

št. 104 (21.037) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/>

e-mail: redakcija@primorski.eu

SREDA, 7. MAJA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

**Snemi aplikacijo
s spletne trgovine**

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

9 771124 666007

Lepa gesta in iskrene besede

SANDOR TENCE

Predsednika države imata v Italiji in Sloveniji omejene pristojnosti, če se predsednika ne razumeta, pa to nedvomno tako ali drugače vpliva na odnose med državama. Giorgio Napolitano ni nikoli skrival svojih odličnih odnosov z Danilom Türk, s katerim sta položila temelje za zgodovinsko spravo med Italijani in Slovenci. Napolitano in Borut Pahor pripadata različnim generacijam, povezujejo pa ju sorodni pogledi. Tudi kar zadeva našo manjšino in italijansko v Sloveniji, ki sta bili na Kvirinalu stalno omenjeni.

Slovenski predsednik je prišel v Rim v času hude politične in vladne krize v domovini. Marsikdo na njegovem mestu bi odpovedal obisk, Pahor pa je prišel tudi z namenom, da brez slepomišenj pojasni italijanskim sogovornikom težavne razmere v Sloveniji in njena prizadevanja za premostitev sedanje krizne situacije. Če bi ostal v Ljubljani, bi Italijani (in ne samo oni) slabo tolmačili odpoved obiska, zato je prav, da je prišel.

Svetla točka včerajšnjega obiska je tabla, ki so jo sredi Rima posvetili Cirilu Kotniku, človeku, ki ga žal ne najdemo ne v italijanskih in niti v slovenskih zgodovinskih šolskih učbenikih. Kotnik je »šolski primer« zgozdovinske pozabe, ki je žal dolgo časa označevala odnose med Italijo in Jugoslavijo in nato Slovenijo. Na Kotnika se je v slovenskem parlamentu svoj čas spomnil Napolitano, spominsko ploščo pa je včeraj odkril Pahor. Lepa gesta, ki mu je v čast.

RIM - Borut Pahor gost Giorgia Napolitana

Italija in Slovenija skupaj tudi v času splošne krize

Odkritje spominske plošče v čast Cirilu Kotniku

Predsednika Borut Pahor in Giorgio Napolitano včeraj zjutraj na Kvirinalu

ANSA

ITALIJA - Delo Polemika med Cgil in vlado

RIMINI - Generalna sekretarka sindikalne zveze Cgil Susanna Camusso je včeraj v Riminiju uvedla 17. kongres svoje organizacije z ostrim napadom na vlado Mattea Renzi. Obtožila jo je, da ob sprejemanju reform zavrača sodelovanje sindikatov. Z zagovarjanjem »samozadostnosti« politike pa vlada po besedah Camussove »izkrivlja demokracijo«. Renzi ji ni ostal dolžen: »Sindikatom ne bomo dopustili, da bi ustavili reforme,« je dejal v odzivu.

Na 11. strani

OBLETNICA - 50 let v Ul. F. Severo

Dnevi odprtih vrat sedeža Rai v Trstu

TRST - Ob 50-letnici odprtja poslopja v Ul. Fabio Severo so včeraj na deželni sedeži Rai imeli dan odprtih vrat. Številni poslušalci in gledalci so si ogledali prostore in prisostvovali nekaterim radijskim oddajam v živo. Dnevi odprtih vrat se bodo nadaljevali danes in jutri.

**OBVESTILO
BRALCEM**

Zaradi tehnične posodobitve telefonske centrale **na Primorskem dnevniku lahko danes med 9. in 12. uro pride do motenj v telefonskih zvezah z redakcijama v Trstu in Gorici.**

Naročnikom in bralcem se za morebitne nevednosti opravičujemo in jih prosimo za razumevanje.

Dobro delo Kmečke zveze na Videmskem

Na 2. strani

Cosolini o pravilih za bare in gostilne

Na 4. strani

Deziderij Švara z novimi marinami

Na 6. strani

V Tržiču moški kradel pršut in sir

Na 12. strani

S Fundacije trije milijoni za teritorij

Na 14. strani

GORIŠKA - Leteča nadloga

Boj proti tigrastim komarjem je drag ...

12

Rosato

DOGODEK

Praznik mater

Sobota, 10. maja

**Laurenti
Stigliani**

DRAGULJARNA

Largo Santorio, 4 - TRIESTE

UDELEŽITE SE DOGODKA
v draguljarni
LAURENTI STIGLIANI

ob nakupu miniaturnega
medvedka
prejmete zastoj
veržico iz srebra 925‰

ČEDAD - Občni zbor Kmečke zveze za videmsko pokrajino

V desetih letih delovanja precej konkretnih rezultatov

PODUTANA - Osem milijonov in 600 tisoč evrov neto prispevkov, ki so Nadiškim in Terskim dolinam zagotovili investicije v višini približno 15 milijonov evrov. To je samo eden od podatkov, ki dokazuje konkretne rezultate, ki jih je v desetih letih dosegla Kmečka zveza iz videmske pokrajine. Podatke je posredoval njen pokrajinski tajnik Stefano Predan na letnem občnem zboru, ki je bil tokrat v Podutani.

Predan je omenil tudi veliko število postopkov, s katerimi se je ukvarjal majhen urad v središču Čedada od svoje ustanovitve leta 2004. Poudaril je sodelovanje pri evropskih projektih, pa tudi 775 tisoč evrov prispevkov, ki so jih prejeli mladi podjetniki, ki so se odločili, da se bodo posvetili primarnemu sektorju.

»Naše delo na tem zapostavljenem goratem območju, v katerem živimo in delamo, je izredno pomembno,« je poudaril Predan in dodal, da je cilj še dodatna rast, zato pa bo potreben doprinos izkušenih kmetovalcev in vnema mlajših. Pokrajinski tajnik Kmečke zveze je izrazil tudi prepričanje, da prihaja v goratih predelih v tem obdobju do sprememb, »če jih bomo znali izkoristiti, pa bomo dosegli pozitivne rezultate za ves teritorij in vso našo skupnost.«

Zadovoljen je bil tudi podpredsednik Eros Vassalli, ki je v uvodnem poročilu omenil predvsem začetek Interreg projekta Farmaat, ki bo nudil možnosti za razvoj krajevne živinoreje in podjetij, ki bodo sodelovala pri tej pobudi. Iznesene so bile tudi nekatere kritike na račun določenih inštitucij, češ da niso ustrezno obravnavale nekaterih vprašanj v zvezi s kmetijstvom. Od tod tudi želja po rednem upravljanju Gorske skupnosti, saj je iz poročila podpredsednika Vassallija prišel na dan podatek, da je ta ustanova po prehodu pod komisarsko upravo premalo vlagala v kmetijski sektor. Vassalli se je obregnil tudi ob lokalno akcijsko skupino Torre Natissone Gal in ji očital, da je z nekaterimi razpisi ustvarila velika pričakovanja kmetijskih podjetij, nato pa nadejanih rezultatov ni bilo. (NM)

Pokrajinski tajnik Kmečke zveze Stefano Predan je zadovoljen z rezultati, ki jih je organizacija dosegla v desetih letih delovanja

NM

SLOVENSKE ŠOLE V ITALIJI - Jutri v Ljubljano, na Štajersko in v Prekmurje

Na strokovni ekskurziji najprej petošolci in mali maturanti

TRST - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije je tudi letos pripravilo že tradicionalne strokovne ekskurzije za vse stopnje slovenskih šol v Italiji. Ekskurzije koordinira pedagoška svetovalka za slovenske šole v Italiji na Zavodu RS za šolstvo Andreja Duhovnih, letos pa se jih bo udeležilo 1165 učencev in dijakov, ki bodo v celotnem šolskem letu skupaj na poti 19 dni.

Že jutri bodo na kulturni dan v Ljubljano in Postojno odšli vsi petošolci s slovenskih osnovnih šol v Italiji od Milja do Špetra. Skupaj z učitelji spremljevalci jih bo kar 356, ki bodo napolnili sedem avtobusov. V Ljubljani bo za prva skupina najprej predstava in predstavitev Lutkovnega gledališča Ljubljana (LGL), po predstavi pa si bodo v spremstvu hostes LGL ogledali slovensko prestolnico. Druga skupina bo začela z ogledom Ljubljane in nato obisk LGL. Po kosilu bo sledil odhod proti Postojnski jami, kjer si bodo ogledali Postojnsko jamo, zgodaj zvečer (med 18. in 19. uro) pa je predvidena vrnitev na izhodiščna mesta.

Jutri bodo na nagradno strokovno ekskurzijo odšli tudi izbrani mali maturanti, ki si bodo najprej ogledali Celje in Maribor, kjer bodo tudi prespali. V petek se bodo po zajtrku odpeljali proti Murski Soboti, kjer si bodo ogledali pokrajinski muzej, popoldne pa še mlin na Muri v Veržaju se podali na šolsko učno pot po rokavcih reke Mure. V Bogojini si bodo ogledali Pleč-

Mali maturanti si bodo ogledali tudi mlin na Muri

nikovo cerkev, v Filovcih pa lončarsko delavnico. Proti večeru se bodo vrnili v Maribor, kjer bodo prespali.

Zadnji dan ekskurzije (v soboto) bo namenjen Ptuj in Logarski dolini. V Ptuj se bodo sprehodili po mestnem jedru in si ogledali grad, po kosilu pa se bodo odpeljali v Logarsko dolino, kjer se bodo sprehodili do slapa Rinka. V Gorico oziroma Trst se bodo vrnili v večernih urah.

SLOVENIJA - Reševanje vladne krize

Predsednik danes s pravniki o možnem datumu volitev

LJUBLJANA - Predsednik republike Borut Pahor je na današnji posvet o odprtih vprašanjih glede nadaljnjih postopkov po odstopu predsednice vlade Alenke Bratušek povabil enajst pravnikov. Eno od osrednjih vprašanj bo gotovo, kdaj je mogoče razpisati predčasne volitve in ali bi bile te dopustne julija in avgusta. Stališča pravnikov o tem so različna.

Po ponedeljkovi odstopni izjavi predsednice vlade se namreč pojavlja vprašanje, koliko časa mora predsednik republike počakati pred razpisom predčasnih volitev oziroma ali je dopustno skrajševanje 30-dnevnega roka, v katerem državnemu zboru lahko predlaga kandidata za predsednika vlade. Pahorja pa med drugim tudi zanima mnenje pravnikov, ali v kolikšni meri na razpis in izvedbo predčasnih volitev vplivajo šolske in parlamentarne počitnice.

Državni zbor se bo z odstopom premierke Alenke Bratušek predvidoma se-

znal jutri. O izredni seji DZ, na kateri bodo to storili, bo odločal kolegij predsednika državnega zbora Janka Vebra, ki je sklican za danes. S to seznanitvijo bo začel teči 30-dnevni rok, v katerem lahko predsednik republike predlaga kandidata za novega mandatarja.

Prav tako jutri naj bi Pahor na posvetu gostil tudi vse vodje poslanskih skupin, da bi se pogovorili o njihovih pogledih glede datuma za razpis predčasnih volitev. Beseda bo tekla tudi o vseh drugih vprašanjih, pomembnih za čim bolj uspešno delovanje države od imenovanja nove vlade po predčasnih volitvah, so zapisali v uradu.

Pahor tudi zagotavlja, da bo Slovenija »zrelo, demokratično in uspešno prišla do volitev, na katerih bo izvoljena nova vlada«. Kot zatrjuje, bo izkoristil dobre odnose z vsemi političnimi silami za to, da Slovenija pride do volitev čim prej, v vsakem primeru pa na ustavno nesporen način.

LUKA KOPER - Poročevalec EP Fleckenstein

Jadranska pristanišča morajo okrepiti sodelovanje

KOPER - V evropska pristanišča prihaja vse več ladij, kar pa ne bi smelo voditi v tekmovalstvo med pristanišči na severu in tistimi na jugu, saj so oboja zelo pomembna za Evropo kot celoto, je ob obisku Luke Koper povedal poročevalec za evropska pristanišča v Evropskem parlamentu Knut Fleckenstein. Po njegovem so obeti za pristanišča v Jadranu zelo dobri. Ob tem pa morajo jadranska pristanišča sodelovati med seboj in tudi diverzificirati svoje aktivnosti, je Fleckenstein še ocenil. »Vem, da je Koper pripravljen sodelovati, česar ne morem vedno reči za italijansko stran,« je dodal.

Glede možnosti vlaganja tretjih držav v evropsko pristaniško infrastrukturo je poročevalec v Evropskem parlamentu poudaril, da bi po njegovem mnenju to moralo biti omogočeno, vendar pod pogojem, da je mogoče tudi obratno. »Če je zadeva zgolj enostranska, potem sem nekoliko skeptičen, ali je to dobro za nas,« je izpo-

stavil ter dodal, da bi morali paziti, da evropska pristanišča tudi v prihodnje ostanejo evropska in ne zgolj »podružnice kitajskih ladjarjev«.

Fleckenstein je tudi poudaril, da je glede zagotovitve sredstev za izgradnjo povezave koprškega pristanišča z vzhodno Evropo Evropski parlament opravil »domačo nalogo«, da pa bo morala Slovenija sama najti svoj del denarja za izpeljavo projekta. Po nastopu nove vlade pričakuje, da bo mogoče ob evropskem sofinanciranju projekta narediti pomembne korake v tej smeri.

Kandidatka SD za evropske volitve Tanja Fajon, ki je spremljala Fleckensteina v Kopru, je pojasnila, da bodo predstavniki Luke predstavili dosedanje dogajanje v Evropskem parlamentu v zvezi z novo pristaniško zakonodajo ter jim zagotovili, da ne bodo popustili, dokler ne bo sprejeta takšna zakonodaja, ki bo dobra tudi za koprsko pristanišče in za sindikate. (STA)

Debora Serracchiani za čim hitrejšo rešitev vladne krize v Sloveniji

TRST - Predsednica FJK Debora Serracchiani (**na posnetku**) je v zvezi z vladno krizo v Sloveniji poudarila, da je stabilnost vlad pomembna tako za Italijo kot za Slovenijo. »Kar zadeva dve prijateljski sosednji državi, kot sta Slovenija in Italija, je pomembno, da si obe prizadevata za še tesnejše sodelovanje in uresničitev konkretnih evropskih projektov, ki so se že začeli ali pa so predvideni v obdobju 2014 - 2020. »Zato je čim hitrejša rešitev vladne krize v Sloveniji tudi v interesu Italije,« je še dejala predsednica FJK.

V sporu nekdanje dekanje in primorske univerze višje sodišče podprlo univerzo

KOPER - Višje delovno in socialno sodišče RS je v delovnem sporu nekdanje dekanje Fakultete za humanistične študije Vesne Mikolič zoper Univerzo na Primorskem (UP) odločilo v prid univerze. Univerza se je pritožila po sodbi na prvi stopnji, kjer je sodišče potrdilo zahtevo Mikoličeve po odpravi odločbe o njeni razrešitvi z mesta dekanje, so sporočili z UP.

Rektor UP Dragan Marušič je Mikoličovo razrešil 26. marca 2012. Sodišče na prvi stopnji je univerzi naložilo tudi plačilo pravnih stroškov. Univerza se je nato pritožila na višje delovno in socialno sodišče, ki je odločilo, da se tožbeni zahtevek v delu o nezakonitosti odločbe o razrešitvi in plačilu pravnih stroškov Mikoličeve zavrne, je razvidno iz sodbe, ki je objavljena na spletni strani UP.

V hudi prometni nesreči na Tolminskem štiri osebe huje poškodovane

TOLMIN - Na Tolminskem se je večeraj okoli pol osmih zjutraj zgodila prometna nesreča, v kateri so se štiri osebe hudo poškodovale. Policisti so ugotovili, da je 22-letni voznik avtomobila zaradi vožnje z neprimerno hitrostjo v križišču za naselje Prapetno zapeljal na nasprotno stran vozišča in trčil v nasproti vozeč avtomobil, ki ga je upravljala 55-letna voznica. Moški, ki je peljal po glavni cesti iz smeri Tolmina proti Mostu na Soči, je imel v vozilu 22-letnega sopotnika, v avtomobilu voznice pa je bil 49-letni sopotnik, so pojasnili na Policijski upravi Nova Gorica. Zaradi poškodb so reševalci tri udeležence nesreče odpeljali na nadaljnje zdravljenje v šempetarsko bolnišnico, 55-letno voznico pa so s policijskim helikopterjem odpeljali v ljubljanski klinični center. Zaradi nesreče je bila glavna cesta med Tolminom in Mostom na Soči slabe tri ure zaprta, obvoz pa je bil urejen preko naselja Kozaršče.

Na mariborski obvoznici umrli dve osebi

MARIBOR - Na mariborski vzhodni obvoznici pred razcepom Dragučova se je večeraj dopoldne v smeri proti Avstriji zgodila prometna nesreča, v kateri sta umrli dve osebi. V nesreči sta bili udeleženi tovorno priklopno vozilo in osebni avtomobil, oba s tujimi registrskimi tablicami, so sporočili s Policijske uprave Maribor. Zaradi nesreče je bila nekaj časa zaprta polovica avtoceste v smeri proti Sentilju oziroma Avstriji.

RIM - Srečanje predsednikov na Kvirinalu

Napolitana in Pahorja povezujejo sorodni pogledi na prihodnost

Gostu iz Slovenije visoko italijansko državno odlikovanje - Srečanje z vodstvom Confindustrie

RIM - Italijanski predsednik Giorgio Napolitano in slovenski predsednik Borut Pahor sta na včerajšnjem srečanju na Kvirinalu poudarila, da so odnosi med državama prijateljski in da delita številna mnenja o prihodnosti Evropske unije. Napolitano je kot izjemno pozitivno izpostavil dejstvo, da je predsednik Pahor kljub politični in vladni krizi v Sloveniji sploh prišel v Rim, medtem ko je odgovedal za danes napovedani obisk Firenc. »Predsedniku Pahorju želim uspešno razreševanje politične krize v Slovenije. Prepričan sem, da bo predsednik našel pravo in pravično pot,« je dejal Napolitano.

Italijanski predsednik je opozoril, da se danes tako Italija kot Slovenija ter celotna EU soočajo z zelo težkimi politično-gospodarskimi vprašanji, zaradi katerih prihaja do različnih mnenj glede prihodnjega razvoja in širitve Evropska unija. Spomnil je, da je Slovenija kot prva izmed držav nekdanje Jugoslavije vstopila v EU, da je po več letih to storila tudi Hrvaška, sedaj pa se za vstop trudijo še ostale države. Politiki širitve EU je potrebno nameniti veliko pozornosti, je dejal Napolitano. Glede razvoja odnosov med državama je izpostavil velike premike v razumevanju dogajanj v drugi svetovni vojni. Spomnil je na zgodovinsko tristransko srečanje predsednikov Slovenije, Italije in Hrvaške ter na prijateljsko vzdušje, ki ga potrjuje tudi ta obisk.

»Spregovorila sva o najinih osebnih skrbih za razvoj manjšin in o možnostih nadaljnje gospodarske rasti v obeh državah. Znaki okrevanja so v obeh državah in poglavitve dvostranskega sodelovanja prinaša priložnosti za rast,« je po pogovorih povedal še Pahor. »Kadar se dva predsednika držav na pogovorih za- držita dlje kot predvideno, ta mo- goči samo dve razlagi. Ali je veliko problemov ali pa se o mnogočem strinjata. Ugotavljam, da se v mno- gočem strinjata - glede gospodar- skega, političnega in povsem člove- škega sodelovanja,« je dejal pred- sednik Pahor. Povezuje ju enak pog- led na prihodnost EU in pomen sprave za varnost in blaginjo skoraj pol milijarde Evropejcev in tudi na zunanjepolitične zadeve.

»Loči naju čas dveh generacij, pa vendar sva ugotovila, da so nekatere tradicionalne vrednote vedno tu: trud za mir, iskrena privrženost prijateljstvu, iskanje skupnega, spoštovanje razlik, ki nam dajejo nacionalno ali drugo identiteto, sprava in odgovornost, da mladi ljudje na to prihodnost gledajo z zaupanjem in vero,« je še dejal predsednik Pahor. Poudaril je še, da bi bržkone kdo obisk v teh razmerah, v kakršnih se je po padcu vlade znašla Slovenija, odpovedal, sam pa ga je skrajšal, vendar obdržal. »Menim, da je zelo pomembno, da tudi v takih časih prijatelji v tujini razumejo naše skrbi,« je še dejal Pahor in včerajšnji obisk ocenil kot uspešen.

Napolitano je na Kvirinalu Pahorju, ki se je ob prihodu v Rim na Trgu Venezia poklonil spomeniku neznanemu vojaku, podelil najvišje italijansko odlikovanje, viteštvo velikega križa, ki ga predsednik podeljuje tujim državljanom. Predsednika sta pogovore nadaljevala na slavnostni večerji, na katero je Napolitano med drugim povabil tudi predstavnike slovenske manjšine v Italiji ter

italijanske v Sloveniji, poleg zastopnikov lokalnih uprav in drugih institucij iz Italije in Slovenije. Razgovorom med predsednikoma sta se udeležila slovenski veleposlanik v Italiji Iztok Mirošič ter italijanska veleposlanica v Sloveniji Rossella Franchini Scherifis.

Pahor se je pred srečanjem z italijanskim gostiteljem skupaj s predstavniki slovenskega gospodarstva srečal s predsednikom Confindustrie Giorgiom Squinziem. Sogovorniki so se pogovarjali o možnostih povečanja blagovne menjave med državama, pri čemer je Pahor poudaril, da so v Sloveniji italijanska podjetja cenjena, strateški partnerji pa dobrodošli. Izpostavil je še, da je Italija druga najpomembnejša zunanjetrgovinska partnerica Slovenije, blagovno izmenjavo med državama pa bi se dalo še precej okrepiti. (CR-STA)

Predsednika Borut
Pahor in Giorgio
Napolitano včeraj
na Kvirinalu

ANSA

RIM - Odkril jo je slovenski predsednik

Ciril Kotnik dobil ploščo

Predsednik Pahor z uglednimi gosti pod ploščo, ki je posvečena Cirilu Kotniku

RIM - Predsednik Borut Pahor je večeraj popoldne slovesno odkril spominsko ploščo Cirilu Kotniku, diplomatu slovenskega rodu, ki je med drugo svetovno vojno kot jugoslovanski zastopnik s svojim delovanjem v Rimu rešil številne Jude ter pomagal italijanskim antifašistom. Dvojezična tabla stoji na pročelju stavbe v Ul. Salaria 72, kjer je Kotnik živel z družino. Na odkritju jo je v družbi ostalih sorodnikov zastopal Walter Veltroni, Kotnikov vnuk po materini strani.

Tržaški novinar Ivo Jevnikar je poudaril, da sta tako Slovenija kot Italija na Kotnika, ki so ga zaradi njegovih dejanj mučili nacisti, za dolgo časa pozabila. Slovenski veleposlanik Iztok Mirosižić je ob tej priložnosti poudaril, da je to zaključek dolgoletnih prizadevanj veleposlaništva za obelžitev spomina na človeka, ki je z reševanjem ljudi povezoval državi. Na odkritje je prišel tudi rimski župan Ignazio Marino, ki je slovenskega predsednika dopolnilne spre-

jel na Kapitolu ter mu izročil častni pečat mesta Rim.

Pahor, ki je imel včeraj zelo natrpan dan, je obiskal tudi poslansko zbornico in se srečal s predsednico Lauro Boldrini. Nato je nagovoril člane odborov za zunanje zadeve senata in parlamenta. V nagovoru je znova izpostavil pomen obeh manjšin za utrjevanje prijateljskih odnosov med državama in potrebo po izpolnjevanju zavez, ki sta jih obe državi dali predstavnikom manjšin ter številne regionalne in mednarodne programe v katerih državi uspešno sodelujeta, so sporočili iz urada predsednika republike.

Glede italijanskega predsedovanja Svetu EU v drugi polovici leta je dejal, da bo potekalo v času velikih izzivov, vendar je opogumljajoče dejstvo, da je Italija v mednarodnih odnosih izkušena in uveljavljena država. Pahor je v nagovoru izrazil tudi skrb nad razmerami v Ukrajini in opozoril, da se lahko nestabilnost razširi tudi na države Zahodnega Balkana. (CR-STa)

OBČILA - Pogovori slovenskega ministra Jerneja Pikala

Rim in Ljubljana iščeta rešitve za radijske in televizijske frekvence

RIM - Italija in Slovenija se bosta 15. junija srečali na ravni strokovnih skupin na temo motenja slovenskega radijskega frekvenčnega spektra na obmejnem območju, je po včerajšnjem srečanju z italijanskim vladnim podtajnikom Antonellom Giacomellijem dejal slovenski minister za izobraževanje, znanost in šport Jernej Pikalo. Italijanskemu podtajniku je zelo jasno predstavil problematiko s frekvencami na obmejnem področju. Hudi problemi se pojavljajo tudi glede televizijskih frekvenc, kot vedo povedati v slovenski in hrvaški Istri ter marsikje v Dalmaciji, kjer italijanske TV frekvence motijo gledanost domačih slovenskih in hrvaških televizij.

»Italija že več kot desetletje moti slovenski radijski frekvenčni spekter,« je dejal Pikalo po srečanju, ki je potekalo v okviru državnškega obiska predsednika republike Boruta Pahorja. Do srede junija bodo na obeh straneh pripravili poročilo o tem, kako razumejemo stanje in predlagali možne rešitve, je še pojasnil slovenski minister.

Vprašanje ostaja nerešeno že več let in na italijanskih sodiščih proti nekaterim slovenskim radijskim postajam tečejo tožbe. Pikalo je zatrdil, da je italijanskega predstavnika opozoril, da so za Slovenijo ti sodni postopki povsem nesprejemljivi.

Na vprašanje, kako bo Slovenija ukrepala, če sestanek ekspertov, ki naj bi potekal v Sloveniji, ne bo obrodil konkretnih rešitev, je minister odgovoril, da so optimistični, saj so odnosi med državama dobri. Seveda pa lahko še vedno poiščejo mediatorja pri Evropski komisiji, je dodal minister. »Podtajnik Giacomelli je zatrdil, da ta vlada vprašanje frekvenc razume povsem drugače kot predhodne. Zato v duhu dobrega sodelovanja upam na razrešitev vprašanja,« je še dejal Pikalo.

Minister Pikalo se je sinoči sestal še z italijansko šolsko ministrico Stefano Giannini. Kot je pojasnil Pikalo, je bila ena od glavnih tem pogovora priprava novega programa sodelovanja v izobraževanju, saj se je sedanjí že iztekel. (CR-STA)

Minister Jernej Pikalo

OBČINA TRST - Župan poziva podjetnike, naj vložijo prošnjo za zunanjo opremo do 15. maja

Mizice, stoli in senčniki na varnem do 15. oktobra

Kdor bo vložil prošnjo za uporabo zunanje opreme mestnih barov in gostiln do 15. maja, se bo lahko prilagodil občinskemu pravilniku do 15. oktobra letos. Kdor bo zamudil prvi omenjeni rok, pa bo že od 16. maja tvegati slano globo in odstranitev opreme - seveda če le-ta ne bo v skladu s pravilnikom. Tržaški občinski odbor je včeraj sprejel sklep, s katerim daje upraviteljem lokalov pet mesecev časa za morebitno prilagoditev zunanje opreme. Sklep bodo v prihodnjih dneh obravnavali rajonski sveti, 15. ali 19. maja pa občinski svet. S tem naj bi se zaključila odmevna polemika o opremljenosti, za katero uporabljajo v Italiji francoski izraz »dehors«, potem ko je občina v dogovoru s spomeniškim varstvom že zagotovila petnajstdnevni odlog za vložitev prošnje (s 30. aprila na 15. maj). Nadaljnjih odlogov ne bo.

»Podjetnikom naj bo jasno, da problem ni v omejujočem občinskem pravilniku, temveč v državnih predpisih, na katere se sklicuje spomeniško varstvo,« je na novinarski konferenci razložil župan Roberto Cosolini, ki bo poslal pismo vsem zainteresiranim podjetnikom: »Ko bi se pravilnik znatno razlikoval od teh predpisov, bi prišlo do absurde situacije: občina bi sprejela prošnje, podjetniki bi investirali, nato bi spomeniško varstvo njihove prošnje zavrnilo.« Cosolini je bil kritičen do nekaterih politikov, ki so v teh tednih kritizirali občinsko upravo (župan ga ni omenil, a najbolj glasen je bil poslanec Severne lige Massimiliano Fedriga). »Preseneča me, da se v zvezi s to temo vznemirjajo parlamentarci, ki so plačani za to, da delajo zakone. Če jim je to vprašanje pri srcu, naj pripravijo predlog zakona, zberejo podpise in spremenijo sedanja določila. Dovolj bi bilo spremeniti člen, ki določa, da je mnenje spomeniškega varstva obvezujoče: lahko bi postalo obvezno, a ne obvezujoče,« je predlagal Cosolini. Sam meni, da ni vsega kriva oseba, ki je na čelu deželnega spomeniškega varstva (v tem primeru Maria Giulia Picchio): »Prepričan sem, da prejšnji nadzornik

ne bi dovolil gradnje Joyceovega oziroma Kratkega mostu, ki je med Tržačani dokaj priljubljen.«

Do včeraj je občina prejela kakih 160 prošenj, lokalov z zunanjo opremo pa naj bi bilo skupaj okrog 400 (nekateri podjetniki imajo sicer več lokalov). Petmesečno obdobje za prilagoditev opreme je po županovem mnenju dovolj dobra zaščita pred kaznimi. Spomnil je še, da občinska uprava veliko vlaga v dogodke, ki privabijo v Trst obiskovalce iz drugih mest in držav. Omenil je koncerte, svetovno prvenstvo v odbojki in Giro d'Italia. Prav v zvezi s slavno kolesarsko dirko je občina zavrnila več deset prošenj uličnih prodajalcev, da bi pomagala krajevnim lokalom in trgovcem. (af)

OPČINE - Proslava 69-letnice osvoboditve

Pri svojih najboljših letih so umrli v boju proti zatiranju

Opensko prireditev so popestrili mladi taborniki ter učenke in učenci domače osnovne šole Franceta Bevka

FOTO DAMJ@N

MILAN - Pozitivna izkušnja za trojico dijakov zavoda J. Stefana

Na tekmovanju predstavili bioreaktor z gorivom iz mikroalg

Trije petošolci državnega zavoda Jožefa Stefana so se vrnili iz Milana obogateni z novimi izkušnjami. Mirko Juretič z biokemijske, Martin Milič iz mehanike in Henrik Sturman z elektronske smeri so sodelovali na štiridnevem državnem tekmovanju I giovani e le scienze (Mladi in znanost) v organizaciji zveze Fast in pod pokroviteljstvom Evropske komisije.

»Udeležili smo se raznih znanstvenih predavanj, dijaki pa smo svoje izdelke predstavljali posameznim članom žirije,« je povedal Juretič. Stojnic je bilo 48, med sodelujočimi je bilo 8 skupin iz tujine - iz Brazilije, Mehike, Nemčije, Španije in drugih držav. Dijaki zavoda Jožefa Stefana so predstavili poseben bioreaktor z biogorivom iz mikroalg. »Mikroalge shranjujejo energijo, in sicer v obliki lipidov. Ko dosežemo določeno količino lipidov, jih centrifugiramo. Na podlagi tega ustvarimo biodizel,« je razložil Juretič. Povedal je, da so ta proces izumili že pred 30 leti, to gorivo pa se še ne uporablja, ker je predrago. Novost, ki so jo predstavili dijaki, je uporaba vodnih odpadkov namesto gojišča mikroalg. Alge se prehranjujejo z odpadkami in tako tu-

Dijaki zavoda Jožefa Stefana se pripravljajo med vožnjo z vlakom

MARTIN MILIČ

di čistijo vodo. Milič in Sturman sta zasnovala in zgradila bioreaktor z recikliranim aluminijem; Sturman je izdelal sistem, ki s senzorji uravnava svetlobo in temperaturo.

Nagrad naposled niso prejeli, izkušnja pa je bila dragocena. »Mislim, da bi morala naša šola vsako leto sodelovati na tem tekmovanju,« je prepričan Martin Milič. (af)

Poudariti, da mi smo tu: to je po besedah društva Tabor z Opčin Dunje Sosič pomen vsakoletnega zbiranja pri openskem spomeniku padlim v narodnoosvobodilnem boju ob obletnici osvoboditve Opčin, do katere je prišlo 3. maja 1945, se pravi pred 69 leti. Številni udeleženci so se tako tudi letos zbrali pri spomeniku, kjer so v bron vlitu ime na 54 domačinov, ki so med drugo svetovno vojno izgubili življenje, ko so si prizadevali, da bi naše kraje osvobodili od nacističnega in fašističnega okupatorja. Svečanost sta priredila SKD Tabor ter sekcija VZPI-ANPI za Opčine, Bane, Ferluge in Piščance.

Priimke, ki so prisotni na bronastih ploščah pri spomeniku, je prebral mladi Martin Sosti, ki mu je bil letos zaupan priložnostni govor. Večkrat si ne vzamemo dovolj časa, da bi si ta imena in priimke ogledali, je dejal Sosti: šlo je za večinoma mlade ljudi, ki so umrli v najboljših letih, ker so bili prisiljeni v boj proti zatiranju našega naroda, zato ne smemo nikomur dovoliti, da z nesramnimi mazaškimi dejanji skruni spomenike.

Svečanost, na kateri so za častno strazo pri spomeniku poskrbeli taborniki Rodu modrega vala, je obogatila pesem moškega pevskega zbora Tabor in učencev domače osnovne šole Franceta Bevka, ki so ob tej priložnosti tudi prebrali besedilo, s katerim so preteklega marca sodelovali na svečanosti v spomin na aktivistko Rozalijo Gulič, ki so jo bili nacisti usmrtili na Opčinah leta 1944.

Martin Schultz pride v Trst

Predsednik evropskega parlamenta in kandidat Evropske socialistične stranke za predsednika evropske komisije Martin

Schultz (na sliki) bo v sredo, 14. maja obiskal Trst. Znani evropski voditelj bo gost združenja Dialoghi europei, ki srečanje s Schultzom prireja v sodelovanju z deželno svetniško skupino Demokratske stranke. Schultz bo ob 18. uri na Pomorski postaji odgovarjal na vprašanja Mirana Košute, Paola Rumiza in Giorgia Pressburgerja. Njegov predvolilni obisk sta včeraj predstavila Giorgio Rossetti v imenu Dialoghi europei in Cristiano Shaurli v imenu DS.

Evroposlanka Kleva Kekuš bo drevi gostja SKGZ

Evropska poslanka iz Slovenije Mojca Kleva Kekuš (SD) bo drevi na povabilo Slovenske kulturno-gospodarske zveze sodelovala na Evropskem večeru, ki je namenjen volitvam in dogajanjem v EU. Srečanje bo ob 19. uri na sedežu SKGZ v Ul. Sv. Frančiška 20.

Dolinski kandidati danes vabljeni v Domjo

Sindikati upokojencev CGIL, CISL in UIL vabijo danes županske kandidate dolinske občine v hotel Sonja pri Domju. Ob 16.30 namreč prirejajo predvolilno soočenje o gospodarski ter družbeni krizi, s posebnim poudarkom na položaj zdravstva in starejših občanov.

Društvo Edinost: DS se je odločila za »apartheid«

Družbeno politično društvo Edinost v izjavi za javnost sporoča, da je Partito democratico ali Demokratska stranka brezprizivno sporočil/a: »Ne računajte na nas!«. V vrstah te stranke očitno prevladujejo ljudje, ki so nasprotniki državnega pravnega reda in nasprotniki mednarodnega pravnega reda, beremo v sporočilu, ki se nanaša na vprašanje slovenskih in italijanskih volilnih plakatov v središču Trsta. Edinost navaja razsodbe ustavnega sodišča, deželni statut in mednarodne pogodbe, ki predpisujejo popolno dvojezičnost. »Zato se zdi logično in naravno, da se državljeni in stranke, ki so zvesti ustavi zavzemajo za odstranitev ovir gospodarskega in družbenega značaja, ki omejujejo svobodo in enakopravnost vseh državljanov, v našem primeru predvsem pripadnikov jezikovne in narodne manjšine. Toda Partito democratico je očitno izbral povsem drugo pot: svoje ravnanje podreja protislovenskim predsodkom in sovraštvu, zaradi česar noče vznemirjati šovinističnih in rasističnih volilcev z dvojezičnimi ali s slovenskimi volilnimi lepaki v mestu Trstu, temveč se je odločil, da bo tovrstne lepake širil samo na podeželju. Skratka, odločil se je za apartheid, meni Edinost.

DEVIN-NABREŽINA - Sidonja Radetič in Davide Peric o sklepu občinskega sveta

Kmečka tržnica: dobra pobuda (ob dobri reklami)

Ustanovitev kmečke tržnice v devinsko-nabrežinski občini je gotovo pozitivna. Vprašanje pa je, kdo bo na tržnici prodajal in kolikšen bo odziv kupcev.

Tako ocenjujeta sklep devinsko-nabrežinskega občinskega sveta o nastanku kmečke tržnice v občini dva neposredno prizadeta pridelovalca: Sidonja Radetič iz Medje vasi in Davide Peric iz Štivana.

Oba sta opozorila na eno od »omejevalnih« značilnosti kraškega kmetijstva: majhno proizvodnjo. Kmetijske površine so - v primerjavi s tistimi iz drugih krajev - majhne, zato je tudi pridelka manj.

Radetičeva prodaja svoj pridelek in proizvode - zelenjavo, vino sir - na domačiji v Medji vasi, pa tudi na tržnici v Trstu. Prodaja v mestu je donosna, zaradi večjega števila kupcev, pač. Vprašljivo je, ali bi tudi v Devinu-Nabrežini lahko računali na zadostno število kupcev, da bi se prodaja na tržnici izplačala.

Mnogo naj bi bilo odvisno od lokacije bodoče tržnice. V sklepu občinskega sveta ni določeno, kje naj bi bila. O njej bo odločala občinska uprava.

Sidonja Radetič je »odpisala« nabrežinski trg. Na njem dvakrat mesečno že poteka sejem. Zanj bi bila primernejša lokacija Sesljan. Sem že nekaj časa ob koncih tedna prideta prodajat svoje pridelke dva kmeta s tržiškega konca. Pomeni, da je povpraševanje po domačem pridelku še kar zanimivo, sicer ne bi prišla. Po njenem mnenju bi si morala bodoča kmečka tržnica v občini utreti pot postopoma; vztrajati bi bilo treba, da bi jo občani, pa tudi drugi ljudje, spoznali in priznali kot pomembno prodajno središče tipičnih domačih pridelkov.

SIDONJA RADETIČ

Za Davida Perica naj bi bila glavna »ovira« za prodor kmečke tržnice omejenost pridelovalnih površin na Krasu. Kmetje pridelajo zelenjavo za lastno porabo, nekaj jo prodajo po domovih, prijateljem in znancem.

Medtem ko je Sidonja Radetič ugodno ocenila prisotnost na tržnici

DAVIDE PERIC

kmetovalcev iz drugih bližnjih občin, na primer s slovenskega Krasa, je bil Peric drugačnega mnenja. Če bi prispeji prodajalci iz Slovenije, bi to za domače kmete predstavljalo nelojalno konkurenco, saj obstaja razlika med davki, ki jih plačujejo kmetje v Sloveniji, in tistimi, ki jih plačujejo kmetje na Krasu. Slednji so

precej višji. Kmetovalec iz Štivana je ponudil primer: kilogram medu lahko pridelovalec iz Slovenije prodaja po en evro ceneje prav zaradi nižje obdavčitve.

Kmečka tržnica bo po Pericevem mnenju uspešna le, če bosta lokacija in reklama pravi. Kmet iz Štivana predlaga kar Štivan, kar je po svoje razumljivo: tako bi lahko privabili ljudi iz Tržiča. Druga izbira, na primer v kateri od kraških vasi nad železnico, bi bila bolj odročna, manj vabljiva.

Peric je menil, da bi se morali tako občinska uprava kot domači pridelovalci zelo potruditi pri promociji kmečke tržnice. Samo z odmevno reklamo v občini in predvsem v Tržiču, bi domači kmečki pridelki, od zelenjave do sirov, od vina do olja, pritegnili kupce.

M.K.

SVETI IVAN - Karabinjerji

Prepoznali in aretirali ubežnika

Včeraj dopoldne se je patrulja karabinjerjev peljala po sveitovanskem Trgu Gioberti, karabinjerja pa sta iz avtomobila v križišču opazila renault clio sive barve, v katerem je bil poznan obraz. Šlo je za 52-letnega Tržačana Gian Rica Ridolfija, ki ga varnostni organi iščejo že od julija lani. Zaradi številnih obsodb zaradi preprodaje droge in upiranja javnim funkcionarjem iz let 2007, 2009 in 2012 mora namreč prestati še leto in mesec zaporne kazni (prestal je že 10 mesecev in 18 dni).

Ko je karabinjer obrnil vozilo in se je le-to približalo renaultu, je Ridolfi odprl vrata in pobegnil peš proti Ulici delle Docce. En karabinjer se je pognal za njim, drugi pa se je z avtom zapeljal na Ulico San Cilino, da bi ubežniku prekrizal pot. Ridolfija so takoj prišli in mu nataknili lisice. Žensko, ki je bila z njim v avtu, so zgolj identificirali: gre za 24-letno Miljčanko.

NABREŽINA - Zlom roke

Padec in reševanje na nudistični plaži

Na območju nudistične plaže Liburnia, med kriško Brojnico in nabrežinsko Dednico, se je včeraj okrog 14. ure poškodoval moški. Po navedbah službe 118 naj bi 56-letnik iz videmske pokrajine padel na skale med postavljanjem lesene kolibe, pri čemer si je zlomil prednji del roke pri podlahti. Ker je pot z Obalne ceste na plažo strma (plaža leži pod naravnim predorom), so se reševalci odločili za intervencijo z morske strani. Do omenjene plaže je tako zaplul motorni čoln obalne straže s potapljaško enoto gasilcev in osebjem službe 118. Poškodovanca so po prvem pregledu previdno spravili na čoln in ga odpeljali do portiča v Brojnici, kjer je nanj čakal rešilec. Reševalna akcija se je tako zaključila s prevozom do katiarske bolnišnice.

DOLINA - Od jutri dalje

Začetek Majence

Najprej na vrsti Mala Majenca za otroke

Pomlad je čas optimizma, pričakovanja in veselja. Maj je pravi čas za mlade, za vse zaljubljene, čas snidenja in spletanja novih prijateljskih vezi, je tudi čas, ki vabi ljudi na zrak, na prireditve na odprtem. Eden med največjimi ljudskimi prazniki Slovencev v Italiji je zagotovo Majenca v Dolini. V skoraj tednu dni se bodo zvrstile številne prireditve tako, da bodo vsi obiskovalci potešili željo po zabavi, kulturi in glasbi ter se naplesali in okrepčali.

Jutri se bo praznik začel ob 16. uri, ko dobo prišli na svoj račun otroci z Malo Majenco. Na dolinski Gorici bodo začeli oblikovati ročna dela in okraske na temo reciklaže za Drevo Pravice, ki ga bodo slosmo reciklirali ob koncu popoldneva. Na Mali Majenci bo tudi poskrbljeno za animacijo z Ernestom, gasilci pa bodo postavili Pompieropoli, svet v katerem tudi najmlajši postanejo pravi gasilci. Ob 19. uri bodo na domačiji Bandi odprli razstavo Danile Tuljak Bandi Zvestoba koreninam ob glasbeni točki harmonikarja Andreja Bachija iz razreda Claudia Furlana. Ob 19.30 sledi v cerkvi sv. Martina odprtje razstave Matjaža Hmeljaka in Dunje Jogan iz DU KONS Pomladne pravljice. Sledilo bo ljudsko ocenjevanje vin.

V petek ob 19. uri bo v Galeriji Torla odprtje razstave Podeželska arhitektura v Dolini z glasbeno točko kitarista Gabrijela Žetka iz razreda prof. Marka Ferija. Sledilo bo še odprtje razstave domačih

ustvarjalcev v dvorani SKD V. Vodnik ob glasbeni spremljavi pianistov Erika Macorja in Kristine Vizintin iz razreda prof. Nede Sancin. Sledi ples s »Sardoni barcolani vivi« in »Mitiche pirie«.

V soboto se bo praznovanje nadaljevalo ob 17.30 s parado starodobnih vozil društva Adria Classic Koper. Ob 18.30 bo nagrajevanje 58. občinske razstave vin in 17. razstave ekstra deviškega oljčnega olja s kulturnim programom Pihalnega orkestra Breg. Noč pa bo pripadala vaščanom za slovesno postavljanje maja.

Višek praznika bo v nedeljo. Kulturni spored se bo pričel ob 17.30 z nastopom Pihalnega orkestra Kmečka godba iz Pernic in nadaljeval z nastopom folklorne skupine SKUD Pontes - Mostovi. Ansambel Primorski fantje pa bo pospremil prihod parterjev in parterc na Gorico, z županjo Katio in županom Matvezem na čelu.

V ponedeljek ob 19.30 nastopila otroška in baletna skupina in skupina jazz baleta SKD France Prešeren iz Boljunca. Od 21. ure dalje bodo goste zabavali The Beatles Family in Ansambel Nebojsaga.

Zabave in prazničnih trenutkov bo konec v torek, 13. maja. Ob 18. uri je na programu koncert Pihalnega orkestra Breg. Uro kasneje pa bo zaživel še zadnji slavnostni trenutek Majence, in sicer ob zvokih koračnice in na znak župana fantovske, bo maj, v veselje vseh, zgrmel na tla. (beto)

OPČINE - Jutri v Bambičevi galeriji

Odprtje likovne razstave ArtDownUp

Tako so ustvarjali na likovni delavnici v Piranu

V Bambičevi galeriji na Opčinah (Proseška ulica 131-133) bodo **drevi ob 18. uri** odprli likovno razstavo *ArtDownUp*. Na ogled bodo dela udeležencev dvodnevne likovne delavnice, ki se iz Pirana seli v Trst. Center za korekcijo sluha in govora Portorož in prvi slovenski razvojno-raziskovalni center za mladino z Downovim sindromom v Koštaboni - Planet 47 v sodelovanju z Obalnimi galerijami Piran, Pomorskim muzejem Sergeja Mašera Piran, Skladom Mitje Čuka z Opčin in drugimi ustanovami so 6. in 7. marca letos priredili projekt ArtDOWNUP, ki je bil spremljevalni dogodek dobrodelnega koncerta v koprski Bonifiki. V mestni galeriji Piran in v Galeriji Herman Pečarič so udeleženci ustvarjali v

slikarski delavnici, ki jo je vodil akademski slikar Gani Llallosi, in kiparski pod mentorstvom Apolonije Krejačič, Boštjana Korošca in Uroša Hribarja. 23 udeležencev s posebnimi potrebami iz vse Slovenije in zamejstva je ustvarjalo s svojimi mentorji ter s svojo vlogo in talenti opozorilo na lastne potenciale in spodbudilo občutljivost najširše javnosti v preseganju predsodkov do drugačnosti.

Na današnjem odprtju bo za glasbeni utrinek poskrbela harmonikarica Ivana Krešević, gojenka prof. Fulvia Jurinčiča na tržaški Glasbeni matici. Razstavljeni dela, ki jih obiskovalci lahko tudi odkupijo, bodo na ogled do petka, 23. maja: od ponedeljka do petka, in sicer od 10. do 16. ure.

OBČINA TRST USB za ohranitev vseh zaposlenih v vzgojnih službah

Delegacija baznega sindikata USB se je včeraj srečala z načelniki večinskih svetniških skupin Občine Trst in predsednikom občinskega sveta Iztokom Furlančičem. Opozorili so jih na nevarnost, da bi zaradi nedavne razsodbe Ustavnega sodišča, ki je razglasilo za nelegitimne vse zaposlitve v javnih upravah po letu 2011 mimo omejitve odluka Brunetta iz leta 2010, več sto zaposlenih v občinskih vzgojnih storitvah in posebej v rekreatorskih ostalo brez službe. USB predlaga rešitev, ki so jo na primer že uvedli v Neaplju, da se te službe opredelijo kot nujne javne funkcije in se predvidi ohranitev vseh zaposlenih. Pri USB so prepričani, da je takšna rešitev možna, le politična volja je potrebna. Načelniki svetniških skupin so vzeli na znanje kočljiv problem in si pridržali pravico, da poglobijo možnost pozitivne rešitve.

Koncert zmagovalcev komornega natečaja Caraian

Na konservatoriju Tartini bo nocoj ob 20.30 v okviru srednjih glasbenih večerov koncert zmagovalcev 28. izvedbe komornega natečaja Lilian Caraian, ki ga razpisuje istoimenska fundacija v sodelovanju s konservatorijem. Na natečaju je letos sodelovalo 23 mladih glasbenikov porazdeljenih v sedem komornih skupin. Ocenjevala jih je žirija, ki ji je predsedoval dirigent Fabio Pirona. Vstop bo prost do zasedbe mest v dvorani. Koncert bodo ponovili jutri ob 17. uri na konservatoriju v Vidmu.

Predstavitve videomakerja Matije Debeljuha

V galeriji DoubleRoom v Ul. Canova 9 bodo drevi od 18.30 dalje predstavili izbor novejših produkcij hrvaškega videomakerja Matije Debeljuha. Na predstavitvi želijo poglobiti razmerje med eksperimentalnimi filmi, videoartom in dokumentarnimi video posnetki.

Film o Hanni Arendt

Niz Film Outlet ponuja drevi v dvorani Miela ob 19.00 in 21.30 predvajanje filma Hannah Arendt v izvirniku. Film režiserke Margarethe von Trotta predstavlja izsek iz življenja nemško-judovske filozofinje (pooseblja jo Barbara Sukowa), ki je leta 1940 usšla nacistom, v 60. letih pa v procesu proti Adolfu Eichmannu našla navdih za znamenito in obenem kontroveržno knjigo o »banalnosti zla«.

Srečanje o civilni službi

Združenje Arci servizio civile prireja danes med 17. in 22. uro v občinskem rekreacijskem centru Toti v Ul. Castello 1 srečanje z mladimi, ki jih zanima solidarnostna civilna služba, tako državna kot deželna, predvidena v deželni zakon št. 11/07. Prva je namenjena mladim med 18. in 28. letom, druga pa 16- in 17-letnikom. Več informacij bodo zainteresirani dobili na nocojšnjem srečanju.

Muzej grške skupnosti

Trst je pred kratkim obogatilo odprtje novega muzeja grške pravoslavne skupnosti. Občinstvu je odprt ob sredah med 15.30 in 18.30, ob četrtek in petkih pa med 9.30 in 12.30. Vhod iz Ul. III. novembra 7 ob cerkvi sv. Nikolaja.

RAZSTAVA - Deziderij Švara ustvarjalno praznuje 80-letnico

Nov slikarski cikelus marin izraz umetnikove vitalnosti

Slikarja predstavil Saša Quinzi - Pozdravi Skgz, društva Kons in Tržaške občine

V ponedeljek je bilo ob številni udeležbi slovesno odprtje samostojne razstave enega vidnejših predstavnikov tržaške likovne scene Deziderija Švara, ki prav v teh dneh slavi okrogli, osem-deseti rojstni dan. Prostori galerije Sala del Giubileo na tržaškem obrežju, s pogledom zazrtim proti morju, se ujemajo z osrednjo tematiko razstave, ki nosi naslov Med zemljo, morjem in nebom, dela 2008-2013.

Uvodoma je pozdravil v imenu SKGZ, ki je pobudo podprla, pokrajinski predsednik Marino Marsič ter čestital umetniku za ustvarjalne dosežke ob visokem življenjskem jubileju. Društvo za umetnost KONS, ki je prav tako podprlo razstavo, je izrazilo svojemu članu svoje voščilo in posebej izpostavilo poudarek na vrednotah, ki jih Švarovo slikarstvo izraža. V imenu Tržaške občine je prinesel pozdrav predsednik občinskega sveta Iztok Furlanič, ki je sledil pripravi na razstavo in se veselil umetnikovega uspeha.

Umetnostni zgodovinar, kustos v Pokrajinskem muzeju Attems v Gorici Saša Quinzi, avtor spremnega teksta k razstavi v katalogu, ki je ob tej priložnosti izšel, je v svojem poglobljenem govoru izpostavil več pogledov na umetnikov opus, nenazadnje dejstvo, da bi bilo z ozirom na skoraj šestdesetletno ustvarjalno pot umetnika prej pričakovati antološko razstavo, prikaz ciklusa novjših del pa odločno kaže na umetnikovo vitalnost in dejstvo, da nam ima še veliko povedati. Vzpostavil je priljubljeno motiviko marin, ki ni zelo razširjena, čeprav se lahko Trst ponaša tudi z uglednimi marinisti kot je primer Flumianija.

Quinzi je prebral obenem citat iz umetnikove knjige Kronika družine Švara, kjer obuja spomin iz otroških let, ko se je prvič zagledal na razprostranost morja s pogledom iz rojstne vasi Ricmanje, zato se z zadnjim ciklusom slik dejansko vrača k svojemu izhodišču. Njegove slike so monokrome, barve so lirčno izpovedne in tonsko prehajajo iz temnejših v svetlejšje tone. Zaustavil se je obenem pri družbeni angažiranosti Deziderija Švara, ki je že v sedemdesetih letih aktivno deloval v skupini Grupe U pod mentorstvom Milka Bambiča, dalje sodeloval pri Društvu zamejskih likovnikov, ki svojo pot nadaljuje pod okriljem prenovljene skupine KONS.

Razstava bo na ogled do 14. maja
Jasna Merku

Ob odprtju razstave so se zbrali številni prijatelji Deziderija Švara in ljubitelji njegovega umetniškega opusa

FOTODAMJ@N

DSI - Gost ponedeljkovega večera mlajši cerkveni zgodovinar dr. Igor Salmič

Zakaj je spodletel poskus konkordata med Vatikanom in kraljevino Jugoslavijo

Pred osmimi leti je postala dostopna vsa dokumentacija iz obdobja papeža Pija XI., od leta 1922 do 1939. To predstavlja zelo bogato obdobje zaradi nuncija Pellegrinettija, diplomatskega predstavnika, ki je služboval v Beogradu, v kraljevini Jugoslaviji, opazoval politično stanje v tej državi in se srečeval s škofi. Vsak dan je pisal v Rim tako o političnih kot kulturnih spremembah. Iz njegovega petnajstletnega obdobja službovanja se je ohranilo dvaintrideset škatel, v vsaki pa je okrog osemsto listov materiala. Dejstvo, da je pisal vsak dan, ni bila navadna praksa vseh nuncijev. Dodana vrednost je bila tudi ta, da je razumel naše jezike. Večkrat je iz časopisa izrezal članek, ga pripel svojemu poročilu in prevedel v italijanščino.

Še ne 35-letni cerkveni zgodovinar dr. Igor Salmič, pater minorit iz Ljubljane, ki je doštudiral teologijo v Ljubljani, nato še cerkveno zgodovino na Gregorijani v Rimu in bil leta 2007 posvečen v duhovnika, je lani doktoriral o svetem sedežu in Slovincih v dobi med prvo in drugo svetovno vojno. Trenutno dela kot vzgojitelj in vicerektor v

Zgodovinar p. dr. Igor Salmič na pedsinočnem srečanju v Društvu slovenskih izobražencev

FOTODAMJ@N

mednarodnem zavodu minoritov Seraphicum v Rimu. V Društvu slovenskih izobražencev je predstavil nekaj sadov svojih triletnih raziskovanj v vati-kanskih arhivih, predstavil ga je časnikar Ivo Jevnikar.

S Pijem XI. pride do preobrata, saj daje več pomena katoliškim gibanjem

in mednarodnim sporazumom, še posebej konkordatom, to je sporazumom med svetim sedežem in posameznimi državami. V svojem mandatu jih je podpisal in ratificiral veliko, na primer z Latvijo, Italijo, s Poljsko, Kolumbijo, z Avstrijo, Rajhom itd. Znana je njegova trditev: »Da bi rešil samo eno dušo, bi

bil pripravljen skleniti konkordat tudi s hudičem«.

Kar se tiče jugoslovanskega konkordata, se je o njem med letoma 1922 in 1933 javno razpravljalo na časopisnih straneh, nato pa med letoma 1933 in 1935 nihče ni vedel o čem, kako in kdo je bil akter. Kako so potekala pogajanja izvemo iz Vatikanskih arhivov. Prav nuncij Pellegrinetti je iz ozadja pripomogel k temu, da je do konkordata sploh prišlo. Leta 1935 je bil že podpisan v Vatikanu in pripravljen za ratifikacijo. Ko pa je moral biti potrjen v beograjskem parlamentu, je umrl Aleksander, nato je prišlo do močnih kritik in so se konkordatu uprle tudi opozicijske stranke. Preden so ga izglasovali v parlamentu, je bila »krhava procesija«, ko so se pravoslavni duhovniki spopadli s policijo. Nastopilo je težko in napeto ozračje, tako da konkordat ni nikoli prišel do senata.

V Vatikanu je veliko nejevoljo povzročil notranji minister, voditelj Slovenske ljudske stranke in duhovnik Anton Korošec, ko je izjavil, da hočejo v tem trenutku imeti samo prijateljske odnose s pravoslavno cerkvijo, zato jih ne zanima konkordat z Vatikanom. Takrat mu je papež Pij XI. poslal opomin.

Dr. Igor Salmič je ob koncu izrazil željo, da bi v prihodnosti še raziskoval v arhivih, ker je ogromno materiala tudi o slovenski manjšini v Italiji. (met)

TRŽAŠKA UNIVERZA - Ugledni gost Sergio Bertolucci, vodja raziskav ženevske organizacije

Zgodovina in novi izzivi v centru CERN, največjem fizikalnem laboratoriju na svetu

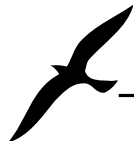

Na oddelku za fiziko so slušatelji pozorno spremljali Bertoluccijevo predavanje

FOTO DAMJ@N

Trst je mesto znanosti, zato so ugledni gostje iz znanstvenega sveta dobrodošli in deležni velikega zanimanja. Na sedežu oddelka za fiziko tržaške univerze so slušatelji včeraj pozorno poslušali Sergio Bertolucci, vodjo raziskav evropske organizacije za jedrske raziskave CERN v Ženevi. Srečanje sodi med pobude ob 60-letnici ustanovitve te organizacije.

Priznani italijanski fizik je prispel v Trst na vabilo državnega inštituta za jedrsko fiziko INFN, ki ga je pred leti vodil prav Bertolucci. V njegovem življenjepisu je raziskovanje osnovnih delcev na priznanih inštitutih v Hamburgu, Chicagu in Frascatiju. Včeraj je študentom in profesorjem predaval o zgodovini, sedanjih izzivih in prihodnosti CERN-a, največjega fizikalnega laboratorija na svetu.

EUROPSKI UEČER

10. OBLETNICA
USTOPA SLOVENIJE
U EU☆ Mojca Kleva Kekuš,
europska poslankaDanes, 7. maja 2014,
ob 19. uriGregorčičeva dvorana
Trst - Ul. S. Francesco 20

Včeraj danes

Danes, SREDA, 7. maja 2014

STANKO

Sonce vzide ob 5.44 in zatone ob 20.19
- Dolžina dneva 14.35 - Luna vzide ob
12.46 in zatone ob 2.26.

Jutri, ČETRTEK, 8. maja 2014

VIKTOR

VREME VČERAJ: temperatura zraka
14,8 stopinje C, zračni tlak 1017,9 mb
ustaljen, vlaga 68-odstotna, veter 2 km
na uro severovzhodnik, nebo jasno,
morje mirno, temperatura morja 16,2
stopinje C.

Lekarne

**Od ponedeljka, 5., do sobote,
10. maja 2014:**
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in
od 16.00 do 19.30**Lekarne odprte**
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 - 040 421125, Ul. di Servola 44 - 040 816296, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Libertà 6, Ul. di Servola 44, Ul. dell'Istria 18/B, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. dell'Istria 18/B - 040 7606477.**www.farmacistitrieste.it**118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Lekarne centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.30, 21.00
»The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro«.**CINEMA DEI FABBRI** - 16.00, 20.00
»Uomini contro«; 18.15, 21.45 »Alla ricerca di Vivian Maier«.**FELLINI** - 17.00, 19.15 »Storia di una ladra di libri«; 21.30 »Nymphomaniac vol. 2«.**GIOTTO MULTISALA 1** - 16.20, 18.00, 20.00, 22.00 »Grand Budapest hotel«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Tracks attraverso il deserto«.**GIOTTO MULTISALA 3** - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Il centenario che saltò dalla finestra e scomparve«.**KOPER - PLANET TUŠ** - 20.15 »Atomski z desne«; 16.00 »Drobižki«; 18.10, 20.00 »Maščevanje v visokih petah«; 21.00 »Neverjetni Spider-Man 2«; 17.10, 19.15 »Neverjetni Spider-Man 2 - 3D«; 15.50, 17.00 »Rio 2 - 3D«; 17.50 »Rio 2«; 18.20, 20.40 »Sivolasi Žigolo«; 20.30 »Sosed«; 17.00, 19.00 »Udar ljubezni«; 15.20 »Zvončica in piratska vila«.**KOSOVELOV DOM SEŽANA** - 20.30 »Video na plaži«.**NAZIONALE** - Dvorana 1: 16.40, 18.15 »Violetta: backstage pass«; 16.40 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Un fidanzato per mia moglie«; 18.20, 20.15, 22.15 »La sedia della felicità«; Dvorana 3: 16.30, 18.15, 20.00, 22.00 »Locke«; 16.40 »Nut Job - operazione noccioline«; Dvorana 4: 20.15, 22.00 »Brick Mansions«; 18.20, 20.15, 22.00 »Gigolò per caso«.**SUPER** - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.**THE SPACE CINEMA** - 16.10, 19.00, 20.50, 21.50 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro«; 16.40, 19.15 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 19.00, 21.30 »Transcendence«; 16.45 »Nut Job - operazione noccioline«; 16.30, 17.20, 18.25 »Violetta: backstage pass«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Un fidanzato per mia moglie«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Brick Mansions«; 19.30, 21.30 »Peter Gabriel - back to front«; 18.35, 21.20 »Noah«.**TRŽIČ - KINEMAX** - Dvorana 1: 17.40, 21.00 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro«; Dvorana 2: 17.00, 20.00 »Violetta: backstage pass«; 22.00 »Nymhomaniac vol. 1«; Dvorana 3: 17.30 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 20.00 »Il centenario che saltò dalla finestra e scomparve«; 22.00 »Grand Budapest Hotel«; Dvorana 4: 17.15, 22.10 »Un fidanzato per mia moglie«; 20.30 »Peter Gabriel - back to front«; Dvorana 5: 17.30 »Nut Job - operazione felicità«; 20.10, 22.10 »La sedia della felicità«.

Izleti

OMPZF BARAGA vabi na romarski izlet v soboto, 10. maja, na Štajersko: v Petrovče, Vransko in okolico. Odhod s trga Oberdan ob 7.00, iz Sesslana ob 7.15, Nabrežine 7.20, Sv. Križa 7.25, Proseka 7.35, z Opčin ob 7.45. Povratek okvirno ob 20.30. Program bo pester in bogat. Vpis in info na tel. št.: 347-9322123 ali 346-8222431.**KLUB PRIJATELJSTVA** in Vincencijeva konferenca vabita na celodnevni avtobusni izlet v Soško dolino z ogledom Kobarida (Muzej prve svetovne vojne) in Tolmina v sredo, 14. maja. Info in vpis na tel. št.: 040-225468 ali 347-1444057 (Vera).**SKD VESNA** prireja v soboto, 17. maja, avtobusni izlet na Gorenjsko z ogledom Bleda. Sledi obisk Kovaškega muzeja in Vigenjca, Kropce, plovba po jezeru in ogled Blejskega otoka. Info in prijave: Tatjana (340-6709578), Mitja (333-4463154) in Igor (348-9234060).**DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA** vabi v London, od 23. do 26. maja, iz Trsta. Info na tel. št. 00386-41573326 (Marija).**SPDT** prireja v nedeljo, 25. maja, avtobusni izlet na Matajur. Prijave na tel. 040-413025 (Marinka) in 040-220155 (Livio).**SKD DRAGO BOJAN IN DRUŠTVENA GOSTILNA GABROVEC** vabita od sobote, 31. maja, do ponedeljka, 2. junija, na 3-dnevni izlet na otok Rab. Privoščite si pester konec tedna v znamenju dobre družbe, zgodovine, kulture, naravnih lepot in plovbe z ladjo ter glasbe v živo. Info in prijave na tel. št.: 340-2741920 (Mirela).

Čestitke

*Abraham se po Praprothu podi,
da PATRIZIO končno ulovi. Vse najboljše ji želi Vaška skupnost Praproth.*

Šolske vesti

POKRAJINSKI URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je bil v sredo, 16. aprila, na www.scuola.fvg.it objavljen odlok o posodobitvi pokrajinskih lestvic za slovensko učno osebje. Posodobitev zadeva le osebje, ki je v omenjene lestvice že vključeno. Vlogi morajo preko spleta (www.istruzione.it) predstaviti vsi, tudi tisti, ki so le pogojno vpisani do sobote, 10. maja, ob 14. uri. Info na spletni strani Urada za slovenske šole.**OBČINA DOLINA** obvešča, da je do petka, 30. maja, potrebno predložiti, za š.l. 2014/15, prošnjo za korištenje šolskih kosil. Zainteresirani morajo tudi predložiti prijavo za korištenje storitve občinskega šolskega prevoza. Obrazci in ostale info na www.sandorligo-dolina.it, ali na Uradu za izobrazbo in šolske storitve, tel. št. 040-8329281/239 ali scuole-solstvo@sandorligo-dolina.it.

Obvestila

PODROČNI SVET slovenskih vernikov s Trsta - Milj in Vincencijeva Konferenca, s sodelovanjem slovenskega občestva župnije Sv. Vincencija, vabita na obisk gostov doma za starejše ITIS, Ul. Pascoli 31, v velikonočnem duhu danes, 7. maja. Ob 16.10 molitev rožnega venca, sledi sv. maša, ki jo bo daroval ljubljanski nadškof Alojz Uran, s podelitvijo zakramenta maziljenja. **SKGZ** prireja Evropski večer: 10. obletnica vstopa Slovenije v EU z evropsko poslanko Mojco Kleva Kekuš danes, 7. maja, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S. Francesco 20/II).**SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR** vabi slovenske filateliste na mesečno srečanje, ki bo danes, 7. maja, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Frančiška 20.**JUS BANI** vabi vse člane, da se udeležijo občnega zbora, ki bo v četrtek, 8. maja, ob 18.00 v zadrugnih prostorih pri Banih št. 6.**ONAV** - Vsedržavno združenje pkuševalcev vina vabi na večer z vini vipavske kmetije. Pokušnjo bomo izpegljali v četrtek, 8. maja, ob 20.00 v Miljah. Info in vpis na tel.: 333-9857776, trieste@onav.it.**SKD BARKOVLJE** vabi na brezplačno predstavitev »Tečaja obrazne joge« v četrtek, 8. maja, ob 19.30 v društvenih prostorih.**SKD TABOR - RAI 3/BIS:** vabilo v gledališče - Burka o jezičnem dohtarju (ponovitev) v četrtek, 8. maja, ob 20.50.**SPDT** obvešča svoje člane, da je, po zaprtju Tržaške knjigarne, poravnava članarine možna tudi v uradu gospe Mirne Viola na ZSKD v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, 2. nadstropje.**50-LETNIKI** Zavoda Jožefa Stefana, sekcija kemija, elektronika in mehanika, se dobimo v soboto, 10. maja, od 19. ure dalje v agriturizmu v Nabrežini. Info in potrditev na tel. št.: 328-4422555 (Graziella) ali 338-1462806 (Adrijan).**ZADRUGA NAŠ KRAS** vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 12. maja, ob 20. uri v drugem sklicu v Kraški hiši v Repnu.**GLEDALIŠKA ŠOLA MATEJKE PETERLIN** - gledališki teden za otroke od 7. do 13. leta, v organizaciji Radijskega odra in Slovenske prosvete, bo potekal na Opčinah v prostorih Marijanišča od 16. do 20. junija, vsak dan od 9. do 16. ure. Vpisovanje otrok bo 16. maja na sedežu Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3 - III. nad., od 8.30 do 16.00. Info na št. 040-370846 vsak dan, razen sobote in nedelje od 9. do 17. ure. Število mest je omejeno.**POLETNA ZABA ZA OSNOVNOŠOLCE IN SREDNJEŠOLCE** - Šc Melanie Klein in AŠD Zarja, v sodelovanju z ZSSDI-jem, organizira športni/nogometni kamp in poletni center za otroke od 6. do 13. leta, od 23. junija do 4. julija, v prostorih ŠC Zarja v Bazovici. Vpisovanje do 12. junija v uradu, v Ul. Cicerone 8 (pon. 15-19, sre. 14-18, čet. 9.30-12), ali na www.melanieklein.org. Program in info: info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.**POLETNI CENTER PIKAPOLONICA** - bogat program, zabava, delavnice, izleti v družbi izkušenih vzgojiteljev v Bazovici od 23. junija do 5. septembra, za otroke od 3. do 10. leta. Vpisovanje do 12. junija v uradu, v Ul. Cicerone 8 (pon. 15-19, sre. 14-18, čet. 9.30-12), ali na www.melanieklein.org. **CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA** organizira poletni center v Grljanu, od 14. julija do 8. avgusta za otroke od 8. do 14. leta. Število mest je omejeno. Info in vpis na center.harmonija@gmail.com.

Prireditve

SEŽANSKE VETERANSKE ORGANIZACIJE vabijo v sejno dvorano Občine Sežana danes, 7. maja, ob 18. uri na srečanje ob obletnici zmage nad nacifašizmom 9. maja v Evropi. Na ogled bo vojno zgodovinski film Rusk bataljon. Zgodovinski pomen dogodkov izpred 69 let in zgodovinsko-politični okvir filma bo osvetlil tržaški zgodovinar dr. Jože Pirjevec.**SKLAD MITJA ČUK** vabi v Bambičevo galerijo danes, 7. maja, ob 18. uri na odprtje razstave likovnih izdelkov, ki so jih izdelali varovanci VZS v delavnici ArtDOWNUP v Piranu. Sodeluje Glasbena matica iz Trsta.**KO JE UMRL MOJ OČE** - razstava bo odprta v dvorani Negrisin v Miljah, Trg Marconi 1, do petka, 9. maja. Urnik: sreda 10.00-12.00; torek, četrtek in petek 17.00-19.00.**MLADINSKI DOM BOLJUNEC** vabi v petek, 9. maja, v svoje prostore na predavanje dr. Ingrid Bersenda »Vrednota samospoštovanja«.**NŠK IN SLOVENSKI KLUB** vabita na predstavitev knjige Bogomile Kravos »Zgodba mojega očeta« v petek, 9. maja, ob 17.30 v čitalnici knjižnice, Ul. Sv. Frančiška 20. Ob prisotnosti avtorice bo knjigo predstavila Marta Verginella.**SKD IGO GRUDEN** vabi v društvene prostore v petek, 9. maja, ob 20. uri na predstavitev dvojezične pesniške antologije »Versi sospesi... tra due culture - Oprti verzi... med dvema kulturama«.**KD BARKOVLJE**, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v soboto, 10. maja, ob 20. uri magični kabaret »Vikj - Magic blob«. Sodelujeta Eva in Tanja. Vabljeni!**OBČINA ZGONIK** vljudno vabi v soboto, 10. maja, na prireditve ob 69. obletnici osvoboditve in 70-letnici požiga vasi Zagradec: ob 17. uri polaganje vencev pred občinskim spomenikom padlim v Zgoniku; ob 17.15 pohod iz Zgonika v Zagradec; ob 18.30 v Zagradcu proslava ob odkritju spominskega obeležja.**DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM** vabi v nedeljo, 11. maja, ob 18.30 na prvo predstavo za mlade srca. Na sporedu bo otroška igra Lučke Susič »Duh po cekinih« v izvedbi Slovenskega odra. **REVIVA KRAŠKIH PIHALNIH GODB** v organizaciji ZSKD in JSKD bo v nedeljo, 18. maja, ob 17. uri v Kulturnem domu v Hrvatinih. Nastopajo Pihalni orkester Divača (dir. Boris Benčič), Godbeno društvo Viktor Parma Trebče (dir. Luka Carli) in Pihalni orkester Ricmanje (dir. Aljoša Tavčar).**PRIMORCI BEREMO 2014** - pobuda bo potekala do 11. novembra v NŠK v Trstu, v Knjižnici D. Feigla v Gorici, v Občinski knjižnici zgonske občine v Saležu in v Knjižnici Pinka Tomažiča in tovarišev na Opčinah. Vabljeni, da se pridružite primorskim bralcem!

Poslovni oglasi

SLOVENSKO PODJETJE V TRSTU s področja elektronike išče sodelavca (m/ž) za komercialno dejavnost. Zahteva se višješolska ali univerzitetna izobrazba, zanimanje za nove tehnologije, poznavanje dela z orodji MS Office in angleščine. Od vas pričakujemo redoljubnost, točnost, zanesljivost in organiziranost. Nudimo vam zaposlitev v mladem, dinamičnem in proaktivnem kolektivu.Curriculum vitae pošljite na
job-trieste@way.to.it

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM opremljeno trisobno stanovanje na Ul. Settefontane 4, blizu tržaškega Kulturnega doma. Tel. št.: 339-5840600.**DAJEM V NAJEM** skladišče v pritličju pri Sv. Ivanu, 60 kv.m., visoko 4 m. Tel.: 040-576116.**DEKLE** z zaključeno pedagoško fakulteto išče delo kot varuška otrok v poletnih mesecih (tudi po dogovoru). Tel. št.: 346-1080342.**DIATONIČNO HARMONIKO** C-F-B znamke Prostor prodam za 1.300 evrov. Tel. 335-5387249.**GOSPA** srednjih let z dolgotrajno izkušnjo išče delo kot hišna pomočnica. Tel. št.: 329-6055490 ali 328-3677053.**PRODAM** audi A3, letnik 2008, samo 74.000 prevoženih kilometrov, po ugodni ceni. Tel.: 335-6322701.**PRODAM** scooter malagutti F15 50cc v dobrem stanju. Tel.: 040-291479 ali 331-3901302.**PRODAM** viličarja (sollevatore) znamke detas v odličnem stanju. Tel.: 346-1899522.**V PREČNIKU** prodajamo del zazidljivega zemljišča (skoraj 800 kv.m.). Info na tel. št. 392-5583010 ali 347-9085311.

Osmice

CVETKO IN ZMAGA COLJA imata odprto osmico v Samatorci št. 50. Tel. št.: 040-229224.**DRUŽINA DEBELIS** je odprla osmico na Kolonkovcu. Tel. št.: 347-3648603. Vabljeni!**FRANC IN TOMAŽ** sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni! Tel.: 040-299442.**OSMICO** je odprl v Zgoniku Stanko Milič. Tel.: 040-229164.**OSMICO** sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14. Tel. 040-208632.**SALOMON** v Rupi je odprl osmico.**SERGIO GIOVANNINI** je odprl osmico v Ul. Modiano, 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.**SILVANO FERLUGA** vabi na osmico pri Piščancih.**V LONJERJU** je odprl osmico Damjan Glavina. Tel.: 348-8435444.

Prispevki

V hvaležnem spomin na teto Sandro (Aleksandra Višnjavec) darujeta Viljem in Divna Slavec z družinama 100,00 evrov za Pihalni orkester Breg.

Namesto cvetja na grob Marije Visintin vd. Sossi darujeta Jožko in Alenka 20,00 evrov za AKK Bor.

Namesto cvetja na grob drage Sandre darujejo ženske od 8. marca iz Doline 50,00 evrov za ANPI-VZPI sekcija Dolina, Mačkolje, Prebened.

V spomin na pevca Mirkota Komarja daruje Meri Brce z družino 20,00 evrov za MePZ Lipa.

V spomin na Sandro Slavec darujeta Anica in Srečko Orel 30,00 evrov za negovanje spomenika padlim v NOB v Dolini.

DEŽELNI SEDEŽ RAI - Dan odprtih vrat ob 50-letnici odprtja poslopja v Ul. Fabio Severo

Srečanje »v živo« z Abrahamom

»Vra-a-ata na stečaj ...« je malo po deveti uri po Radioaktivnem valu zapel Vlado Kreslin in s svojim glasom »požegnati« včerajšnji dan odprtih vrat deželnega sedeža Rai. Srečanja šestnadstropnega slavljenca iz Ul. Fabio Severo z Abrahamom se je udeležilo kar veliko običajnih dolgoletnih poslušalcev in gledalcev njegovih radijskih in televizijskih programov, slovenskih in italijanskih.

Mnogo si jih je ogledalo prostore: studie, montirnice, razstavo starih radijskih sprejemnikov, mikrofonov, magnetofonov, gramofonov iz predpotopne, pred-elektronske radijske in televizijske dobe. Novinarji in programisti so jih vodili po poteh domačega medijskega ustvarjanja. Številni so sodelovali v oddajah v živo, videli so, kako se oddaje rojevajo in odvijajo; približe so spoznali ljudi domačega glasa, jih »zasačili« pri delu.

Za poklicne prebivalce poslopja v Ul. Fabio Severo se je včerajšnji dan začel z običajno rutino. Dežurni novinar Marko Tavčar je prispel ob pol šestih zjutraj; poldrugo uro kasneje so bila že na vrsti jutranja poročila.

Dobro uro pozneje so prvi gostje »navali« na Radioaktivni val. Oddajo navadno snemajo v pritličnem Studiu D, za to priložnost so za goste izjemoma odprli bližnji večji Studio B, opremljen za snemanje iger in glasbe. Ko je elektronska ura v studiu pokazala 8 ur 37 minut 45 sekund, je prva gostja, Marija Šturman, dahnila v mikrofon »sovođenjske Elisabette Canalis« (ali po naše: Katerine Citter) svoj »Dober dan«. Marko Sancin in Evgen Bansta - navita kot ponavadi - izvabila smeh in aplavze, le njun gost Patrik Solfeggato (znan tudi kot Boris Devetak) je tako prestrašil malega Maksimilijana, da je planil v jok ...

Na hodniku sta medtem programistki Marija Breclj in Alenka Florenin, večji upraviteljski sposobnosti, »upravljali« tok novih obiskovalcev. V velikem Avditoriju C so se zagledali v radijsko obdobje izpred pol stoletja. Na pulitu je bil razstavljen program snemanja z dne 3. maja 1963. »Coro Prosecco-Contovello (Prosek-Kontovel)« je pod vodstvom dirigenta Ignacija Ote posnel tri pesmi: Franja Delaka Zimsko vožnjo (trajanje 2 minuti 15 sekund), Mirkovo Na Trgu (3'10") in krstno izvedbo Devina Ignacije Ota (4'53"). Na bližnjo snemalno kabino je bila naslonjena karikatura, ki jo je bil za pust '73 »gospodični Marjuči Oficiji« poklonil Milko Bambič.

Že so bila na vrsti kratka poročila. Glas Anastazije Cibic je v zamejstvu in tudi čez mejo tako razpoznaven, da je postal že prava zvokna institucija. Nekoč je imel Radio Trst A kar osem napovedovalcev; ostala sta dva; moško čast na tem zvočnem področju rešuje Janez Beličič.

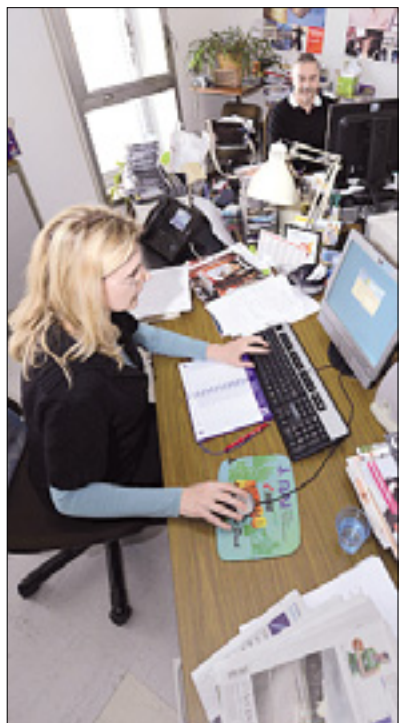
Dobre tri ure pozneje se je Anastazijin glas spet oglasil, tokrat v paradižni oddaji slovenskega tržaškega radia Glasbi po željah. Urednica oddaje Tatjana Caharija je izpostavila njeno »socialno funkcijo«. »Oddaja je vzpostavila nekakšno vez med poslušalci, ki se med sabo sploh ne poznajo, a jih družijo poslušanje. Tako eni posvečajo popevke drugim, pozdravljajo se, oddaja jih s domačimi vižami jih družijo; mnogi živijo sami, oddaja jih razvedri in lajša samoto.«

Radioaktivnega vala (Giampaolo Zucchi, Katerina Citter, Boris Devetak in Carlo Morello); desno Anastazija Cibic, ob njej Pavel Volk; spodaj levo Elena Legiša in Aleš Lupinc; Bambičeva karikatura Marjuče Oficiji, pod njo Walter Škerk; gostje v studiu, pod njimi Marko Tavčar

Fotografije
FotoDamj@n
več fotografij na
www.primorski.eu

SEDEŽ RAI Slovenska »zavarovalna polica«

V pritličju deželnega sedeža Rai je udeležence včerajšnjega prvega dne odprtih vrat »pozdravila« stara, velika televizijska kamera. Ob njej se je na televizijskem ekranu vrтел posnetek slovesnega odprtja poslopja v Ul. Fabio Severo. Včeraj je poteklo točno 50 let.

Na črnobelih posnetkih je bilo mogoče prepoznati tržaškega nadškofa Antonia Santina, slišati govor predsednika vlade Alda Mora, pa tudi poseg takratnega tržaškega župana Maria Franzila.

»Po osrednjem rimskem sedežu je tržaški sedež Rai tisti z največ opravljenimi delovnimi urami,« je izjavil, in takoj dodal: »A Trst ima poleg tega še oddaje v slovenskem jeziku.«

Pred pol stoletja je tržaški prvi občan izrecno izpostavil pomen slovenskega radia.

Tudi pozneje je bilo z italijanske strani večkrat slišati besede o prisotnosti slovenskega radia (in od 1995 dalje tudi televizije) v Furlaniji-Juljski krajini. Mnogokrat, ko je bil obstoje deželni sedež Rai postavljen pod vprašaj.

Slovenski programi so postali nekakšna zavarovalna polica za obstanek takajšnje izpostave Rai. To so tudi danes, ko vodstvo podjetja napoveduje reze in zaprtja številnih deželnih sedežev.

Kaj pa sta od tega imela slovenski radio in televizija?

Malo ali nič. Upokojena novinarja nista bila nadomeščena, tehnikov z znanjem slovenskega jezika je premalo, pa tudi programski oddelki bi morali okrepiti, da bi bilo delo - kar se primerjave z italijansko stranjo tiče - bolj uravnoteženo.

To bi moralo podjetje storiti, da bi priznalo slovenskemu radiu in televiziji res tisti pomen, ki ga dejansko ima.

M.K.

Urednica Glasbe po željah Tatjana Caharija

Deva Pincin in njen otroški kotiček

Mikser: Kristjan Cociancich (levo) in Živa Pahor

O NAŠEM TRENUTKU

Demokracija in demoni, ki jo danes ogrožajo

ACE MERMOLJA

Demokracija ni enostavna medčloveška in družbena praksa. Osnovne šibkosti demokracije je ugotavljal že starogrški filozof Platon in njegova opažanja so v marsičem aktualna. Razlika je, da smo mi (bralci in jaz) zagovorniki demokracije, Platon pa se nad njo ni pre-tirano navduševal.

Če »nefilozofsko« poenostavim, je videl Platon v demokraciji družbeno ureditev, kjer vlada svoboda. V svobodi pa se z dokajšnjo lahkoto sprostijo človekovi najbolj živalski in uživaški nagoni. Razumski del duše izgubi nadzor nad erotično-hedonističnim. Strasti premagajo harmonijo in država zdrkne skupaj z državljani v neko anarhično stanje, kjer ne zmagujejo več krepotni ljudje, ampak tisti, ki uveljavijo svoje slabše instinkte. Nič jih več ne ovira in prepustijo se jedači, pijači, spolnosti ter celo kraja in umori jih več ne plašijo.

V anarhičnem kaosu se največji lumpi med lumpi in najbolj zviti pritihotapijo do oblasti. Someščane znajo prepričati, prilizujejo se jim, lepo govorijo, obljubljajo nove zabave, obenem pa vklenejo poslušalce v železne verige oblasti. Iz propadajoče demokracije se rodi tiranija, kjer en človek prevlada nad ostalimi in spremeni laskave besede v grožnje in v nasilje, saj nima več kakih moralnih pregrad, ker je izprijen do dna svoje duše.

Z ne prav veliko domišljije lahko prepoznamo v opisu Platonovega tiranskega človeka sodobne populiste, v krizi demokracije, pa nekatere fenomene, ki so prisotni v naši družbi. Gotovo so v italijanski, opažam jih v slovenski (v smislu Slovenije) in še kje. Kriza demokracije

ni nemogoča, nastop tiranov je možen, kot dokazujejo nekateri primeri v sami Evropi (npr. na Madžarskem), v Južni Ameriki, da ne govorim o Kitajski in o ostalih enostrankarskih režimih, vladavinah in kraljevinah.

Ker zagovarjam demokracijo, bi opozoril, da slednja deluje v nekoliko bolj razčlenjeni in zapleteni državi ali v skupnosti držav (npr. ZDA), kjer varujejo demokratične odnose nekatere trdne in od vseh sprejete postavke. Svoboda ni razbrzdan konj, ampak praksa, ki se odvija znotraj določene discipline. Naj omenim nekatere temeljne stebre demokratične hiše.

Demokracija potrebuje jasno in nedvoumno državljansko zavest, v evropskih in nekaterih drugih državah se je civilni zavesti pridružila narodna zavest in okrepila občutek za skupno življenje. Nadalje potrebuje demokracija splošno sprejete institucije, kot so ustava, zakoni, sodstvo in druge institucije. Institucije predstavljajo tudi ljudje, kot je lahko predsednik republike ali pa neko vrhovno sodišče, v katerega državljani ne dvomijo. Demokratični in torej participacijski družbeni model deluje le, če temelji na nekaterih osnovah, ki so nad normalno družbeno in politično dialektiko, nad spori in nad dinamiko razlik, ki je sol demokracije. Skratka, svoboda ni brezpogojna, ampak »pod nadzorom« skupnih pravil igre.

V demokratični skupnosti se razvijajo številne dejavnosti, začeni z gospodarskimi, kulturnimi, izobraževalnimi in socialnimi, ki zaobjemajo tako imenovano civilno družbo, a tudi v tej raznolikosti mora obveljati načelo, da ob-

stajajo nepreklicna pravila in to vsaj do takrat, ko jih večinski del družbe ne spremeni. Pa tudi ob spremembi je bistveno, da še tako velika večina ne izvaja neke diktature nad manjšino, kar se je dogajalo npr. pod fašizmom.

Ob teh lepih besedah in mislih pa ne moremo mimo dejstva, da živimo v svetu, kjer se je marsikateri varovalni steber demokratične ureditve krepko zamajal. Mislim na šibitev državlanskega čuta, na upad narodne solidarnosti, na spoštovanje institucij in ljudi, ki jih predstavljajo, na tezo o odvečnosti pravil itd. Prihajamo v stanje, ki ga je opazil že Platon, ko se demokracija sprevača v anarhijo in v to, da »vsakdo dela, kar hoče« in pri tem jasno in vedno zmaguje močnejši in najbolj izprijen.

Čemu je to tako? Obstajajo nekateri odgovori. Moč tehnologije in tehnokracije, razbrzdanost financ in gospodarstva, liberizem, medijsko pogojena družba, telekracija, vedno večji individualizem ponujajo elitam moč in z njo tisto neobrzdano in neracionalno svobodo, ki jo je Platon označil kot usodno za demokracijo in kot kažipot za tiranijo. Recimo, da bi danes privilegirali Platonovo oligarhijo z elementi tiranije.

V teh okvirih lahko politični ali finančni mogotec ozmerja predsednika republike, zaničuje sodnike, tepta ustavo, pljuva na zastavo itd. V medijih in v naši zavesti postane zaničevanje vseh pravil in sproščanje živalskih duhov enostavno »politika«. V resnici pa gre za boj med ljudmi in za prevladovanje tiranske oligarhije, ki je le korak pred ukinitvijo demokracije in za človekovo dostojanstvo nujne svobode.

JEZIK NA OBROBJU

Kdor primerja jezik osrednje Slovenije z našim, kmalu ugotovi, da postaja naše besedišče vsak dan skromnejše in revnejše.

Pri pregledovanju starih zapisov **sem našla upravičeno kritiko mehaničnega prevoda z uporabo računalniškega prevajalnika. Prevod je bil res skorajda nerazumljiv, a tudi poročevalec je v svojih pojasnitvah zagrešil kar nekaj nedopustnih napak.**

Citiral je npr. obvestilo, ki je bilo pritrjeno v »garderobi« trgovine z oblačili v Trstu. **Takoj sem ugotovila, da ne garderobe, ne dnevne sobe, ki je bila navedena v originalu, ni v nobeni tržaški trgovini, so pa tam kabine za pomerjanje. Da te zadnje besede naši pisci ne poznajo, se je izkazalo že pred časom ob razprodajah, ko sem na to tudi opozorila.**

Garderoba je v slovenščini prostor za shranjevanje obleke ali prtljage. Najdemo jih na železniških in avtobusnih postajah, pa tudi v predverju gledaliških dvoran.

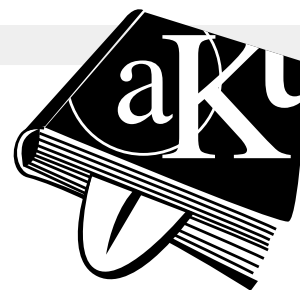
To so tudi prostori za preoblačenje v kopališčih, na športnih igriščih in v telovadnicah, pravimo jim tudi slačilnice.

Garderoba pa je tudi skupno ime za osebna ali gledališka oblačila. Zato rečemo, da ima kdo bogato garderobo. V trgovinah z oblačili ni garderob, so pa tam kabine za pomerjanje.

V istem članku je bila tudi fotografija opozorila: »Delo za nujno Acegas - Aps - Izkop gas - NO PARKIRANJE od 23.09.2013 (Ponedeljek).«

Poročevalec nam potem pojasni, da na Krasu večkrat naletimo na taka obvestila. In nadaljuje: **»Že večkrat smo na deloviščih na Krasu ugotavljali, da tam ne smemo parkirati.« Vprašati se moramo, zakaj je naš poročevalec uporabil nedovršnik ugotavljati?**

Nedovršni glagoli so trajni ali ponavljalni. **Ugotavljati pomeni z razmišljanjem, raziskovanjem prihajati do določenih dejstev.** V pra-

vu je npr. ugotavljanje identitete potrebno, kadar organi pregona dvomijo o verodostojnosti predloženega osebnega dokumenta. **Uspešno ugotavljanje privede do ugotovitve, ki je rezultat raziskovalnega postopka, t.j. ugotavljanja. Dovršni glagol ugotoviti pa nam pove, da smo z ugotavljanjem prišli do določenih dejstev. Zato je glagol ugotoviti dovršni.**

Ugotavljanje ne more biti kratkotrajno, saj je za ta postopek potrebno razmišljanje, raziskovanje, iskanje dokazov in podobno. Tudi ne moremo reči, da je ugotavljanje ponavljajoče se dejanje, kar verjetno misli naš poročevalec, ko zapiše da »smo na deloviščih na Krasu že večkrat ugotavljali, da tam ne smemo parkirati«. Večkrat lahko izraža tudi več enkratnih trenutnih dejanj, npr. večkrat je udaril po mizi, ponavljanje bi izrazil z glagolom udarjati in rekel samo: »udarjal je po mizi«.

Napačen je tudi pripovedni odvisnik z veznikom da. Da ne smemo parkirati ugotovimo, ugotavljamo pa lahko samo, ali smemo parkirati ali ne, saj dokler razmišljamo in raziskujemo, še ne poznamo odgovora. **Zelo malo verjetno je, da se ob tabli pred deloviščem ustavimo in začnemo premišljevat in raziskovati, ali je parkiranje dovoljeno, še posebno, če je na tabli narisana avto, ki je že pripravljen za prisilni odvoz.**

Neupravičena in neutemeljena raba nedovršnikov postaja v naših poročilih že resen problem, ki dokazuje, da smo zaradi italijanščine izgubili čut za glagolski vid, t.j. dovršnost in nedovršnost, posebno na škodo dovršnikov.

Lelja Rehar Sancin

PISMA UREDNIŠTVU

»Proevropski« in »proruski separatisti« v Ukrajini

V Primorskem dnevniku berem poročila o državljanski vojni v Ukrajini, v glavnem povzetke STA, slovenske tiskovne agencije, ki uporablja dokaj standardne izraze poenostavljanja, da bi opravičila vse, kar je težko opravičiti.

Bojevnike v Ukrajini deli na »proevropske« in »proruske separatiste«. Gre za grobo potvarjanje dejstev, kajti padli v Odesi in Slavjansku so bili predvsem antifašisti, torej nasprotniki črne hunte, ki je v Kijevu prevzela oblast z nasiljem in naciste »Pravega sektorja« rekrutirala v Narodno gardo. Poleg tega so tudi zagovorniki federalne teure-ditve Ukrajine, da bi tako zaščitili posebnosti vsake regije in vse narodnosti, ki živijo na tem ozemlju.

V Odesi so nacisti blokirali Delavsko zbornico, kjer je zasedal odbor za referendum o federalistični ureditvi države. V njem so bili komunisti in drugi levičarji, predvsem člani organizacije »Borba«.

Nacisti so najprej preprečili krajevni milici, da bi delavsko zbornico evakuirali, odstranili so tudi gasilce, na kar so skozi okna zalucali molotovke in jo zažgali. V požaru je umrlo nekaj deset mladih aktivistov, nekateri pa so se skuša-

li rešiti skozi okna, a so jih nacisti prestregli in pobili s koli. Skupaj je izgubilo življenje 42 ljudi. V Delavski zbornici niso našli orožja, na truplih žrtev pa dokumente, ki so pričali, da so bili vsi ukrajinski državljani.

Ne vem, ali se motim, toda požig Delavske zbornice v Odesi me zelo spominja na požig našega Narodnega doma v Trstu. Tudi zato mislim, da bi morali pri poročanju iskati vse vire informacije (jaz sem večino opisanih dogodkov gledal na televizijskih ekranih vseh vpletenih držav in na internetnem spletu) in uporabljati ustrezno terminologijo. Fašisti so fašisti in njihova Evropa je drugačna od one, za katero so padali zavezniški vojaki v Stalingradu, na Sutjeski in v Normandiji. To, da fašiste in radikalne nacionaliste sedanjí oblastniki ZDA in EU, oziroma NATO, podpirajo, je napaka, za katero bodo prej ali slej zelo drago plačali.

Pred leti je Evropa bojkotirala Avstrijo zaradi Haiderja na Koroškem, zakaj sedaj podpira bivše kolaboracioniste in nacifašiste?

Stojan Spetič

FILM - Na festivalih v Parizu in Prištini

Mednarodni nagradi za film Čefurji raus!

Film Gorana Vojnovića Čefurji raus! je v minulem tednu prejel dve mednarodni nagradi. Film o življenju mladostnikov v ljubljanskih Fužinah je bil na pariškem festivalu filmov iz Jugovzhodne Evrope SEE Paris nagrajen za scenarij, na mednarodnem festivalu v Prištini pa ga je v sekciji filmov z Balkana z nagrado media nagradila novinarska žirija.

Duhovita in hkrati žalostna zgodba o najstniku in njegovih prijateljih govori o enem od zamolčanih stereotipov slovenske družbe, odnosu do priseljencev iz nekdanje Jugoslavije. Stereotipno so prikazani kot primitivni, neprijetni in neizobraženi ljudje, ki se nagibajo k nasilju in alkoholu. Predstavlja vsakdanje življenje najstnikov oziroma t.i. čefurjev Marka (Benjamin Krnetič), Adija (Ivan Pašalić), Acota (Dino Hajderović) in Dejana (Jernej Kogovšek, **vsí štirje na posnetku**). Ti svoj čas večinoma preživljajo pred domačim blokom, kjer bodisi brezdelno posedajo ali pa uganjajo neumnosti.

Festival v Parizu je potekal med 27. in 30. aprilom, na njem pa so prikazali filme različnih dolžin in žanrov. Na festivalu je nagrado za najboljši film in režijo prejel Ponarejevalec srbskega režiserja Gorana Markovića. Za življenjsko delo pa so nagrado podelili bosanskemu igralcu Emirju Hadžihafisbegoviću, ki je v Vojnovičevem filmu odigral vlogo Markovega očeta Radovana, so sporočili s Slovenskega filmskega centra. Igralec je za to vlogo že prejel nagrado tudi na mednarodnem filmskem festivalu, ki je novembra lani potekal v nemškem Cottbusu.

V Prištini, kjer je glavno nagrado v sekciji Balkan prejel srbski film Neubogljivi režiserke Mine Djukić, je 6. mednarodni filmski festival potekal med 25. aprilom in 2. majem. Vojnovičev film so sicer 2. maja predvajali tudi na nacionalnem filmskem festivalu češkega filma v Plzenu, kjer je bila Slovenija letošnja filmska gostja. Predstavila se je s programom kratkih in celovečernih filmov.

SEŽANA Jutri srečanje ob obletnici zmage

SEŽANA - Na Sežanskem in drugih območjih Krasa se v teh dneh vrstijo srečanja in spominske svečanosti. Ob obletnici zmage nad nacifašizmom 9. maja v Evropi bo v veliki sejni dvorani Občine Sežana v sredo, 7. maja, ob 18. uri srečanje, ki ga prirejajo sežanske veteranske organizacije.

Pobudniki slovesnosti so Združenje borcev za vrednote Narodno-osvobodilnega boja, Društvo Tigr Primorske, Območno združenje vojnih veteranov za Kras in Brkine, Območno združenje slovenskih častnikov, ZDVIS za Primorsko in območno združenje policijske veteranske organizacije Sever. Na ogled bo vojno-zgodovinski film Ruski bataljon, ki ga je lani posnela TV Ruske Federacije.

Ruski bataljon je deloval v sestavi Bazoviške brigade IX. Korpusa NOV in POS. Zgodovinski pomen dogodkov izpred 69 let bo osvetlil tržaški zgodovinar dr. Jože Pirjevec in podal zgodovinsko – politični okvir predstavljenega filma. (O.K.)

prej do novice

www.primorski.eu

SSG - Včeraj predstavili sklepno predstavo letošnje abonmajske sezone

Spojitev japonske in zahodnjaške tradicije v Mishimovih nô dramah

V maju tudi inštalacija Znamenja z meje Andreja Koruze in koncert skupine Bossa de Novo

Slovensko stalno gledališče bo sezono sklenilo z za naše kraje neobičajno, z mnogoterega vidika eksotično predstavo: s svojimi Modernimi nô dramami je japonski pisatelj Yukio Mishima iskal pot, da bi japonsko kulturo in tradicijo združil z evropsko-ameriško; s postavitvijo za tržaško SSG režiserka Mateja Kolečnik skupaj z igralci in sodelavci išče pot pridružitve naše, zahodnjaške kulture japonski. Predstavo, ki bo na sporedu v Mali dvorani Kulturnega doma od jutri, 8. maja, do 25. maja, so predstavili včeraj dopoldne na tiskovni konferenci, na kateri so predstavili kar precej stvari, začenši od inštalacije Andreja Koruze z naslovom Znamenja z meje, ki jo bodo odprli prav tako jutri, 8. maja, ob 20. uri, in koncerta skupine Bossa De Novo, v kateri poje Mateja Kolečnik in ki bo nastopila v ponedeljek, 12. maja, do vprašalnika za obiskovalce o letošnji ponudbi slovenskega gledališča.

Tiskovno konferenco je odprla predsednica SSG Breda Pahor, ki je poudarila izrednost zadnje predstave letošnje sezone, saj gre za delo, kakršnega tukajšnji gledalci, tako slovenski kot italijanski someščani, nimajo veliko priložnosti, da bi ga videli na odru. Poleg tega je z zadovoljstvom opozorila na pestro ponudbo v maju in na trud gledališča, da bi čim več obogatila ponudbo za gledalce, katere je povabila na obisk tudi v novi sezoni.

Umetniška koordinatorica SSG Diana Koloini je predstavila Yukio Mishimo, ki bi ga lahko označili za najpomembnejšega japonskega pisatelja prejšnjega stoletja in ki je poleg tega bil film-

Vodstvo SSG z ustvarjalci predstave na včerajšnji predstavitvi

FOTODAMJ@N

ski režiser, igralec in sploh izredna osebnost s posebnimi, kontroverznimi preokupacijami, tako osebnimi kot političnimi. Značilna zanj je bila zelo intenzivna fascinacija z japonsko tradicijo in kulturo obenem z evropsko-ameriško tradicijo in kulturo, kar se izraža tudi v Modernih nô dramah.

Mateja Kolečnik je spregovorila o delu v tržaškem gledališču in na sodelovanje z igralci, s katerimi je tokrat prvič delala, in še zlasti o pristopu k postavitvi dela, ki je za naše odre tako ne navadno. Z dramaturgom Goranom Ferčecem sta se odločila, da eno od peterice Mishimovih Moderne nô dram izbereta za skupen okvir ostalim štirim, da jih tako osvetluje s svojo tematiko, to je z motivom samote in nezmožnosti ljubezni. Poleg tega je delo odmaknjeno od spektakularnosti in je minuciozno osredotočeno na počasnem te-

ku časa: za igralce je bilo zlasti težko zdržati to počasnost.

Delo z režiserko kot tudi z njenim teamom, zlasti s plesalcem, performerjem in koreografom Matijo Ferlinom, ki je tudi kostumograf predstave, je navdušilo tržaške igralce, kot je z ganjenostjo v glasu povedal Romeo Grebenšek in kot sta pritrdila še Luka Cimprič in Primož Forte; v predstavi nastopata še Nikla Petruška Panizon in Lara Komar. Ostali sooblikovalci so scenograf Mauricio Ferlin, skladatelj Mitja Vrhovnik Smrekar, oblikovalec luči Rafael Cavarra in lektor Jože Faganel. Mitja Vrhovnik Smrekar, ki je ustvaril tudi glasbeno kuliso v živo za Strička Vanjo v postavitvi SSG-ja, je z Matejo Kolečnik član skupine Bossa De Novo, edine slovenske zasedbe, ki se ukvarja z brazilskimi glasbenimi izrazi in ki bo nastopila v Trstu v ponedeljek zvečer. (bov)

Sugestivna Shadowland

V Rossettijevem gledališču bo od drevi do nedelje na sporedu sugestivna predstava, ki združuje ples, senčno gledališče in cirkuštvo. Skupina Pilobolus je s Stevenom Banksom, avtorjem risanke Spongebob, ustvarila Shadowland, igro o deklici, ki hoče prežgoda postati odrasla. Pravzaprav gre za sanje: ponoči jo iz sna prebudi njena senca, ki je skrita za steno: stena se zavrti in deklica se znajde ujeta v svetu senc, kjer živijo čudna bitja, obenem vodna in zemeljska, smešna in zla, zastrašujoča in očarljiva. Ko se deklica zbudi, je spet v našem svetu.

CANKARJEV DOM - Krzysztof Penderecki

Med češkimi ritmi in poljskim zvokom

V okviru modrega abonmaja bo Orkester Slovenske filharmonije igral pod taktirko mednarodno znane poljske skladatelja in dirigenta Krzysztofa Pendereckega. Koncert bo v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani jutri in v petek, 9. maja. Penderecki (r. 1933) spada med najbolj znane poljske skladatelje.

V šestdesetih letih prejšnjega stoletja je zaslovel kot eden izmed glavnih predstavnikov sonorizma, to je poljske glasbene smeri, ki je veliko pozornost namenjala zvoku. Zvok je v bistvu postal novi glasbeni parameter, poleg ritma, melodije in harmonije, raziskovali pa so bodisi zvočnost glasu kot nove izvajalske tehnike. Penderecki je v glasbo prišel misliti tudi novo grafično notacijo. Znan primer njegovega takratnega sloga je skladba 8'37", kasneje preimenovana v Trenodija žrtvam Hirošime, za katero je l. 1961 prejel nagrado Unesca.

Po krizi modernizma v sedemdesetih letih je tudi on kot številni drugi zapustil eksperimentiranje in se začel spogledovati s preteklostjo, tako da je svoj slog približal baročnim in romantičnim vplivom

18. in 19. stoletja. V istih letih je začel dirigirati svoja in tuja dela, uspeh ima še posebno pri skladbah Dmitrija Šostakoviča. Na obeh večerih bo predstavil svojo dvostavno Serenado za godalni orkester (1997) ter orkestralno monumentalni Koncert za violončelo št. 2 (1982), kjer bo v vlogi solistke nastopila Maja Bogdanović. Srbska čelistka se je po izobraževanju v Parizu in Berlinu posvetila predvsem komorni glasbi. Igra na dragoceni violončelo Jeana-Baptista Vuillauma iz l. 1852, ki so ji ga posodili po uspešnem nastopu na Rostropovičevem tekmovanju v Parizu l. 2005.

Večer bo sklenila Sedma simfonija v d-molu op. 70 (1885) Antonina Dvoržaka. V njej sasljedimo vpliv Johanna Brahmsa, saj Dvoržak celo citira njegov Drugi klavirski koncert. Priljubljen je predvsem tretji stavek, kjer se skladatelj pokloni svoji češki domovini z ritmi in melodijami furianta. Češki ples je uporabil že v svojih Slovanskih plesih, karakterizirata pa ga živahnost in tridobni meter. Simfonija izstopa v korpusu Dvoržakovih devetih simfonij zaradi poudarjene izraznosti in čustvenosti: v letošnji ljubljanski sezoni smo jo lahko že poslušali novembra z Londonskim filharmoničnim orkestrom in Andrésom Orozcom-Estrado.

Sara Zupančič

SAZU - Akademiki izvolili novo vodstvo

Mesto predsednika prevzel Tadej Bajd

Akademiki so včeraj izvolili novo vodstvo Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU). Mesto predsednika SAZU je prevzel akademik Tadej Bajd. Kot je povedal za STA, je bila predhodnica SAZU Academia operosorum, kar pomeni akademija delovnih. Prav delavnost Bajd pričakuje tudi od članov današnje akademije.

Delavnost se po Bajdovih besedah loči na delavnost znanstvenikov na univerzah in institucijah ter umetnikov v ateljejih in na delavnost na sedežu SAZU na Novem trgu 3. Slednja se kaže skozi posvete in razprave, ki morajo pripeljati do zaključkov, ki so relevantni tudi za širšo javnost.

Novi predsednik meni, da SAZU ni zaprta elitna institucija, kar kažejo številne odprte prireditve, »nič pa ne bi bilo narobe, če bi bila še bolj odprta«, je dodal. Vlogo akademije bolj kot v odzivanju na aktualne družbene razmere vidi v predvidevanju in napovedovanju družbenih fenomenov. »Akademija je tista, ki mora družbene spremembe zaznavati pred ostalimi. Akademiki bi morali razpravljati o vprašanjih, o katerih politika in mediji še ne govorijo,« je dejal in dodal: »To, kar polni časopise, je za akademijo že zamujeno«. Kot pomembno je ocenil tudi obveščanje javnosti o zaključkih, ki bi morali biti kratki in jasni.

Za podpredsednika sta bila izvoljena akademika Andrej Kranjc in Jože Krašovec, za glavnega tajnika Uroš Skalerič. Novi člani predsedstva pa so Peter

Tadej Bajd

Fajfar, Matija Gogala in Lojze Lebič, so sporočili iz kabineta predsednika SAZU.

Tadej Bajd (1949), ki je bil od leta 2011 podpredsednik SAZU, je profesor za robotiko na Fakulteti za elektrotehniko Univerze v Ljubljani. Redni član SAZU je postal leta 2009.

Za mesto predsednika SAZU sta se na volitvah poleg Bajda potegovala še akademika Marko Marijan Mušič in Slavko Splichal. Doslej je SAZU vodil Mušič, ki je bil po smrti akademika Jožeta Trontlja izvoljen za namestnika predsednika. Mušiča je predsedstvo SAZU za namestnika predsednika izvolilo že decembra lani, 27. februarja pa je bil na nadomestnih volitvah z večino glasov vseh 97 akademikov izvoljen za opravljanje funkcije predsednika s polnimi pooblastili vse do tokratnih volitev.

BLED - Od danes 46. srečanje predstavnikov centrov PEN

V organizaciji Slovenskega centra PEN bo od danes do sobote potekalo 46. mednarodno srečanje pisateljev na Bledu, ki bo tokrat posvečeno 100. obletnici prve svetovne vojne. Srečanja, ob katerem bo potekal tudi 1. festival literature za mir Obrazi miru, se bo letos udeležilo približno 90 avtorjev iz okoli 40 centrov PEN oziroma držav. Srečanje je letos sicer krajše za en dan, a je program obsežnejši kot lani, je na predstavitveni novinarski konferenci pojasnil predsednik Slovenskega PEN Marjan Strojan.

Program bo posvečen prvi svetovni vojni, saj letos obeležujemo 100. obletnico njenega začetka, hkrati pa je bila po besedah zgodovinarja Janka Prunka uvod v svet, v katerem živimo še danes oziroma se od njega morda počasi posvajamo. »Prva svetovna vojna je bila humus, topla greda za vse nadaljnje dogajanje, za vzpon fašizma, socialnih revolucij,« je pojasnil Prunk.

Tudi tradicionalni okrogli mizi srečanja, ki bosta potekali jutri, sta naslovljeni v duhu osnovnega vodila letošnjega srečanja: Zbogom orožje? - prva svetovna vojna skozi oči literatov ter Živimo v vojni ali v miru? - kulturne in politične posledice velike vojne, slednjo pripravlja Odbor za mir.

Kot je pojasnil predsednik Odbora pisateljev za mir mednarodnega PEN Tone Peršak, bosta sestanek odbora, ki bo v petek, in njihova okrogla miza posvečena razmisleku o novih strategijah, ki bi jih odbor v prihodnje lahko uporabljal pri svojih poskusih pomirjanja konfliktih žarišč, saj se je svet od takrat, ko je bil ustanovljen, precej spremenil.

Sicer namen blejskega srečanja pisateljev ostaja enak kot vselej. Namenjeno je srečevanju predstavnikov raznih PEN centrov ter pogovorom, kako sobivati v toleranci oziroma kako lahko k temu pripomore kultura oziroma literatura. »Želimo vztrajati v pozitivni tradiciji vloge umetnosti, literature in intelektualcev v svetu, ki si ga vedno znova želi podrediti kapital v takšni ali drugačni obliki,« je še dejal Peršak. Ob tem je poudaril, da se bodo na Bledu letos srečali tudi predstavniki centrov PEN iz Gruzije in Osetije, »da bi se pogovarjali o tem, kako bi lahko kot pisatelji prispevali k spravi« v Južni Osetiji.

Na Bledu bodo gostovali tudi pisatelji Haile Bizen Abraha iz Eritreje, Najati Tayara iz Sirije in Girma Fantaye iz Etiopije, ki sodelujejo v Mednarodni mreži mest zatočišč za preganjane pisatelje (ICORN), ki se ji je leta 2011 pridružila tudi Ljubljana. Prav Fantaye trenutno živi v Ljubljani. Srečanje bo obiskal tudi prejemnik prestižne francoske Goncourtove nagrade za leto 2013 Pierre Lemaitre. Pisatelju bo ob obisku in slovenskem prevodu njegovega dela Au revoir la-haut (Na svidenje tam zgoraj) jutri posvečen literarni večer.

Program bo poleg srečanj ponudil še vrsto literarnih branj v več krajih po Sloveniji, v petek pa bodo predstavili tudi nagrajena dela ter podelili priznanja nagrajencem literarnega natečaja za osnovne šole Obrazi miru - Zbogom orožje. Pisateljica Ifigenija Simonović, ki bo prireditev vodila, je izrazila željo, da bi s takšnimi aktivnostmi za mlajše nadaljevali tudi v prihodnje. V soboto pripravljajo še obisk doline Soče ter Kobariča in tamkajšnjega muzeja prve svetovne vojne. (STA)

POLITIKA

Reforma senata: korak naprej

RIM - Včeraj se je nadaljevalo merjenje sil med večino in opozicijo in delno tudi v sami vladni večini okrog vladnega zakonskega osnutka o ustavnih reformah, začenši o reformi senata, ki ga ta čas obravnava senatna komisija za ustavna vprašanja. Komisija je najprej s 15 glasovi proti 14 odobrila stališče predstavnika Severne lige Roberta Calderolija, po katerem naj bi novi senat volili po vseh deželah, kar je v nasprotju z vladnim zakonskim osnutkom.

Calderolijevo stališče je med drugimi podprl predstavnik Ljudskega gibanja Mario Mauro, ki sicer pripada vladni večini. Zaradi tega je ministrica za reforme Maria Elena Boschi zagrozila z odstopom. Potem pa je komisija s 17 glasovi proti 10 odobrila vladni osnutek o reformah. Podprli so ga tudi nekateri predstavniki stranke Naprej Italija, in to kljub drugačnim napovedim Silvia Berlusconija. Premier Matteo Renzi je zadovoljno twittnil: »Zelo dobro. Ni bilo lahko. Močvirje nas ne bo ustavilo. Tokrat gre zares.«

CGIL - Generalna sekretarka Camusso ob odprtju 17. kongresa

»Samozadostnost vlade izkrivlja demokracijo«

Renzi: Sindikatom ne bomo dopustili, da bi nas ustavili

RIMINI - Generalna sekretarka sindikalne zveze Cgil Susanna Camusso je včeraj v Riminiju uvedla 17. kongres svoje organizacije z ostrim napadom na vladno Matteo Renzi. Obtožila jo je, da ob sprejemanju reform, ki bodo spremenile Italijo, zavrača sodelovanje ključnih družbenih sil, kot so sindikati. Z zagovarjanjem »samozadostnosti« politike pa vlada po besedah Camussove »izkrivlja demokracijo«.

Voditeljica največjega italijanskega sindikata se je v svojem uvodnem poročilu na kongresu nanašala na dejstvo, da je vlada opustila metodo t. i. »koncertiranja«, se pravi soodločanja skupno z družbenimi silami. Opozorila je, da je vlada Maria Montija zaradi podobne metodološke ozkosti zagrešila več hudih napak. Tako je npr. ob sprejetju pokojninske reforme pustila nekaj sto tisoč ljudi brez službe in brez pokojnine.

Camussova je potrdila kritike na račun vladnega odloka o delu. Po oceni njenega sindikata bodo vladni ukrepi le še povečali pojav prekrnega dela. Sicer pa generalna sekretarka Cgil ni izrazila le kritik. Upoštevajoč tudi poziv predsednika republike Giorgia Napolitana, naj iznese inovativne in izvedljive predloge, je Camussova povedala, kako bi po oceni Cgil morali urediti štiri temeljna področja, in

Susanna Camusso podaja uvodno poročilo

ANSA

sicer pokojnine, socialne blazilce, t. i. reвно delo in boj proti davčni utaji. Glede pokojnin je posebej opozorila na mlade, ki večkrat ne uživajo pokojninskega zavarovanja. Glede socialnih blazilcev pa se je med drugim zavzela za združitev redne in izredne dopolnilne blagajne.

Premier Renzi se kongresa ni ude-

ležil, je pa Camussovi v izjavah za tisk ostro odgovoril. »Sindikati morajo razumeti, da ne bo šlo več po starem. Mi hočemo spremeniti državo; če so za to, naj se nam pridružijo. Ne bomo dopustili, da bi nas ustavili,« je dejal premier in sindikate pozval, naj v večji meri skrbijo za brezposelne.

Fiat-Chrysler namerava obuditi Alfa Romeo

DETROIT- Sergio Marchionne je včeraj v kraju Auburn Hills v ameriški zvezni državi Michigan predstavil petletni poslovni načrt novorojene grupe Fiat Chrysler Automobiles (FCA).

Kot je povedal sam Marchionne, gre za ambiciozen načrt, saj skupina namerava svojo proizvodnjo povečati od sedanjih 4,2 milijona avtomobilov letno na 6 do 7 milijonov v letu 2018. V tem obdobju naj bi Fiat predstavil osem novih modelov. Posebno pozornost pa skupina namerava posvetiti znamki Alfa Romeo, ki naj bi leta 2018 prodala 400 tisoč vozil, medtem ko jih danes nekaj več kot 70 tisoč.

Okvara na kesonu ob boku Coste Concordie

GROSSETO - Včeraj popoldne je popustil eden izmed kesonov, ki so jih postavili ob desni bok ponesrečene ladje Costa Concordia na otoku Giglio. Odgovorni pri konzorciju Titan Micoperi, ki opravljajo dela za odstranitev ponesrečene velikanke, so pojasnili, da ob dogodku ni bil nihče ranjen. Pristavili so, da je počila veriga, ki se je zataknila med kesonom in trupom ladje. Zaradi incidenta ne bi smelo priti do večjih zamud v programu del.

Costa Concordia je nasedla 13. januarja 2012, nesreča pa je terjala 32 žlviženj. Na ladji je bilo sicer prek 4000 ljudi. Nesrečo naj bi zakrivil kapitan Francesco Schettino, ki se še vedno zagovarja pred sodiščem, grozi pa mu do 20 let zapora.

INTERVJU - Docent in raziskovalec na univerzi Bocconi Gianfranco Gianfrate

Opustitev evra pogubna za vse

Opustitev evra bi bila za Italijo in za druge evropske države pogubna. Posledice za Italijane bi bile namreč mnogo hujše od izgube prihrankov, saj bi državo doletel bankrot, banke pa bi nacionalizirali. Hudo prizadeto bi bilo družbeno tkivo kot tako, a sprožila bi se tudi nevarna mednarodna verižna reakcija. Finančni skladi sicer proučujejo to možnost, vendar trgi zaenkrat ne stavijo na to, da bi Italija zapustila evroobmočje.

To nam je povedal docent in raziskovalec podjetniških financ oz. korporacijskih in poslovnih financ na milanski univerzi Luigi Bocconi Gianfranco Gianfrate, s katerim smo se pogovorili o posledicah, ki bi jih imela opustitev evra v Italiji in v drugih evropskih državah. Gianfrate je diplomiral in doktoriral na univerzi Bocconi, študiral pa je tudi na univerzah v Bostonu, v Harvardu in Londonu in je med drugim že objavil tri knjige.

V zadnjem obdobju so se pomnožile trditve in tudi politična stališča, da je za Italijo bolje opustiti evro in ponovno uvesti staro valuto. Nekateri so npr. mnenja, da je evro glavni krivec za gospodarsko krizo, drugi pa opozarjajo, da bi bil izstop iz evrskega območja katastrofa za Italijo, ki bi tvegala med drugim bankrot. Kako bi po vašem mnenju slovo od evra vplivalo na trge in na državo?

Čeprav se v sredstvih javnega obveščanja in v političnih razpravah tako rekoč vsak dan pojavljajo mnoge različne ocene, je zelo težko natančno napovedati, kakšne bi bile ekonomske posledice namodestive evra s staro valuto. Takih dogodkov je bilo namreč na svetovni ravni v preteklosti zelo malo, vselej pa so bili vezani na manjše države ali države v razvoju (mislim na nekatere južnoameriške države ali na recepitve med Češko in Slovaško). Zanimivo je vsekakor, da je v vseh teh primerih, ko so enotno valuto

PROF.
GIANFRANCO
GIANFRATE

namodestili z novimi nacionalnimi valutami, prišlo do hudih socialnih izgrediv in posledične omejitve osebne in politične svobode.

Kaj pa na gospodarski ravni?

Na ekonomskem področju bi odprava evra skoraj gotovo povzročila neposredno bankrot države, temu pa bi sledila stečaj in nacionalizacija italijanskih bank. Številni bi bili tudi posredni učinki: po izstopu iz evroobmočja bi mednarodne špekulacije povzročile tako napetost na trgih, da bi lahko tudi druge periferne države, kot je npr. Španija, opustile evro. To bi »okužilo« tudi Francijo in Nemčijo ter vplivalo na Združene države Amerike in razvijajoča se gospodarstva. Na finančnih trgih bi zabeležili tako destabilizacijo kot še nikoli prej. Celotno v najbolj konservativnem scenariju – ko bi torej socialno in politično tkivo zdržalo šok – bi Italijo zajela huda recesija. Ta recesija bi bila vsekakor izrazito hujša od tiste, že boleče, ki smo jo doživeli v zadnjih petih letih.

Kako gleda svet financ na te hipoteze?

Velike banke in mednarodni skladi proučujejo in analizirajo te hipoteze že nekaj let. Zanje je to konkreten scenarij, čeprav so mnenja, da je verjetnost, da se uresniči, zelo nizka. Četudi se o tem ne govori mnogo v javnosti, so največje oz. najpomembnejše finančne institucije v Londonu in New Yorku že pripravile mo-

dele in algoritme za razumevanje učinkov takega dogodka na njihove naložbe. Poslovne banke in upravljavci skladov so že odposlali lastnim klientom mnoga bolj ali manj zaupna, če ne celo tajna poročila; to pomeni, da je v svetu financ ta hipoteza prisotna.

Kaj pa v Italiji?

Kar zadeva Italijo, t. i. »spread« ali še bolje rečeno trend državnih obveznic kaže, zahvaljujoč se tudi zmanjšanemu navdušenju za razvijajoče se trge, na navidezno ponovno stabilnost in na zelo previden optimizem glede perspektiv za našo državo. Zaenkrat torej trgi ne stavijo na to, da bi Italija zapustila evro.

Zaradi močne devalvacije lire (najmanj 20-odstotne) bi se vrednost prihrankov državljanov po mnenju nekaterih zmanjšala za vsaj 30 odstotkov. Nedvomno bi zabeležili tudi izrazito povečanje bega kapitala. Kakšne bi bile posledice za državo in za državljane?

Ko bi odprli Pandorino skrinjico, bi bile posledice za Italijane mnogo hujše od izgube prihrankov. Lahko je predvideti občutno okrnitev plač in pokojnin ter znatno povečanje brezposelnosti, z možnimi učinki na socialno kohezijo v državi. V tem okviru bi beg kapitala sploh ne bil najhujši problem. Ko bi zavladala panika z verižno reakcijo na mednarodnih trgih, najbrž ne bi ostalo mnogo krajev, kjer bi bil kapital na varnem.

Do kolikšne mere soglašate s trditvami zagovornikov zopetne uvedbe stare valute, da bi razvrednotenje lire pomagalo izvozu in prispevalo k rasti BNP? Ali bi imela italijanska podjetja kakšno prednost?

Devalvacija nove nacionalne valute, do katere bi prišlo *de facto* po uvedbi lire, bi vsaj v srednjeročnem obdobju nedvomno koristila izvoznim podjetjem. Problem je v tem, da ne bi bila pričakovana korist dovoljšnja kompenzacija za

takojšnje stroške, ki bi jih zahteval izhod iz evroobmočja. Opozoriti je treba, da je Italija država, ki za proizvodnjo kupuje iz tujine energijo in surovine: prednost na izvoznem področju bi torej, vsaj delno, izravnalo povečanje stroškov za produktivne dejavnike, ki bi jih morali uvažati. Glede rasti BNP pa je vprašanje, ali je bolje ostati na poti zelo počasnega okrevanja, kjer je zdaj Italija, ali opustiti uporabo evra in s tem povzročiti močan gospodarski šok v pričakovanju na mogočo, a ne gotovo, poskok.

Italija ima endemične strukturne težave, ki že mnogo let hromijo gospodarstvo: od togosti trga blaga do nizke stopnje izobrazbe in vlaganj v znanstveno raziskovanje ter stagnacije proizvodnje. Hud problem je birokracija. Ali bi lahko opustitev evra kaj rešila, ali pa bi se težave še stopnjevale?

To lahko zveni paradoksalno, vendar mislim, da bi lahko šok zaradi izstopa iz evroobmočja dejansko omogočil tiste strukturne spremembe, ki jih je skušala politika več desetletij zmanjšati, vsaj v tistih redkih primerih, ko se je tega zares lotila. Dramatično stanje, ki bi ga povzročila opustitev evra, bi lahko namreč omogočilo premagovanje zamud, neučinkovitosti birokratskega aparata in vetov, ki so blokirali italijansko družbo in onemogočili njeno rast in razvoj, kot bi lahko to storila - in še lahko stori. Toda to bi pomenilo dejansko prenovno države na lastnih ruševinah, kakor se je zgodilo po drugi svetovni vojni.

Ali bi lahko ostala Italija po izstopu iz evrskega območja polnopravna članica Evropske unije?

Če parafraziram izrek iz evangelija, Evropa ne živi samo od evra. Jasno je, da je Evropska unija politični, ekonomski in socialni projekt širšega dometa, v okviru katerega je skupna evropska valuta le košček v sestavljanju, in to niti naj-

pomembnejši. Ko pa bi zmanjkala ta košček, bi bila celotna sestavljenka destabilizirana, morda celo nepopravljivo, kajti na stečaj bi se odprla vrata gospodarski in socialni krizi, v kateri bi bilo s krepitvijo različnih populizmov težko še naprej sodelovati za uresničitev evropskih sanj. V tako globaliziranem in konkurenčnem svetu pa si Italija in druge evropske države tega tveganja ne morejo privoščiti.

Aljoša Gašperlin

ZLATO (999,99 %) za kg	30.155,92	-43,81
SOD NAFTE (159 litrov)	107,72 \$	-0,81
EVRO	1,3945 \$	+0,50

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 6. maja 2014		
valute	evro (povprečni tečaj)	
	6. 5.	5. 5.
ameriški dolar	1,3945	1,3874
japonski jen	141,89	141,44
bolgarski lev	19558	1,9558
češka krona	27,438	27,436
danska krona	7,4641	7,4639
britanski funt	0,82115	0,82293
madžarski forint	307,03	308,09
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,2019	4,2087
romunski lev	4,4420	4,4402
švedska krona	9,0666	9,0844
švicarski frank	1,2169	1,2174
norveška krona	8,2420	8,2605
hrvaška kuna	7,5863	7,5965
ruski rubel	49,4230	49,7115
turška lira	2,9133	2,9132
avstralski dolar	1,4932	1,4975
brasiljski real	3,1202	3,0909
kanadski dolar	1,5232	1,5242
kitajski juan	8,6829	8,6645
mehiški peso	18,1675	18,0938
južnoafriški rand	14,6440	14,5833

GORIŠKA - Leteča nadloga prisotna v vse večjem številu občin

Z deset tisoči evrov v boj proti tigrastim komarjem

Tigrasti komarji so prisotni v vse večjem številu občin iz goriške pokrajine. Največ jih je v urbanih okoljih, kjer s svojo nadležnostjo povzročajo tudi največ težav. Zaradi tega so jim v večjih naseljih in mestih z Gorico na čelu že pred leti napovedali »boj«, za katerega gre vsako leto na deset tisoče evrov.

»V Gorici so se tigrasti komarji začeli pojavljati pred kakimi desetimi leti; zatem se je njihovo število tako začelo višati, da je bilo potrebno sprejeti prve ukrepe proti njihovem širjenju. V jaške smo začeli nameščati larvicide, sočasno smo poskrbeli za sanacijo parkov in mestnih zelenic,« pojasnjuje goriški občinski odbornik Francesco Del Sordi in poudarja, da se morajo za doseg optimalnih rezultatov občini pridružiti tudi občani. Vedra, postavke za rože in drugo posode s stoječo vodo je treba redno izprazniti, odstraniti je treba pločevinke in rabljene pnevmatike, v katerih zastaja voda. »Proti nadležnim dvokrilcem se lahko uporabljajo tudi insekticidi, ki vsebujejo Bacillus Thuringensis, Thementopos ali Methoprene, in so na voljo v lekarnah in trgovinah z opremo za vrtnarjenje,« pravi goriški občinski odbornik Francesco Del Sordi.

»Boj« proti tigrastim komarjem je sicer za občinske uprave zelo drag. Goriška občina letno potrosi med deset in petnajst tisoč evrov, še več denarja gre v Gradežu, kjer si turisti nedvomno ne želijo, da bi jih med bivanjem nadlegovali komarji. Niz ukrepov proti komarjem pripravljajo tudi v Ronkah, kjer so že podpisali pogodbo s specializiranim podjetjem, vredno osem tisoč evrov. Uslužbenci omenjenega podjetja bodo poskrbeli za sanacijo jaškov in bregov jezerc pri Močilih v Selcah, kjer mrgoli komarjev in v vodi njihovih ličink. Tržiško občinsko upravo bodo sanacijski ukrepi proti komarjem stali dva tisoč evrov, v Krmini bo strošek presegel pet tisoč evrov. V tržiškem mestnem središču se bo sanacija jaškov začela v prihodnjih dneh, zatem pa jo bodo do septembra ponavljali vsakih enaindvajset dni; med poletjem bodo v Marini Julii proti komarjem uporabljali tudi razpršilce. Tržiška občina bo nabavila tudi tablete (strošek bo znašal 1500 evrov), ki jih bodo občani lahko dobili brezplačno; tablete bodo v kratkem na voljo tudi v uradih okoljske službe goriške občine.

Komar in tableta proti njegovim ličinkam

GORIŠKA - Sovodenjci jih že poznajo V Števerjanu jih še ni, Doberdob pa osvajajo

Tigrastih komarjev še ne poznajo v Števerjanu, kamor se očitno še niso naselili. Kot znano tigrasti komarji najbolj »ljubijo« jaške in odtočne cevi, ki jih je v mestih več kot na podeželju. Če jih v Števerjanu še ni, se v zadnjih časih nadležni dvokrilci začnjo pojavljati v Doberdobu, kjer so bili doslej navajeni na običajne nočne komarje. Tigrasti komarji so pa dnevni, njihov let je zelo tih, tako da jih sko-

rajda ni slišati. V Doberdobu je tigrastih komarjev zaenkrat malo, tako da proti njim še niso sprejeli nobenih ukrepov, kar velja tudi za Števerjan. Tigrasti komarji se pa iz Štandreža počasi širijo proti Sovodnjam. Čeprav ne predstavljajo še posebno perečega problema, sovodenjska občinska uprava že nekaj let vlaga na deželo prošnjo za financiranje ukrepov proti komarjem. Sovodenjski občini so zadnji prispevek dodelili leta 2006, saj so zatem na deželi dajali prednost predvsem občinam iz nižinskega dela Furlanije in mestom, kjer je težav s tigrastimi komarji veliko več.

Tigrasti komar - z latinskim imenom Aedes albopictus - je tujerodna vrsta in je k nam prišel iz Azije. Prvič so ga v Italiji zaznali leta 1991; v Furlaniji Julijski krajini se je pred kakimi petnajstimi leti pojavil na Trziškem, od koder se širi na druge kraje v deželi.

Občni zbor goriških planincev

Slovensko planinsko društvo Gorica obvešča člane, da bo 66. občni zbor društva drevi ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v Kulturnem domu v Gorici. Obračun za lansko leto in predračun za letošnje leto sta na razpolago na društveni spletni strani. Odbor SPDG prosi člane, ki še niso poravnali letošnje članarine, naj to opravijo pred začetkom skupščine.

Posvet evropskih zdravnikov

V dvorani tržaške univerze v Ulici Alviano v Gorici bo jutri, 8. maja, med 14. in 17. uro mednarodno posvetovanje na temo zdravniškega dela v Evropi; prireja ga evropska organizacija zdravnikov FEMMS. Govor bo o praksah zdravniškega dela in poklicnih standardih po Evropi.

Dogodki festivala Komigo

V okviru festivala Komigo 2014 je predstava »Sljehrnik« z Iztokom Mlakarjem odložena na prvo polovico junija. Jutri bo goriški Kulturni dom postregel z nastopom ruskega koreografskega ansambla Kalinka iz Moskve; vstopnice so razprodane. Naslednji dogodek v okviru festivala bo v četrtek, 15. maja, ko bo na odru Kulturnega doma kabaret »Radio-Aktivni Live 2 - Transkomigo«; predprodaja vstopnic poteka pri blagajni Kulturnega doma.

Praznik filma tudi pri nas

Tudi v Kinemaxih v Gorici in Trziču bo med 8. in 15. majem t.i. praznik filma. V omenjenem obdobju bo za vstopnico treba odšteti le 3 evre (5 evrov za filme 3D). Praznik, katerega namen je spodbuditi obisk kinodvoran, se je v lanskem letu že obnesel.

GRADEŽ - Aretirali domačina

Grozil in pil

Več mesecev so ga opazovali, kako je po lokalih zahteval zastoj pijačo

Grozil je upraviteljem raznih javnih lokalov v Gradežu in zahteval, naj mu zastoj postrežejo z alkoholnimi pijačami. Na koncu so se gostinci naveličali njegovih groženj in na pomoč poklicali karabinjerje. V ponedeljek zvečer so gradeški karabinjerji v sodelovanju s kolegi iz Trziča aretirali 50-letnega Gradežana F.T. z obtožbo izsiljevanja.

Karabinjerji so preiskavo uvedli že maja lanskega leta. Moškega čvrste postave so zatem opazovali do sep-

tembra. V tem času je obiskal celo vrsto gradeških javnih lokalov in grozil njihovim upraviteljem, ki so mu večkrat poklonili pijačo, zato da bi se ga čim hitreje znebili.

Ob zaključku karabinjerske preiskave je zadevo vzelo v roke goriško sodišče, ki je naposled izdalo nalog za njegovo prijetje in priprtje. Karabinjerji so moškega prišli v ponedeljek zvečer. Sedaj je v hišnem priporu na svojem domu, gradeški gostinci pa upajo, da jih odsluži le ne bo več nadlegoval.

VILEŠ - Prijeli so ga pri cestninski postaji

Obsojen v Comu, zaprt pa v Gorici

Policija zelo pogosto izvaja postopen nadzor pri cestninski postaji v Vilešu, skozi katero potuje iz Italije proti Vzhodni Evropi vse več ljudi z najrazličnejšimi tovari, ki so nemalokrat tatinskega izvora. Dogaja pa se tudi, da tod bežijo posamezniki, ki imajo odprte račune z italijansko pravico.

V noči s sobote na nedeljo so goriški prometni policisti za pregled ustavili avtomobil, v katerem se je peljal 45-letni romunski državljani S.A.; po preverjanju njegovih osebnih dokumentov so ugotovili, da so zoper moškega svojčas na sodišču v Comu izdali nalog za prijetje in pripor. Romunskega drža-

vljana so zato odpeljali v zapor v Ulici Barzellini v Gorici, kjer bo prestal osem mesečno zaporno kazen.

Poleg Vileša so sile javnega reda pogosto prisotne tudi v neposredni bližini nekdanjega mednarodnega prehoda pri Štandrežu. Po navajanju goriške prometne policije se je v zadnjih časih zelo povečalo število kombijev zlasti z ukrajinsko in romunsko registrsko tablico, ki se proti vzhodu odpravljajo po novi avtocesti Gorica-Vileš, pri čemer so pogosto natovorjeni s preveliko količino blaga. Kršitve zakonodaje s področja prometa in prehajanja državne meje pa so pogoste tudi pri prevozu ljudi.

TRŽIČ - Aretirali 42-letnega moškega iz Červinjana

Kradel pršut in sir

Do kraje je prišlo v marketu v Ulici Rossini - Moški je v nahrbtniku imel tudi vlomilsko orodje

V marketu

ARHIV

Ukradel je nekaj kosov parmezana in pakiranega pršuta, toda njegovo početje so opazili prodajalci, ki so takoj klicali na pomoč karabinjerje. Moški je plen skril v nahrbtniku, vendar ni uspel pravočasno zapustiti trgovine, tako da so ga karabinjerji prišli aretirati zaradi kraje v obtežljivih okoliščinah.

42-letnemu F.S. iz Červinjana je poskus kraje spodletel prejšnjo soboto. Eno uro pred zaprtjem je vstopil v market Eurospar na območju nekdanje bolnišnice v Ulici Rossini v Trziču. Prodajalci so ga takoj opazili, saj se je sumljivo potikal med policami s hrano. Nazadnje je moški odprl svoj nahrbtnik in vanj dal nekaj kosov parmezana in pakiranega pršuta. Proda-

jalci so tedaj poklicali karabinjerje, ki so prišli v trgovino, še preden jo je moški zapustil. Karabinjerji so pregledali njegov nahrbtnik in v njemu poleg ukradenega sira in pršuta našli še nekaj vlomilskega orodja. Moški je s seboj nosil močne klešče, nož tipa »butterfly« in odpiral za steklenice z nožičem. Karabinjerji so plen spodletele tatvine, vredne 60 evrov, vrnili upraviteljem trgovine, vlomilsko orodje so zasegli, moškega pa aretirali zaradi kraje v obtežljivih okoliščinah. V ponedeljek so moškega izpustili na prostost; po hitrem postopku so ga obsodili na plačilo 250 evrov globe in trimesečni hišni pripor, med katerim se bo moral dvakrat na dan zglasiti pri policiji.

AJDOVŠČINA - Pogovor z Ivom Boscarolom

»Evropa našemu podjetju vsak dan povzroča sive lase«

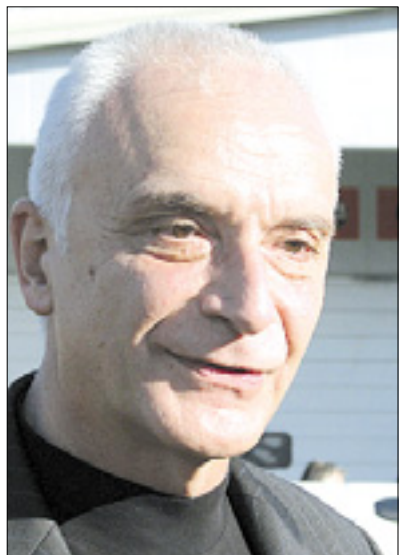
Ivo Boscarol, uspešni podjetnik iz Ajdovščine, ki je pred kratkim napovedal skorajšnji začetek gradnje proizvodne hale svojega letalskega podjetja Pipistrel v Gorici, nič kaj optimistično ne ocenjuje trenutnih razmer na evropskem trgu. Njegovi odločitvi o širjenju čez državno mejo botruje predvsem nujna, ne pa želja po kakšnem čezmejnem sodelovanju. Pri oceni minulih desetih let Slovenije v Evropski uniji mu pri naštevanju pozitivnih vidikov kmalu zmanjka besed, zato pa je toliko bolj kritičen do tega, kar jim v podjetju na račun Evrope povzroča sive lase.

Kako kot podjetnik gledate na preteklih deset let Slovenije v Evropski uniji?

»Kot vsaka stvar ima tudi to pozitivne in negativne lastnosti. Združena Evropa tudi za nas pomeni enoten trg, velik trg. Tukaj pa se bolj ali manj zadeve končajo. Ta trg je namreč enoten do določene mere, kar se tiče trgovinskih omejitev ali barrier, na našem področju pa ima vsaka država še vedno ločeno in drugačno letalsko zakonodajo, torej se borimo z vsako državo posebej za pridobivanje certifikatov. Na tem področju Evropa ni naredila še ničesar. Lažji je sicer prevoz blaga, dostava, dostava na popravila itd. ... Je pa Evropa žal vsak dan manjši trg zaradi svoje lastne togosti in zaradi svoje lastne birokracije. Enostavno zamuja priložnosti - oziroma takole bom rekel: ostale države hitreje tečejo. Nam predstavlja Evropa vsako leto manjši trg, saj kupne moči ni več. Naj to ponazorim z naslednjo informacijo: lani smo v Portugalsko, Španijo, Veliko Britanijo, Italijo, Grčijo in države Beneluxa prodali točno nič, za razliko od Tajvana, na primer, kamor smo prodali šest letal. To pomeni, kakšen je ta trg in kakšen bo v bodoče.«

Kaj konkretno je prinesla Evropa vašemu podjetju?

»Vsak dan predvsem vedno več sivih las. Gospodje v Bruslju se namreč ne za-

Ivo Boscarol in Pipistrela letala

FOTO N.N., K.M.

vedajo, da smo evropski izvozniki v svetu vsak dan manj konkurenčni, ker je evro previsok glede na dolar in na druge valute in imajo naši konkurenti iz drugih držav po svetu bistveno večje možnosti prodaje, kot jo imamo mi. Evropska podjetja lahko prodajajo vsak dan bolj samo še tiste zelo nične izdelke, kjer imamo sto-odstotni tržni delež, vse drugje, kar je pa konkurenca - je pa vsak dan težje prodajati.«

Kako vidite priložnosti čezmejne gospodarskega prostora? So ga po vaši oceni katera od podjetij znala izkoristiti?

»Koliko so druga podjetja to znala izkoristiti, tega niti ne poznam. Mi se čez mejo širimo zaradi enostavnih potreb, saj se tukaj v Ajdovščini ne moremo več širiti, težave imamo z vetrom, ne moremo prodajati v Ameriko ..., tako da je to nam postala nujna. Da bi kaj sodelovali čez mejo s kom, pa ne.«

Se za to kažejo kakšne večje priložnosti?

»Da bi jaz vedel, ne.«

Katja Munih

GORIŠKA - Pokrajinske ceste

Zbirajo zahteve za večjo varnost

Občinske uprave imajo do junija čas, da pripravijo seznam svojih zahtev glede javnih del za povečanje varnosti na pokrajinskih cestah. V ponedeljek so se v ta namen župani iz raznih občin sestali s pokrajinsko odborico Donatello Gironcoli in se skupaj z njo pogovorili o stanju pokrajinskih cest in še zlasti o njihovih najnevarnejših odsekih. »Zadnji seznam potrebnih posegov smo izdelali leta 2008, vendar se je od tedaj marsikaj spremenilo. V Marianu so zgradili novo obvoznico, nekaj novih cest je na Trziščem, tako da je treba preveriti, katere so današnje prioritete,« pojasnjuje pokrajinska odborica za javna dela Donatella Gironcoli in razlaga, da so leta 2008 na pokrajinskih cestah evidencialno osemnajst posebno nevarnih odsekov oz. križišč, zdaj pa je treba preveriti, kako so se v šestih letih spremenili prometni tokovi in obremenjenost cest. Občinske uprave imajo zato do junija čas, da pripravijo seznam svojih zahtev, ki jih morajo tudi primerno podkrepiti s podatki. Pri uresničevanju novih javnih delih bodo morali na pokrajini upoštevati omejevalna določila pakta stabilnosti, ki je v zadnjih časih pokrajinskim upraviteljem že povzročil kar nekaj težav, saj močno omejuje koriščenje finančnih prispev-

kov. Med ponedeljkovim srečanjem na pokrajini so sicer že prišle na dan nekatere zahteve občinskih uprav; v Gradežu se tako na primer zavzemajo za gradnjo krožišča pred vhodom v mesto, s čemer bi avtomobiliste prisilili k znižanju hitrosti in s tem povečali varnost za vse udeležence v cestnem prometu.

Križišče med Drev. Cosulich in Ul. Boito

POKRAJINA - Poldrugi milijon vredni projekt propadel

Soncu se ne odrekajo

Na novo morajo premisliti, katera poslopja bodo opremili s fotovoltaike - Na voljo bodo imeli kvečjemu 400.000 evrov

»Nameščanju fotovoltaičnih naprav na strehe poslopij v pokrajinski lasti se ne nameravamo odpovedati, čeprav smo se na žalost morali odreči projektu, vrednemu 1.421.273 evrov. Prepričani smo, da je treba vlagati v obnovljive vire energije, zato pa bomo pripravili nov projekt, v okviru katerega bomo namestili vsaj za tristo, štiristo tisoč evrov novih fotovoltaičnih naprav.« Tako poudarja pokrajinska odborica za javna dela Donatella Gironcoli, potem ko se je goriška pokrajinska uprava zaradi omejevalnih določil pakta stabilnosti odpovedala namestitvi fotovoltaičnih naprav na strehe osmih poslopij v svoji lasti.

Konec aprila je pokrajinska uprava odpovedala pogodbo, na podlagi katere bi moralo goriško podjetje Enereco do junija izvesti predvidena dela. Najprej bi fotovoltaične naprave morali namestiti na strehe državnega arhiva, zavoda CISI, civilne motorizacije, tehničnega zavoda za geometre Pacassi iz Gorice, poklicnega zavoda IPSIAM iz Trziča, višješolskega središča Einaudi-Marconi iz Štarancana in hotelirske šole iz Gradeža, kasneje pa še zavoda IPSIA iz Ulice Boito, zavoda IPSSC iz Ulice Baden Powell in znanstvenega liceja Buonarroti iz Trziča. Gironcolijeva nam je v začetku aprila pojasnila, da je dežela Furlanija-Juljska krajina pred časom obljubila, da bo do 31. marca ukrepala, v resnici pa imajo krajevne uprave - vključno s pokrajinsko - zaradi pakta stabilnosti še vedno zavezane roke. V zadnjih

Fotovoltaična naprava

tednih se na deželi zadeva ni deblokirala, tako da so morali na goriški pokrajini pogodbo odpovedati, saj bi izvajalec ne zaključil nameščanja fotovoltaičnih naprav do konca junija, ko zapade rok za koriščenje prispevkov iz petega programa »Conto energia«. Gironcolijeva nam je včeraj razložila, da bodo celotno zadevo

spet vzeli v roke in preverili, kako jo speljati do konca, seveda upoštevajoč težave s paktom stabilnosti. Po njenih besedah bodo skušali v nove fotovoltaične naprave vložiti vsaj tristo do štiristo tisoč evrov, vendar morajo šele določiti, katera poslopja bodo najprej opremili s paneli za koriščenje sončne energije.

GORICA

Tudi župan sinoči s predsednikoma na Kvirinalu

Tudi goriški župan Ettore Romoli se je sinoči v Rimu udeležil sprejema v čast slovenskega predsednika Boruta Pahorja. Priredil ga je Kvirinal ob zaključku Pahorjevega uradnega obiska pri Giorgiu Napolitanu, ki sovpada z deseto obletnico vstopa Slovenije v EU. Romolija je v Rim povabil predsednik Napolitano ravno zaradi zelo oprijemljivih posledic, ki jih je evropska širitev imela na Goriškem.

Ettore Romoli

»To bo ponovna priložnost, zato da potrdimo voljo krajevnih uprav z obeh strani goriške meje o skupnem delu kljub številnim težavam birokratske narave, s katerimi se spopadamo. Cilj našega sodelovanja je gospodarski in kulturni razvoj Goriške. Prepričan sem, da naš cilj podpisa tudi predsednika Napolitano in Pahor,« je pred odhodom v Rim izjavil Romoli.

TRZIČ - Dela med jesenjo letos in poletjem prihodnjega leta

Vožnjo po državnih cestah bodo olajšala nova krožišča

V septembru se bodo začela dela za ureditev novih krožišč, ki bodo olajšala vožnjo po državnih cestah na območju Trziča. Prva gradbišča se bodo pojavila na stičiščih ulic Portorosega in Timavo v smeri pristanišča in industrijske cone v Ližercu. V časovnici, ki jo je pripravila družba FVG Strade, sta navedeni še drugi dve krožišči na relaciji ulic Boito-Colombo, kjer bodo umaknili semaforje, in sicer na križišču z Ulico Cosulich, na območju portiča Nazario Sauro in v Ulici Romana, pa še med ulicama Can-

neti in Agraria, s čemer bodo razbremenili Pancan težkega prometa.

Minila so skoraj tri leta od napovedi investicije, vredne 7,6 milijona evrov, ki jih ima družba FVG Strade na razpolago. Sedaj je bil občini končno izročen časovni načrt del, ki bodo preobrazila prometno ureditev v Trziču. Izvedli jih bodo med letošnjo jesenjo in poletjem prihodnjega leta. V ta namen se je županja Silvia Altran sestala z vodilnimi možmi omenjene družbe ter z njimi dorekla podrobnosti posegov. Najbolj kompleksna in fi-

nančno zahtevna so dela pri portiču Nazario Sauro, zaradi katerih naj bi umaknili elektrovod družbe Terna. Posebne pozornosti je bilo deležno tudi krožišče v Ulici Romana, koder vodi pot proti rimskim termam; pred začetkom posega bo zeleono luč moralo prižgati spomeniško varstvo.

Po časovnici bodo dela najprej stekla na križiščih v ulicah Portorosega in Timavo. Dokončna in izvršilna načrta sta že odobrena, do avgusta naj bi izpeljali postopek za določitev izvajalca, v septembru bodo odprli gradbišče.

GORICA - Fundacija Goriške hranilnice

Preko tri milijoni evrov za teritorij

Upravni svet Fundacije Goriške hranilnice je na svojem zadnjem zasedanju odobril zaključni račun poslovnega leta, ki se zaključuje s presežkom 3,4 milijona evrov, sicer nižjim od prejšnjega leta. Upravitelji fundacije so namreč pri pripravi zaključnega računa upoštevali nižjo vrednost nekaterih finančnih naložb; zaradi tega realna vrednost premoženja osrednje goriške podporne ustanove po novem presega tisto, ki so jo zapisali v obračun. Upravitelji fundacije so se tudi odločili, da povišajo s 3 na 3,2 milijona evrov vsoto denarja, ki jo bodo razdelili med prosilci finančne pomoči. Za povišanje omenjene vsote so črpali denar iz sklada za stabilizacijo zagotavljanja prispevkov, ki ga zaznamuje pozitivni saldo, vreden 4,8 milijona evrov. Ob tem so 91.000 evrov namenili skladu za organizacije prostovoljnega dela.

Med zadnjim poslovnim letom je Fundacija Goriške hranilnice razdelila med 564 prosilci pomoči 3.569.502 evra; skupno so prejeli 687 prošenj, tako da so dejansko pomoč zagotovili 82 odstotkom vseh prosilcev. S prispevki so omogočili organizacijo pobud in dogodkov na kulturnem, socialnem, turističnem in izobraževalnem področju po vsej pokrajini, ki so skupno vredni 17,4 milijona evrov. 62 odstotkov denarja je šlo pobudam, pri katerih je bila fundacija soudeležena v prvi osebi v sodelovanju z raznimi drugimi ustanovami. Kulturnim in umetniškim pobudam je šlo 29,8 odstotka prispevkov, izobraževalnim pobudam 21 odstotkov, socialnim pa 20 odstotkov. Krajevni razvoj so podprli z 11,6 odstotki prispevkov, mladinske projekte pa s 7,3 odstotki. V zadnjih treh letih so se prispevki za socialne ustanove skoraj podvojili, kar kaže na to, da je fundacija posebno pozorna na stisko, ki jo zaradi gospodarske krize tudi na Goriškem doživlja vse več družin. Fundacija je namreč vzpostavila sodelovanje z zdravstvenim podjetjem, s socialnimi službami raznih občin, s Karitas in raznimi dobrodelnimi ustanovami. Prispevke so porazdelili po vsej pokrajini; finančno so podprli 163 od skupno 212 projektov (76,9 odstotka), ki so jih

pripravili v Gorici, 64 od skupno 75 projektov iz Trziča (85,33 odstotka), 84 od skupno 102 projektov iz občin z desnega brega Soče (85,35 odstotka) in 52 od skupno 71 projektov iz občin z levega brega Soče (73,24 odstotka).

Fundacija je posebno pozornost namenila razstavi dejavnosti na svojem sedežu v Gosposki ulici v Gorici; lani so postavili na ogled dve razstavi, ki si jih je skupno ogledalo 11.000 ljudi; ob tem se je v pre-

obraževalnih ustanov. Upravni svet je tudi potrdil desetodstotno znižanje honorarjev, ki jih prejema člani upravnega sveta in glavni tajnik ustanove, petodstotno pa bo znižanje sejin, ki jih prejema člani vseh upravnih organov fundacije. »Še naprej bomo zagotavljali podporo tradicionalnim pobudam, hkrati smo pripravljene podpreti tudi nove zamisli in predloge. Čas je za razmislek o vlogi fundacije z ozirom na potrebe in potencial teritorija, ker želimo biti mo-

Gianluigi Chiozza (zgoraj) in palača v Gosposki ulici (desno), kjer ima bančna fundacija svoj sedež in razstavne prostore

BUMBACA

davalnici zvrstilo 154 srečanj in dogodkov. Od odprtja leta 2007 je bilo na sedežu fundacije že osemnajst razstav, ki jih je obiskalo preko 60.000 ljudi.

Med letošnjim letom bo fundacija med prosilci finančne pomoči razdelila 3.400.000 evrov, saj je 3.200.000 evrom iz zaključnega računa dodala 200.000 evrov ostanka iz prejšnjih let. Socialnim projektom bodo namenili več denarja (22 odstotkov); še naprej bodo posebno pozornost izkazovali potrebam kulturnih društev in iz-

tor razvoja,« poudarja Gianluigi Chiozza, predsednik fundacije, in napoveduje, da bodo spodbujali sodelovanje med društvi in ustanovami s ciljem racionalnejše porabe denarja. Pred kratkim je fundacija postala lastnica Viatorijevega botaničnega vrta, ki si ga je po ponovnem odprtju že ogledalo preko dva tisoč ljudi. Kolesarsko društvo iz Koprivnega pa je fundaciji poklonilo kolo, s katerim se bodo lahko uslužbeni hitreje premikali po mestu med obiskovanjem pošte, bank in uradov.

NOVA GORICA - Ministrova napoved

Letos začetek sanacije zadrževalnika Vogršček

S težavami pri namakanju se bodo morali kmetje spopadati še eno sezono

Slovenski kmetijski minister Dejan Židan je v ponedeljek na ministrstvu podpisal pogodbo o nadaljevanju sanacije zadrževalnika Vogršček. Z deli naj bi začeli sredi novembra. »Pogodbe sem podpisal z inženirjem, ki vodi vse postopke in razpise. Strokovne službe so me obvestile, da če bo vse potekalo s pospešenim ritmom, se bodo letos začela tudi gradbena dela,« je v ponedeljek v Novi Gorici naznanil minister, ki se je ob podpisu pogodbe pozanimal tudi, kolikšna zagotovila mu lahko dajo, da bodo dela končana pravočasno, se pravi, da bo prihodnje leto sistem že v funkciji. »V tem trenutku dokončnega odgovora nisem dobil, je pa sedaj točka pozornosti tega ministrstva,« je poudaril Židan, ki se sicer zaradi ponedeljkovega odstopa premierke Bratuškove poslavja s funkcije, ki jo je opravljal zadnje leto.

Investicija v sanacijo zadrževalnika Vogršček je vredna dobre 4 milijone evrov in je po Židanovih besedah ena največjih investicij iz vodnega sklada, ki jo bo izpeljala država. »Upam, da bo ob vseh teh silnih besedah, ki smo jih v zadnjih desetih letih in več izrekli o Vogrščku, to končno zgodba o uspehu,« se nadeja minister, ki zagovarja stališče, da upravljanje velikih namakalnih sistemov prevzamejo javna komunalna podjetja, ki v občinah skrbijo tako za pitno vodo kot v veliko primerih tudi za umazano. Primeri dobre prakse po njegovih besedah namreč kažejo, da so taka podjetja tudi najboljši organizatorji in upravljalci v primeru namakalnih sistemov. »Voda je voda in če zna kdo upravljati z umazano in s čisto, zna tudi z namakalno,« je prepričan minister. Pogovori v tej smeri še ne potekajo, je še dejal, se pa pripravlja novi načrt upravljanja z vodami za obdobje od leta 2015 dalje. Del tega načrta je tudi zaprosilo občinam naj prevzamejo tudi skrb za namakalne sisteme, potem ko so že prevzele skrb za čisto in umazano vodo.

Sredstva za investicijo v namakalni sistem Vogršček so zagotovljena, zagotavlja minister za kmetijstvo in okolje. »Sedaj je zadevo še treba realizirati. Poznano mi je, da je bilo za Vogrščkom veliko besed, realizacije pa malo. Sedaj je treba končno izpeljati rekonstrukcijo oziroma ta veliki poseg v Vogršček, potem pa jasno povedati: država je investirala veli-

Vogršček

FOTO K.M.

ko denarja, ima tudi na razpolago denar, da kmetje investirajo v dodatne cevi, sedaj pa to izkoristite! Štiri milijone evrov je v teh časih veliko za državo,« opozarja minister.

Po dolgem času napovedan začetek gradnje je končno dobra novica za kmetovalce, ki svoja polja namakajo iz zadrževalnika Vogršček. Doslej so se zaradi prenizkega vodostaja, ki je bil znižan iz varnostnih razlogov, namreč otepali s težavami, kot je mrzla in blatna voda ali pa s prenizkim pritiskom v namakalnih ceveh. Očitno jih bodo te težave pestile še to sezono, saj naj bi z gradbenimi deli na zadrževalniku začeli šele 15. novembra letos. Težave z namakalnim sistemom Vogršček, ki je namenjen zagotavljanju vode za namakanje spodnje Vipavske doline in zadrževanju visokovodnega vala, so se pojavile v oktobru 2007, ko je bilo opaženo puščanje namakalnega cevovoda na zračni strani pregrade zadrževalnika. Od tedaj zadrževalnik ni več napolnjen do vrha, temveč približno osem metrov pod najvišjo možno gladino. (km)

ŠTEVERJAN - Predstavil se je Joško Terpin, županski kandidat Občinske enotnosti

»Skupaj za razvoj teritorija«

Večjo skrb namerava posvečati socialni in turističnemu razvoju Brd - Predlaga tudi uresničitev šolskega središča

Z geslom »Skupaj za razvoj teritorija« se je v ponedeljek na Bukovju predstavil županski kandidat števerjanske Občinske enotnosti Joško Terpin. 50-letni bančni uslužbenec je član Demokratske stranke, vključen je v njen goriško-števerjanski krožek in v njeno slovensko deželno komponento. V Števerjanu je občinski svetnik Občinske enotnosti od leta 2004. Kandidaturo za župana sprejema iz čuta odgovornosti do sovaščanov in domače občine, hkrati pa pojasnjuje, da volilni program števerjanske Občinske enotnosti sloni na dveh predpostavkah: na skrbi za socialni in turistični razvoj. »Turizem moramo podpirati, saj se nanj lahko povežemo vse ostale dejavnosti v vasi, od kmetijstva do trgovskega sektorja in kulture. Zato sta nujna koordinacija med domačini, ki se na tak ali drugačen način ukvarjajo s turizmom, in njihovo aktivno sodelovanje pri promociji našega teritorija z vključitvijo v pobude, ki lahko ovrednotijo naše tipične enogastronske izdelke in kulturno ponudbo,« poudarja Terpin. Števerjanska Občinska enotnost si bo obenem prizadevala za ureditev občinskega šolskega središča s šolo, vrtcem, knjižnico in prostorom za izvenšolske de-

Na predstavitvi Joška Terpina (prvi z leve) je spregovorila poslanka Tamara Blažina

BUMBACA

javnosti. »Življenje središča pa naj se dopolnjuje z izobraževalnimi in kulturnimi projekti, v katere naj se vključijo otroci, njihovi starši in vzgojitelji,« poudarjajo pri Občinski enotnosti in opozarjajo, da je treba okrepiti tudi zdravstvene storitve na teritoriju in vzpostaviti občinsko zdravstveno službo.

Ponedeljkove predstavitve števerjanskih kandidatov za občinski svet se je poleg pokrajinskega vrha Demokratske

stranke udeležila poslanka Tamara Blažina, ki je poudarila, da je vodenje občinskih uprav odgovorna naloga, »v tem trenutku še toliko bolj zaradi krize in pakta stabilnosti«. Bruno Crocetti, tajnik goriško-števerjanskega krožka Demokratske stranke, je pozval k presenjanju razlik in iskanju novih priložnosti za razvoj teritorija. Pokrajinski tajnik Demokratske stranke Marco Rossi je izpostavil pomen evropskih volitev, ki bodo potekale isto-

časno z občinskimi. Aleš Waltritsch je v imenu Slovencev v Demokratski stranki izrazil prepričanje, da bo lahko lista Občinske Enotnosti v Števerjanu uspela tam, kjer je dosedanja uprava uspelo bolj malo, to je v ovrednotenju turizma, ki lahko prinese briški vasi novega kisika. V prihodnjih dneh prireja števerjanska Občinska enotnost niz srečanj z občani. Prvo bo v petek, 9. maja, ob 20.30 na kmetiji Draga v Ščednem.

VOLITVE 2014

Alenka Florenin na Peči

Sovodenska Občinska enotnost je pred sinočnjim predstavila kandidate in izpostavila programske poudarke občanom s Peči. V tamkajšnjem kulturnem centru pri kotalkališču je županska kandidatka Alenka Florenin povzela opravljeno delo v ne-lahkih časih in pojasnila smernice ter pristope, ki so vodili poslovanje občine v minulem mandatu. Poudarek je bil na poselih, ki so bili in se še izvajajo na območju Peči, od sanacije onesnaženih parcel na južnem delu vasi do skorajšnjega začetka kritja kotalkarske plošče, mimo dogovora z agencijo ARPA glede izvajanja protokola za omejevanje smrada vse do novosti v zvezi s plinskim omrežjem. Srečanja se je udeležila tudi pokrajinska odbornica Vesna Tomsic. Naslednji shod Občinske enotnosti bo drevi ob 20.30 v Škrljah.

Sandra Savino v Gorici

V goriškem hotelu Entourage se je v ponedeljek predstavila kandidatka za evropski parlament, sicer poslanka stranke Forza Italia Sandra Savino. Njeno kandidacijo sta podprla deželni svetnik Rodolfo Ziberna in župan Ettore Romoli. »Predsednik stranke Silvio Berlusconi se je osebno zavzel, da bi Savinova kandidirala za evropski parlament, saj je tudi on prepričan, da bo znala primerno zastopati naše kraje v Bruslju,« poudarja Ziberna.

SABOTIN - Jutri Napis Tito bo zažarel

Nastopil bo reper Darko Nikolovski

Jutri bo na Sabotinu zažarel napis Tito. Z baklami ga bodo osvetlili udeleženci Baklade 2014, ki jo na predvečer dneva zmage organizirata Sekcija Maj 45 in združenje borcev za vrednote NOB Nova Gorica. Dogodek, na katerem bo govoril Milan Gorjanc, član predsedstva zveze borcev, se bo začel ob 19. uri. Kulturni program bo izvajal reper Darko Nikolovski, na prizorišču bosta postrojeni dve partizanski enoti. Organizatorji udeležence opozarjajo, naj pridejo primerno obuti in oblečeni ter naj s seboj prinesejo pi-jaco. Kdor si bo zaželel porcije pasulja in jubilejne majice, pa bo zanj odšel 5 evrov. Udeleženci naj upoštevajo navodila redarjev, za nočno vrnitev bodo potrebovali svetilko, s seboj pa naj imajo tudi osebni dokument.

Dostop k napisu Tito na Sabotinu je možen iz treh smeri: t.i. težka smer se vije po planinski stezi iz doline, to je s Sabotinske ceste (koridor preko Italije); avtomobile naj v tem primeru pustijo na parkirišču v Solkanu pri mostu ali pa na parkiriščih na Sabotinski cesti. Pot je strma in zahteva primerno obutev. Vzpon traja okoli 30 minut, pot bo označena z napisom Tito in puščicami. Lažja smer je dostopna preko Goriških Brd. Udeleženci se lahko peljejo po Sabotinski cesti do Huma in tam na križišču zavijejo desno za Dobrovo. Na naslednjem križišču v Gonjačah je treba zaviti desno in pot nadaljevati po glavni cesti proti Vrhovljam. Nekje na polovici poti je treba znova zaviti desno proti Sabotinu. Tudi ta pot bo označena z napisi Tito in usmerjevalnimi puščicami na vsakem križišču. Na Sabotinu pod slovensko karavlo pri ostrem ovinku se pot nadaljuje peš prek italijanskega ozemlja do napis-a Tito. Pot bo označena s puščicami, čas hoje je približno 15 minut, obvezen je osebni dokument. Srednje težka pot poteka enako kot zgoraj opisana pot vse do slovenske karavle, potem pa se nadaljuje po planinski stezi po grebenu Sabotina do ostankov cerkvice sv. Valentina in napisa Tito. Hoja traja približno 25 minut in zahteva primerno obutev. Pot ne bo posebej označena z napisi, je pa uhojena planinska steza.

Pohodniki se dogodka udeležujejo na lastno odgovornost, še sporočajo organizatorji; v primeru slabega vremena bo odpadel. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Ul. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Gledališče

»**OSEM ŽENSK**« je naslov kriminalke Roberta Thomasa, v režiji Ane Faccini, s katero se bo KTD Zarja iz Bilj predstavilo v soboto, 10. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah. Prireja in vabi Kulturno društvo Sovodnje.

DRAMSKI ODSEK PD ŠTANDREŽ bo nastopil v Mladinskem centru Vrtojba 11. maja ob 17. uri s komedijo »Skupno stanovanje«.

»**UN CASTELLO DI... MUSICAL & RISATE**« v Kulturnem domu v Gorici: 10. maja, ob 20.30 »Donne di venerdi«, nastopa skupina Nautilus Cantiere Teatrale iz Vicenze; prodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) v Gorici ob 20.30: 26. maja v KC Lojze Bratuž »Pet modernih no dram« Yukia Mishime, v režiji Mateje Koležnik; informacije v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288) vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure in v Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-531445) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 8. maja ob 17. uri »Zajtrk« (Simona Hamer, Ajda Valcl). 9. maja ob 10. uri in 18. uri »Rokovnjači« (Miha Nemec, Nejc Valenti, Niet); ob 20. uri »Hamlet« (William Shakespeare); informacije na blagajna.sng@sioi.net in po tel. 003865-3352247.

V TOPNIŠKI KAVERNI NA BRESTOV-CU na Vrhu bo v petek, 23. maja, ob 17. uri glasbeno-gledališka predstava v okviru kreativnih delavnic projekta KRAS@event@CARSO. V sodelovanju z združenjem a.Artisti associati in s Festivalom ešToria bodo uprizorili »Poti prve svetovne vojne«. Sledila bo degustacija pridelkov v organizaciji konzorcija Collio Kras.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 21.00 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro«. Dvorana 2: 17.40 »Violetta - Backstage Pass«; 20.00 - 22.10 »Il centenario che saltò dalla finestra e scomparve«. Dvorana 3: 17.45 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 20.30 »Peter Gabriel - Back to Front«; 22.10 »La sedia della felicità«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 21.00 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro«. Dvorana 2: 17.00 - 20.00 »Violetta - Backstage Pass«; 22.00 »Nymphomaniac vol. 1« (prepovedan mladim pod 18. letom). Dvorana 3: 17.30 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 20.00 »Il centenario che saltò dalla finestra e scomparve«; 22.00 »Grand Budapest Hotel«. Dvorana 4: 17.15 - 22.10 »Un fidanzato per mia moglie«; 20.30 »Peter Gabriel - Back to Front«. Dvorana 5: 17.30 »Nut Job - Operazione noccioline«; 20.10 - 22.10 »La sedia della felicità«.

DANES V NOVI GORICI

KULTURNI DOM: 20.00 »Richard Wagner. Diario veneziano della sinfonia ritrovata« (Filmski teden Evrope); vstop prost.

Razstave

FOTOKLUB SKUPINA 75 vabi na otvoritev razstave fotografij z naslovom »Graffiti mutanti« člana fotokluba Skupina 75 Rema Cavedaleja v četrtek, 8. maja, ob 19. uri v kavarni Rusjan v stavbi Eda centra, Delpinova 18b, Nova Gorica; na ogled bo do 11. junija.

»**ARHITEKTURA KRASA**« je naslov skupinske fotografske razstave, ki jo bodo odprli v petek, 9. maja, ob 18. uri v galeriji Modras v Rimski ul. 24 v Doberdobu. Razstavljali bodo Marino Černic, Karlo Ferletič, Joško Princič in Viljem Zavadlav, sledila bo degustacija tipičnih pridelkov v organizaciji konzorcija Collio Kras. Razstavo prireja kulturno društvo Jezero pod pokroviteljstvom občine Doberdob in sodi v okvir projekta KRAS@event@CARSO.

POKRAJINSKI MUZEJI v grajskem naselju 13 v Gorici vabijo na odprtje razstave o raznobarnih uniformah evropskih vojsk z naslovom »Belle époque in divisa« v petek, 9. maja, ob 18.30; na ogled bo do 25. januarja 2015 od torka do nedelje 9.00-19.00. V sredo, 4. junija, ob 18.30 bo predstavitev kataloga.

FUNDACIJA ČIPKARSKE ŠOLE V GORICI prireja 4. mednarodni čipkarski natečaj z naslovom »Čipke v Gorici«, ki bo letos posvečen modnim trendom. Odprtje razstave bo v soboto, 10. maja, ob 10.30 v palači Lantieri na Trgu Sv. Antona v Gorici; čipke iz Italije, Slovenije, Hrvaške, Češke, Nemčije in Črne gore bodo na ogled do 29. maja od ponedeljka do petka 10.00-12.30 in 14.30-17.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-13.00 in 15.00-18.00. Spremljevalni razstavi »Il Merletto made in Italy« (odprtje v petek, 9. maja, ob 18. uri v državni knjižnici v Ul. Mamelji v Gorici) in v organizaciji združenja Fuselliamo »Merletti in copertina« (odprtje v soboto, 10. maja, ob 15.30 v Ul. Oberdan 15/1 v Gorici) bosta tudi na ogled do 29. maja.

V ŠPORTNO KULTURNEM CENTRU DANICA na Vrhu je v mesecu maju vsako nedeljo od 9. do 12. ure na ogled razstava z naslovom »Odšli so brez slave in spomina«. Za skupine je možen tudi ogled po predhodnem dogovoru po tel. 333-8725493 (Viljena).

Koncerti

V GLEDALIŠČU VERDI bo v organizaciji Fundacije Goriške hranilnice v petek, 9. maja, ob 21. uri koncert Massima Bubole z naslovom »Il Testamento del Capitano«, sodeloval bo mladinski pevski zbor Freevoices; vstop prost do zasedbe mest.

Šolske vesti

V MLADINSKEM DOMU GORICA (Ul. Don Bosco 60 v Gorici) potekajo ta teden brezplačna odprta vrata za učence 4. in 5. razredov osnovne šole ter 1. in 2. razredov srednje šole. Še je na voljo nekaj mest (informacije mladinskidom@libero.it, 366-6861441). Kdor se vpiše za sezono 2014-15 lahko zastopnik obiskuje pouk do konca šolskega leta.

POKRAJINSKE LESTVICE UČNEGA OSEBJA - POKRAJINSKI URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je bil 16. aprila 2014 na spletni strani www.scuola.fvg.it (Scuole in lingua slovena - natečaji in lestvice) objavljen odlok o posodobitvi pokrajinskih lestvic (»graduatorie e esaurimento«) za slovensko učno osebje. Posodobitev zadeva le osebje, ki je v omenjene lestvice že vključeno. Vlogo morajo preko spleta (www.istruzione.it - ISTANZE ON LINE) predstaviti vsi, tudi tisti, ki so le pogojno vpisani in sicer do 10. maja ob 14. uri. Podrobnejše informacije na že navedeni spletni strani Urada za slovenske šole.

V MLADINSKEM DOMU GORICA (Ul. Don Bosco 60 v Gorici) poteka priprava na maturo 2014 za tretješolce: v prvem delu, do 30. maja, od 17. ure do 18.15, bo vsak dan na vrsti eden izmed glavnih predmetov (slovenščina, angleščina, italijanščina, matematika, nemščina). Posebna pozornost bo posvečena pripravi na test INVALSI. Drugi del bo potekal od 3. do 6. junija, od 15. do 18. ure, z dvema enotama na dan; informacije po tel. 0481-536455, 0481-280857, 331-6936603, 366-6861441; mladinskidom@libero.it.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja 27. in 28. junija dvodnevni avtobusni izlet, namenjen ogledu pomembnega mesta Parme in zelo zanimivih gradov v okolici. Vpisovanje čimprej na društvenem sedežu na Korzu Verdi 51 v Gorici ob sredah od 10. do 11. ure; informacije po tel. 0481-532092 (Emil D.). Na račun 100 evrov.

KULTURNO ZDRUŽENJE ÈSTORIA prireja vodeni ogled Sarajeva in Mostarja ob 100-letnici 1. svetovne vojne od 26. do 29. junija; informacije in vpisovanje do 10. maja po tel. 0481-539210, 349-3052235 in na enti@leg.it.

SPDG vabi v nedeljo, 11. maja, na družne sabotinske poti v priredbi planinskega društva Brda. Pohod bo v okolici Korade, trajal bo približno 3 ure in pol. Start ob 8. uri s križišča poti Lig - Žarščina pod Korado, blizu spomenika NOB. Prevoz z lastnimi sredstvi, informacije po tel. 0481-882079 (Vlado).

Obvestila

AŠZ DOM GORICA obvešča, da potekajo dnevi odprtih vrat: brezplačna vadba za vse, ki bodo želeli poskusiti minibasket, basket ali cheerleading. Micro-minibasket (letniki 2004 in mlajši): torek in sredo od 16.30 do 17.30 in petek od 16.00 do 17.00; Under 12 (letniki 2002-03): torek in sredo od 17.30 do 19.00 in petek od 17.00 do 18.00; cheerleading (vadba je namenjena dekletom osnovne šole): ponedeljek od 16.00 do 17.30 in četrtek od 16.30 do 18.00; informacije pri AŠZ Dom, tel. 0481-33288, domgorica@gmail.com in Andrej Vremec, tel. 338-588958, marinandrej@alice.it.

DRUŠTVO TRŽIČ vabi člane na redni občni zbor v četrtek, 8. maja, ob 18. uri v prvem in ob 18.30 v drugem sklicu na sedežu društva v Ul. Valentinis 84 v Trziču.

OBČINSKA KNJIŽNICA SOVODNJE je odprta ob torkih 15.00-18.00, sredah 10.30-12.30 in četrtkih 8.30-10.30 in 15.00-18.00.

TRŽNICA NA PLACUTI v Gorici: vsako prvo nedeljo v mesecu med 9.00 in 12.30 bo solidarnostna tržnica »Il laboratorio a cielo Aperto« v organizaciji združenja Tutti insieme.

V LOKANDI DEVETAK na Vrhu bo v petek, 16. maja, ob 20. uri večer posvečen špargljem in vinogradnikom kmetij Kettmeyr, Renato Keber, Damijan Podveršič, Fiegl in Grad Rubije. Raziskovalec krajevine zgodovine Mitja Jurén bo predstavil fotografije o prvi svetovni vojni na Vrhu. Goste bodo obdarili s fotografijo, ki bo na eni strani prikazovala grozote vojne, na drugi pa lepoto Krasa; obvezna rezervacija po tel. 0481-882488, 0481-882005, 331-9846067; info@devetak.com.

UPOKOJENCI CISL za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prireajo praznik včlanjevanja v gostilni Korsič v Števerjanu v soboto, 17. maja; informacije in vpisovanje na sedežu v Ul. Manzoni 5 v Gorici ali po tel. 0481-533321 od ponedeljka do petka.

Prireditve

JAMARSKI KLUB KRAŠKI KRTI prireja tečaj jamarstva prve stopnje, ki je vključen med pobude posoške jamarске šole, pri dejavnostih katere sodelujeta še društvi Seppenhöfer iz Gorice in speleološka skupina A. d. Fante iz Trziča. Tečaj se bo začel v četrtek, 8. maja, ob 20.30 v Trziču in se zaključil s sklepno večerjo v jamarški koči na Vrhu v soboto, 7. junija. Namenjen je vsem, ki imajo vsaj 14 let in bi radi odkrili lepote kraškega podzemlja. Teoretski del tečaja bo potekal ob četrtkih na sedežu speleološke skupine v Ul. Valentinis 134 v Trziču ob 20.30, praktični del pa predvideva niz nedeljskih ogledov jam, zbirališče za ekskurzije bo vedno v Trziču ob 8.30; informacije in vpisovanje po tel. 333-1635865, info@scuolaspeleoisontina.it; več na www.scuolaspeleoisontina.it.

KATOLIŠKA KNJIGARNA vabi na kavo s knjigo v četrtek, 8. maja, ob 10. uri. Gost bo literarna zgodovinarica Ana Toroš, avtorica knjige »O zemlja sladka: kamen, zrno, sok - Alojz Gradnik ter romanski in germanski svet«, ki je izšla pri Slovenski matici. Ob skodelici kave, ki jo bo ponudilo podjetje Primoaroma, se bo z avtorico pogovarjala Aleksandra Čehovin.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in krožek za družbeno-politična vprašanja Anton Gregorčič vabita na »Srečanja pod lipami« danes, 7. maja, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Protagonist večera bo kulturni delavec in intelektualec msgr. Renato Podbersič, novi predsednik Goriške Mohorjeve družbe. Večer bo vodil zgodovinar Renato Podbersič.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ, Združenje cerkvenih pevskih zborov in Zveza slovenske katoliške prosvete vabijo na slovesnost podelitve 10. Priznanja Kazimir Humar goriški skupnosti Marijinih sester Čudodelne Svetinje ob 70-letnici prihoda sester v Gorico in 50-letnici Doma Marije Kraljice v petek, 9. maja, ob 19. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Na slovesnosti bodo sodelovali otroški pevski zbor SCGV Emil Komel iz Gorice z zborovodkinjo Damijano Čevdeč Jug, nagovor bo imela Lojzka Bratuž, utemeljitev priznanja bo prebrala Monica Quaggiato.

ALCI obvešča, da bo v soboto, 10. maja, od 15. do 18. ure na sporedu maj-ska delavnica družinskih postavitev. Prijave: marisa@zskd.eu, tel. 0481-531495 (pon. - pet. 9.00-13.00), ali SMS po tel. 327-0340677.

V PALAČI ATTEMS na Trgu de Amicis 2 v Gorici bo v soboto, 10. maja, med 9. in 13. ter med 14. in 18. uro posvet na temo otroških motenj v obnašanju in težav v dojemanju v organizaciji socialne zadruge Terranova z naslovom »Bambini difficili o speciali?«; vstop prost.

ČEZMEJNO SREČANJE O AZBESTU bo v ponedeljek, 12. maja, ob 18. uri v občinski sejni dvorani v Ronkah. Sodelovali bodo Chiara Paternoster, članica združenja obolelih zaradi azbesta iz Trziča, Radivoj Velušček, predsednik Društva obolelih zaradi azbesta in Ernest Žnidaršič, član sindikata SO Brda. Predstavili bodo tudi knjigo novinarja Roberta Covaza »Amianto - I polmoni dei cantierini di Monfalcone«. Srečanje prireja kulturno društvo Jadro iz Ronk v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice, Društvom obolelih zaradi azbesta iz Slovenije, SO Brda, združenjem ANMIL iz Gorice in Forumom za Gorico.

V CENTRU MARE PENSANTE v parku Basaglia (Ul. Vittorio Veneto 174) v Gorici bo v sklopu niza »Linea di Sconfine« v ponedeljek, 12. maja, med 16.30 in 18. uro srečanje z naslovom »Lo Zen e l'arte del caffè: Storia, cultura e benessere in un piccolo rito quotidiano«, vodi Lucio Del Piccolo.

SKD JEZERO iz Doberdoba vabi v četrtek, 15. maja, ob 20. uri na kulturni večer, posvečen Srečku Kosovelu na sedežu društva. Sodelovali bodo otroci osnovne in srednje šole iz Doberdoba, vokalna skupina Sraka iz Štandreža in glasbena skupina ženski univerze za tretje življenjsko obdobje iz Nove Gorice, ki bo igrala na citre.

DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ v Gorici prireja muzikal »Briljantina-Grease« v petek, 30. maja, ob 19. uri v veliki dvorani Kulturnega doma.

Mali oglasi

PRODAJAMO v Soški dolini v vasi Morsko obnovljeno samostojno kmečko hišo s parkom 1.200 m²; tel. 347-2448231.

Pogrebi

DANES V TRŽIČU: 10.00, Vittorina Bernardis vd. Miotti v cerkvi Sv. Nikolaja in na pokopališču; 11.30, Edda Minca vd. Cacciato (iz Trsta) v baziliki Sv. Ambroža in na pokopališču; 12.30, Loris Pianta, blagoslov v kapeli bolnišnice, sledila bo upepelitev; 13.00, Nella Martino vd. Zucchiatti blagoslov v kapeli bolnišnice, sledila bo upepelitev.

DANES V ŠTARANCANU: 10.30, Ercole Bettin (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

Manchestru C. in PSG več milijonska globa

LONDON - Evropska nogometna zveza je angleški Manchester City in francoski Paris St. Germain kaznovala s 60 milijoni evrov globe in plače v ekipah ne smejo več naraščati. Obe ekipi sta zaradi finančne pomoči bogatih lastnikov klubov iz arabskega sveta že dlje tarča kritik, Uefa pa s takšnimi ukrepi - uraden naj bi bil pred koncem tedna - želi preprečiti ekstremne vloške. Prihodnje leto bosta lahko oba kluba prijavila v Ligi prvakov največ 21 nogometašev (zdaj 25).

Zico napoveduje zmagovalca SP 2014

SAO PALO - Nekdanji vrhunski nogometaš, Brazilc Zico, ki je igral tudi v Vidmu, je prepričan, da bo na letošnjem SP v Braziliji zmagala južnoameriška ekipa. »Največ možnosti imajo Brazilija, Argentina, Urugvaj, Kolumbija, če bo Falcao pravočasno okrevljal, in pa Čile,« je izjavil Zico, v morebitnem finalu pa za nasprotnika Brazilije raje vidi Argentino kot Urugvaj, ki se mu zdi močnejši. Od evropskih ekip najbolj ceni Nemčijo in - morda presenetljivo - tudi Italijo.

MET IZ IGRE

piše
Marko
Oblak

KOLESTARSTVO - V petek začetek dirke po Italiji

Štirje Slovenci

RIM - V petek se bo z moštvenim kronometrom v Belfastu začela 97. kolesarska dirka po Italiji, na startu dirke pa bodo med 198 kolesarji iz 22 ekip tudi štirje Slovenci. Na petkovi vožnji na čas se bodo predstavili Borut Božič, Janez Brajkovič (oba Astana), Luka Mezgec (Giant-Shimano) in Jan Polanc (Lampre), ki bo prvič v karieri nastopil na Giru.

»Nastopa sem zelo vesel, saj grem na dirko povsem nepričakovano. Letos nikoli nisem bil v igri za nastop na Giru, čeprav sem si nastop želel. Naneslo je tako, da bom nastopil na dirki in se že vnaprej veselim priložnosti, ki sem jo dobil. Pogledal sem traso dirke in ugotovil, da je kar nekaj etap takšnih, v katerih bi se lahko boril za vidnejši rezultat. Trasa je zelo lepa in uravnotežena. Poleg tega so etape nekoliko krajše kot v minulih letih in tudi transferjev bo veliko manj. Na dirko odhajamo z zelo močno ekipo in velikimi ambicijami. Vsekakor bom tudi sam svoje cilje prilagajal sproti, saj je veliko bolj pomembno ekipni cilj kot pa to, kaj sam pričakujem in želim doseči na dirki,« je pred odhodom v Belfast povedal Božič, ki je edini Slovenec z etap-

no zmago na eni od največjih dirk. Leta 2009 je namreč zmagal na eni od etap dirke po Španiji.

Bolj kot se približuje začetek dirke, večja so ugibanja o možnih favoriti. Pobiralci stav na prvo mesto že postavljajo Nairo Quintano. 24-letni Kolumbijec šele prvič nastopa na Giru, a je bil lani na Touru drugi. »Nairo o tem seveda razmišlja, vendar se šele prvič pojavlja kot eden od favoritov,« pravi športni vodja kluba Movistar, ki se na italijanski pentlji predstavlja z zelo močno ekipo. Pobiralci stav na drugo mesto postavljajo Joaquina »Purita« Rodriguez (lani drugi na Giru), na tretje pa Avstralca Cadela Evansa. Italijanska upanja so vsa usmerjena v Micheleja Scarponija, Fabia Aruja in morda Domenica Pozzoviva.

Svojo ekipo je predstavila tudi RAI, ki je prenos dirke že prodala kar 171 tujim televizijskim postajam. Giro bo državna mreža spremljala s šestimi rubrikami in 200 urami neposrednega prenosa od jutra do večera po Raisport 2 in tretji mreži. Glavna komentatorja bosta Francesco Pancani e Silvio Martinello, etapni proces bo vodila Alessandra De Stefano.

ŠPORTNA GIMNASTIKA

Ugrinovo čaka rehabilitacija

Tržaška gimnastičarka Tea Ugrin je pred tremi tedni uspešno prestala operacijo, v kateri so ji odstranili kostni izrastek pri ahilovi tetivi, v ponedeljek pa so ji sneli še šive. Članica tržaške Artistic '81 je že skoraj dve leti trenirala in tekmovala kljub bolečini pri ahilovi tetivi, na katero je pritiskal kostni izrastek, letos pa so se, kot smo že poročali, odločili za poseg. Zdaj čaka aktualno državno prvakinja daljša rehabilitacija, saj obstaja možnost, da izrastek spet zraste: do 26. maja ne sme stopiti na poškodovano nogo, nato pa bodo v Brescii, kjer so jo operirali, povedali, kako bo potekala rehabilitacija. V klubu računajo, da se bo konec poletja vrnila v običajen vadbeni proces. Seveda pa Ugrinova ne čaka križem rok: vsak dan preživi v telovadnici dve uri, kjer pili moč rok in »zdrave« noge. (V.S.)

BAVISELA 2014 - Za večjezičnost skrbel tudi tržaški Slovenec Rado Šušteršič

Da se tekači počutijo doma

»Če tekač sliši tudi svoj jezik, se počuti doma. In to ga razveseli in pozitivno vpliva nanj,« razlaga Rado Šušteršič iz Trsta, eden izmed špikerjev letošnje Bavisela. Ravno želja, da bi zadovoljili vse tekače in jih ponovno privabili v Trst sili organizatorje tržaškega tekaškega praznika, da skrbijo tudi za jezikovno raznolikost. Potem ko je Bavisela stopila v sodelovanje

s celovskim polmaratonom ob Vrbskem jezeru in ljubljanskim polmaratonom, s katerima sodelujeta v pokalu Run Alpe Adria, je jezik pridobil še pomembnejšo vlogo. Organizatorji si želijo, da bi se tekači na vseh treh tekih počutili doma. In zato so organizatorji Bavisela že lani privabili Šušteršiča in avstrijskega Korošca Joschija Peharza iz Špitala, ki sta nato vodila animacijo na startu in cilju tudi v Celovcu, v Ljubljani pa nagrajevala zmagovalce pokala Run Alpe Adria. »Lani sva v Trstu prvič sodelovala. Z enim mikrofonom ni bilo ravno idealno. Višek sva doživela v Celovcu, kjer je bilo vzdušje na startu in v cilju enkratno,« razlaga Šušteršič, ki je bil zadolžen za slovensko in italijansko besedo, medtem ko je avstrijski kolega govoril pretežno v nemščini, angleščino pa sta uporabljala oba. »Najina naloga je, da ljudi zabavamo. Letos so si organizatorji zaželeli, da bi vzdušje iz Celovca prinesla tudi v Trst.« In bržkone jima je to tudi uspelo: na startu sta, kot v Celovcu, uvedla skupno ogrevanje z glasbo, na cilju pa sta, kot v Celovcu, pričakala tudi zadnjega tekača in skušala ustvariti zanj enako vzdušje kot za vse druge. In še več. Na Velikem trgu so organizatorji počakali tudi gospo s posebnimi potrebami, ki je prehodila traso iz Devina do Trsta z berglami. Čeprav je v cilju prišla po predvidenem maksimalnem času, jo je predsednik Bavisela Carini nagradil s kolajno.

Glavni špiker na startu maratona je bil znani Weppa - Stefan Ceiner, ki je nato pričakal na cilju top runnerje in vse zmagovalce, Šušteršič in Peharz pa sta nadalje poskrbela za fešto. Vsakega tekača sta skušala pozdraviti v svojem jeziku, jih intervjuvala in skrbela tudi za glasbeno kuliso. »Škoda, da nismo imeli točnega razporeda tekačev, ki so pritekli skozi cilje. V Celovcu smo špikerji po računalniku točno iz-

Rado Šušteršič (desno) in Joschi Peharz pred tržaškim županstvom na letošnji Baviseli

vedeli, kdo bo pritekkel, mu zato pripravili glasbeno kuliso in ga pozdravili v svojem jeziku.« Nekatere detalje je torej še možno izboljšati, vsekakor pa je bila letošnja izkušnja že boljša od lanske. Ker sta v cilju tekače in gledalce zabavala vse do 15. ure, sta videla marsikaj: poljubljanje steze, ob jeze, široke nasmehe in ... »Do cilja sta prišla tudi tekači iz Ukrajine. Ko sta prečkala cilj, je fant vprašal partnerko za roko. Stopil sem k njima, jima čestital in jima zaželel veliko srečnih dni.« Tržaška Bavisela je tudi to.

Šušteršič, sicer inženir-prodajalec pri podjetju Mipot, se z vodenjem športnih dogodkov ukvarja že več let. Začel je pri matičnem društvu Boru v sezoni 2003/04, nato je postal tudi uradni špiker Pallacanestro Trieste (to je še zdaj), sodeloval je na kolesarski dirki po Sloveniji in na Giru, ko je dirka šla mimo Slovenije. Predstavlja tudi mnoge druge pobude, vključno naših društev. »Važno je, da se pri tem delu zabavaš in da si iskren,« še dodaja 35-letni Svetoivančan, ki zdaj živi v Šklednju. (V.S.)

Odbojka: V Kanalu Slovenija proti Srbiji

V Kanalu ob Soči, severnoprimerški zibelki odbojke, bo konec tedna zanimivo. Moški članski reprezentanci Slovenije in Srbije bosta med sabo odigrali v soboto in nedeljo (obakrat ob 19. uri) prijateljski tekmi. Srbska izbrana vrsta, tretja na zadnjem evropskem prvenstvu, bo pravi magnet za gledalce, Slovenija, ki se pripravlja na prvi kvalifikacijski turnir za nastop na EP 2015, pa tudi že sodi v evropski zgornji razred, tako da se obetata izenačeni tekmi.

NI POLICIJE? NI TEKEM - Odločitev predsednika urugvajске države Joseja Mujice, da policisti ne bodo več skrbeli za varnost gledalcev na »vročih« tekmah domačega nogometnega prvenstva, je povzročila odstop vodilnih mož urugvajске nogometne zveze in protestno ustavitve prvenstva.

HONDURAS ŽE OBJAVIL POTNIKE ZA SP - Honduras je ena od prvih držav, ki je objavila izbor reprezentantov za bližnje nogometno svetovno prvenstvo v Braziliji. V ekipi, katere glavna zvezdnika sta nogometaša premier league Wilson Palacios in Maynor Figueroa, ni presenečenja. Honduras bo na SP igral v skupini E s Francijo, Ekvadorjem in Švico. Med 23 nogometašev jih 13 igra v tujini.

JADRANJE - Slovenski jadralc Vasilij Žbogar je na evropskem prvenstvu v francoskem La Rochelli v razredu finn po dveh plovih na skupnem drugem mestu, Gašper Vinčec pa na 13. mestu.

NBA - Za najkristnejšega igralca rednega dela v športni novinarji in obiskovalci strani NBA.com v ZDA izbrali Kevina Duranta, člana ekipe Oklahoma Thunder City. Za Duranta je to prvi naziv MVP, četrtič v petih sezonah pa je postal tudi najboljši strelec lige NBA. Durant je v tej sezoni v povprečju dosegal 32 točk na tekmo.

Hitri slovenski tekači

Drugo leto zapored je Bavisela veljala tudi za člansko tržaško prvenstvo v maratonu in polmaratonu. Med zmagovalci, ki jih bodo nagradili na slavnostnem nagrajevanju, so bili uspešni tudi slovenski tekači, ki tekmujejo pri italijanskih klubih. Tržaški prvak v kategoriji SM50 je postal Walter Rupel (Generali, na fotografiji), Prosečan, ki bo letos dopolnil 50 let: maraton je pretekel v času 3:28,37. V polmaratonu sta tržaški naslov osvojila Bogdana Gregorič (Generali, na fotografiji) iz Sesljana v kategoriji SF40, ki je 21 km pretekla v času 1:37,05, med moškimi v kategoriji SM40 pa je zmagal Alessandro Zaccagna (Sportiamo), čas 1:19,05.

JADRALCI ČUPE IN SIRENE V TRŽAŠKEM ZALIVU

Minuli konec tedna je v tržaškem zalivu v organizaciji STV potekala druga conska regata za razred 420. Med 19 posadkami je zmagala posadka Sirene in SVBG Carlotta Omari in Francesca Russo Cirillo, na peto mesto, a z enakim številom točk kot tretjeuvrščeni sta se uvrstila Čupina jadrca Luca Carciotti in Chantal Zeriali, ki je nadomestila odsotnega Mirka Juretiča. Ostali: 8. Sebastian Cettul/Luka Paljč, 9. Jana Germani/Cecilia Fedel, 10. Ingrid Peric/Martina Hussu.

V Miljah so 1. maja priredili drugo olympic sails optimist regatto, ki je bila veljavna tudi za consko prvenstvo. Regate se je udeležilo nad 130 jadrcev iz naše dežele in Slovenije, ki so opravili samo en plov. Najvišjo uvrstitev je med 51 junioresi osvojil Tinej Sterni (Sirena) na 2. mestu za evropko prvakinja Maro Turin (JK Izola), 7. je bil Leo Filipovič Grčić (Sirena). Med 81 kadeti pa je bil odličan 2. Jan Pernarčič (Čupa), 5. Jan Zuppin, 7. Marko Sancin (oba Sirena), 9. pa Caterina Sedmak (Čupa).

SANDI ŠUC USPEŠEN**Z JADRNICO MORGAN IV**

Sirenin jadrlec Sandi Šuc (na fotografiji s pokalom) je v posadki jadrnice Morgan IV zmagal Trofejo »Punta Stendardo« v kategoriji regatnih jadrnic ORC, ki je veljala kot kvalifikacija za italijansko prvenstvo za kajutne jadrnice na odprtem morju 2014. V posadki opravlja ključno funkcijo na pramcu.

JADRANJE - Intervju s trenerjem Čupine posadke Andreo Manninijem

Rio 2016? Seveda!

Že drugi v letošnji sezoni sta se jadrca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti vrnila iz regate za svetovni pokal nezadovoljna in razočarana. Obakrat sta izjavila, da je tačas njun največji problem »v glavi«: padci koncentracije in posledična izbira nepravilnih odločitev. Zato sta jadrca že pred odhodom v Francijo izbrala športnega psihologa, ki jim bo pomagal predvsem pri obvladovanju napetosti, odslej pa bo tudi njuno delo s trenerjem Andreo Manninijem, s katerim sodelujeta od oktobra, usmerjeno ravno v piljenje psihološke stabilnosti. Mannini, jadrar in trener iz San Marina vodi tudi eno najboljših posadk na svetu, Francoza Bouveta in Miona. Od danes bo trener s Čupinima jadrlecema na Gardi, kjer se bo začela prva etapa evropskega pokala Eurosaf Garda Trentino Olympic Week.

Začniva pri svetovni jakostni lestvici, na kateri sta Simon Sivitz Košuta še dodatno napredovala. Zdaj sta 20., kar je njuna najboljša uvrstitev kariere. Ali lahko še napredujeta?

Naj opozorim, da svetovna lestvica vsekakor ne kaže realnega kakovostnega stanja, saj nekatere posadke z višjimi finančnimi zmogljivostmi nastopajo tudi na regatah v Avstraliji in na Kitajskem, potemtakem imajo več točk. Skratka, na lestvico vpliva tudi ekonomska moč vsake posadke. Dobro bi bilo, da bi mesto ohranila tudi po evropskem in svetovnem prvenstvu. Januarja ali februarja naslednje leto pa lahko napredujeta tudi med petnajsterico.

Že drugič sta se vrnila z regate razočarana. Ali se z njima strinjata, da je največji problem v njuni psihološki pripravi?

Strinjam se. Tehnično sta zelo dobro pripravljena, manjka jima psihološka priprava. Zdaj sta začela delati ravno na tem.

Ali je to problem vseh posadk?

Na visoki ravni vse jadrce kot tudi druge športnike spremlja psiholog, mental coach.

Zakaj je pri jadrnanju potrebna ta pomoč?

Ker morajo jadranci obvladati več stvari. Ne samo na regati. Pri jadrnanju je veliko spremenljivk. To ni individualni šport, zato je treba vzpostaviti tudi pravičen odnos v posadki ter med posadko in trenerjem. Obenem med jadrnanjem posadka preživi res veliko ur na vodi, pa tudi sama tekmovanja trajajo dlje časa. Tudi po dvajset dni si od doma. Psihološka priprava je torej nujna, da obvladaš stres in ohranjaš koncentracijo skozi celo prvenstvo. Za obvladovanje vsega obstaja vrsta vaj.

Ali najboljše posadke res imajo psihologa tudi na regatnem polju?

Doma ima psihologa res veliko posadk, na regatnem polju pa nekatere reprezentance, Francozi in Avstralcji gotovo.

Omenili ste, da je zelo pomemben odnos na jadrnici. Kako to izgleda v Čupini posadki?

Na jadrnici se ujemata, a boljše morata dojeti, kdo kaj in kdaj odloča. To so čisto normalne stvari, podrobnosti, ki pa omogočajo, da je lahko nastop vrhunski. Ker sta s procesom že začela, sem prepričan, da bo že na naslednjih regatah viden napredek. Dosedanji nastopi so bili v bistvu pripravljalni, najvažnejša bosta evropsko in svetovno prvenstvo, kjer bodo delili prve vstopnice za OI. To je tudi naš cilj. Skratka, dobro je, da se fan-ta privadita na stresna obdobja.

Andrea Mannini (zgoraj) od oktobra vodi Čupino posadko

FABIO TACCOLA

Na OI 2016 se bo uvrstilo prvih 12 držav. Ali bosta lahko ravno onadva uvrstila Italijo?

Mislim, da lahko, a bo težko. Vsekakor bosta imela potem še dve možnosti za uvrstitev na OI. Za vstop med dvanajsterico držav bo najbrž potrebno osvojiti 18. ali 20. mesto na svetovnem prvenstvu, ker je možno, da sta med dvanajsterico tudi dve posadki iste države.

Kam bo v naslednjih mesecih usmerjena vadba?

Na Gardskem jezeru bomo ta teden na regati preizkušali predvsem jadrnanje v močnem vetru. Podobne pogoje bomo namreč srečali na EP v Atenah. Psihološki pripravi pa bomo posvetili pripravljeno regato v Santanderju junija. Upam, da bo rezultat na EP v začetku julija dober. Časa ni veliko, saj je to proces, ki traja vsaj eno sezono. Upam, da nam bo uspel v štirih mesecih.

Tudi vi boste torej njun »mental coach«?

Tudi jaz bom delno njuna psihološka opora, saj sem z njimi na regatah. Jaz odločam o vlogi vsakega jadrca in tudi o taktiki. Ravno tu jima nekaj še manjka. Vendar je taktika zelo povezana z njunim psihološkim prijemom. Možno je, da jadrlec pripravi dobro strategijo in taktiko, a ju v potrebnem trenutku ne izvedeta. Več pozornosti moramo nameniti tudi delitvi vlog na jadrnici ...

Torej kdo odloči, kam obrniti?

Tako. Dobro je, da odločata skupaj. Vendar v odločilnem trenutku si mora nekdo vzeti odgovornosti. To pa tudi zelo hitro. In prav to jima manjka. Flokist navadno odloča, ko jadrata v veter, krmar pa, ko jadrata z vetrom v krmo. Dobro je, da se naučita deliti mnenja in hkrati obvladati stresne situacije.

Kam pa sodita Čupina jadrca v italijanski konkurenci?

V Italiji ni veliko konkurence. Vlagam vanje, ker mislim, da imata med vsemi največ možnosti napredka. Sta na 70% svoje zmogljivosti. Do OI manjkata še dve leti, tako da je še čas. Verjamem, da bosta odpotovala v Rio.

Ste tudi trener Francozov Bouveta in Miona, ki sta bila mladinska evropska in svetovna prvaka, lani pa že članska evropska prvaka. Zakaj tako izstopata med mlajšimi posadkami?

Za sabo imata organizirano ekipo, z dobrimi trenerji, z večjim finančnim zalogajem kot italijanska ekipa. Veliko jadraro, predvsem pa več tekmujejo kot italijanske posadke. To vidno vpliva na uspešnost. Z njima delam že 21 mesecev, z Jašem in Simonom pa še šest mesecev.

Veronika Sossa

KOŠARKA - C-liga Cigliani bo igral na derbiju, Nanutu pet krogov kazni!

Na derbiju košarkarske deželne C-lige med Bregom in Borom Radensko bo dolinsko moštvo računalo na vse igralce, vključno z Andreo Ciglianijem. Igralec Brega je bil sicer zaradi skorajšnjega pretepa z igralcem Goriziane Patrikom Nanutom izključen in kaznovan z enim krogom prepovedi igranja. Klub pa je sicer že poravnal globo in torej zagotovil, da bo Cigliani lahko igral. Igralca Goriziane Patrika Nanauta, ki je bil letos že večkrat izključen, pa je disciplinski sodnik kaznoval s kar petimi krogi prepovedi igranja, kar pomeni, da je za letos končal s svojimi nastopi.

PROMOCIJSKA LIGA**Tolažilna skupina**

Dinamo – Dom Gorica 78:53 (18:14, 38:25, 60:38)

Dom: Voncina 5, Sanzin, Terčič 4, Zavadlav M. 5, Zavadlav G. 11, Colenzini 11, Abrami, Franzoni, Kos 2, Bernetič 13, Ventin 2. SON: 15. 3T: Colenzini, Voncina, Zavadlav M. 1. Trener: Eriberito Dellisanti.

Domovci so tokrat popustili na celi črti in zaslužno visoko izgubili proti bolj izkušenim igralcem ekipe Dinamo. Bernetič in soigralci so se enakovredno borili le v prvem polčasu, nato pa so se domači odločili za consko postavitev obrambe, ki je bila za domovce neresljiva uganika. Poleg tega je Dinamo v tretji četrtini dosegla štiri zaporedne trojke, tako da je bilo tekme predčasno konec. Med posamezniki bi tokrat omenili le predstavo Marca Ventina. Domovci bodo zadnjo tekmo v letošnjem prvenstvu odigrali že v petek v gosteh proti ekipi TntBasketGo. (av)

MTB: V deseterici

Na tretji preizkušnji Friuli MTB challenge Gran fondo 53,3 v kraju Fiaschetti di Caneva sta se v prvo deseterico kategorije elite sport (amaterji) uvrstila tudi slovenska kolesarja Tomaž Čefuta (Cottur) na 8. mestu in Miran Bole (Generali) na 9. mestu, sicer košarkar Bora Radenske. Kolesarji so morali prevozili 42 km z višinsko razliko 1400 m.

primorski_sport

facebook

ODBOJKA - Končnica 1. ženske divizije

Govolley je dokazal, da ni slabši od favorita

ACLI Ronchi - Govolley 3:2 (25:16, 21:25, 25:21, 24:26, 15:13)

Govolley: Terčič, Cernic, Povšič, Princi, Bressan, Zavadlav, Devetak, Uršič (L1), Winkler, Valentinsig, Bandelj (L2), Sošol, Paulin.

V prvi tekmi polfinala končnice za napredovanje v deželno D-ligo je združena goriska ekipa Govolley doživela na gostovanju v Ronkah tesen poraz, vendar je dokazala, da med njo in nasprotnikom, zmagovalcem rednega dela prvenstva 1. divizije (Govolley je bil četrti) razlika v kakovosti ni velika. »S kančkom športne sreče več bi lahko tudi zmagale,« je ponedeljkov nastop komentirala trenerka in libero ekipe Paola Uršič. V poglavje »športna sreča« sodi tudi poškodba, ki jo je standardna korektorica Alice Valentinsig staknila na zadnjem treningu pred tekmo. Med vajo bloka si je zlomila prst na roki, zato je na tekmi le s klopi spodbujala soigralke, njeno vlogo pa je prevzela Ilaria Černic. Med samo tekmo se je povrh v 4. setu

poškodovala tudi Klara Terčič, k sreči pa je Veronika Povšič, ki jo je zamenjala, pokazala znanje in veliko mero hladnokrvnosti.

Igralke Govolleyja so razen v prvem setu, ko je na obeh straneh prevladovala živčnost, igrane pravzaprav zelo dobro in borbeno. Od drugega seta dalje se je pred polno telovadnico odvijala zelo izenačena tekma, ekipi sta si bili enakovredni. Po vodstvu Ronchija v setih z 2:1 je nekaj časa kazalo, da bodo Gorikanke potegnile krajši konec že po štirih setih, vendar so zelo dobro izkoristili napake nasprotnic in v razburljivi končnici izsilile igranje skrajšanega petega niza. Ta set je bil izenačen do izida 11:11, ko pa je naša ekipa naredila dve napaki in zaostanka ni mogla več nadoknaditi.

Ekipi se bosta med sabo spet pomerili v soboto v Kulturnem domu ob 20.30. Da izsili tretjo tekmo, mora Govolley seveda zmagati.

Ostali polfinalni izid: Mariano - Pieris 3:2.

OD Bor organiziral turnir za šole

Odbojkarско društvo Bor je v sodelovanju z ZŠŠDI že drugič v letošnji sezoni organiziralo turnir v mini odbojki za učence slovenskih mestnih osnovnih šol. Tokrat se je odzvalo samo svetoivansko ravateljstvo, na turnirju pa je nastopilo okrog 60 otrok zadnjih treh razredov šol od Sv.Ivana, Katinare in Barkovelj. Organizator jih je porazdelil v 14 ekip. V dveh skupinah so s epomerili vsak proti vsakemu, nato so odigrali še tekmi za 3. in 1. mesto. Igralo se je na čas. Zmagovalne ekipe so prejele diplomu, vsi tudi priznanje in praktična darila.

V sklopu OD Bor, ki sicer sodeluje v projektu Zalet (v »zakupu« ima skupno ekipo mladink, ki je nastopila tudi v 1. diviziji), deluje tudi skupina 20 miniodbojkaric (s kakšnim fantom), ki jo vodi Daniela Ciochi. Število otrok je v primerjavi z lansko sezono bistveno naraslo.

UKRAJINSKA KRIZA - Ob pomislekih šefa ruske diplomacije Sergeja Lavrova

Zunanji ministri Sveta Evrope za izvedbo predsedniških volitev

Predsedujoči Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse) Burkhalter za prekinitev ognja

KIJEV/DUNAJ/RIM - Ukrajinska kriza, zlasti izvedba za 25. maj predvidenih predsedniških volitev, je bila v ospredju včerajšnjega letnega zasedanja Odbora ministrov Sveta Evrope na Dunaju, kjer se je zbralo 30 zunanjih ministrov držav članic, tudi ruski in ukrajinski. Do srečanja med njima ni prišlo, prav tako Rusija ni naklonjena novi konferenci o Ukrajini v Ženevi.

Ukrajinski zunanji minister Andrij Deščija je na Dunaju dejal, da je Ukrajina odločena izvesti volitve konec meseca ter pozval mednarodno skupnost, naj pri tem pomaga, med drugim z napotitvijo mednarodnih opazovalcev.

Države je minister zaprosil tudi, naj storijo vse, kar je v njihovi moči, da bi "izkoreninili zunanje grožnje in provokacije, ki jih v Ukrajini podpira Rusija" in s tem omogočijo izvedbo volitev na svoboden in demokratičen način.

Kijev je bil glede tega na srečanju deležen podpore številnih izmed 30 držav, ki so jih tam zastopali zunanji ministri. "Široka podpora za Ukrajino in obsodba ruskih dejanj," je tvitnil britanski zunanji minister Wiliam Hague, ki je tudi obtožil Rusijo, da ovira izvedbo volitev.

Ruski zunanji minister Sergej Lavrov je menil, da so volitve v času, ko država uporablja vojsko proti prebivalcem, neobičajne. Oblastem v Kijevu pa je očital, da ne delajo v dobro ukrajinskega ljudstva. "Vojska se ne bi smela vmešavati v politični proces," je pred novinarji poudaril Lavrov.

Da je pred volitvami potrebna prekinitev ognja, je medtem izpostavil predsedujoči Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse), švicarski zunanji minister Burkhalter. Izvedba volitev bi bila v trenutnih razmerah zelo težavna, je na Dunaju dejal Burkhalter, ki se bo v sredo v Moskvi o ukrajinski krizi pogovarjal z ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom.

Za izvedbo predsedniških volitev v Ukrajini na predvideni datum se je zavzela tudi visoka zunanjepolitična predstavica EU Catherine Ashton. Kot je v Bruslju novinarjem dejala njena tiskovna predstavnica Maja Kocijancić, bi morali volitve kljub nasilju izvesti.

V zadnjih dneh se je nasilje v Ukrajini še okrepilo in tako francoski predsednik Francois Hollande kot nemški zunanji minister Frank-Walter Steinmeier sta posvarila pred nevarnostjo državljanske vojne.

Nevarnosti, da bi v Ukrajino vkorakala ruska vojska, po mnenju poveljnika sil zveze Nato v Evropi Philipa Breedlovea ni. Kot je v ponedeljek dejal Breedlove, ki je še nedavno menil, da bo Rusija najverjetneje poslala svoje vojske na jug Ukrajine in tako zaščitila ceste proti Krimu in nato Odesi, lahko Kremelj svoje cilje doseže tudi na drugačen način, brez invazije.

V ponedeljkovih spopadih v mestu Slavjansk na vzhodu Ukrajine je bilo ubitih več kot 30 proruskih upornikov, več deset je bilo ranjenih. Spopad je terjal tudi življenja štirih ukrajinskih vojakov, medtem ko je bilo 20 ranjenih, je včeraj povedal ukrajinski notranji minister Arsen Avakov.

V skladu z dogovorom o umiritvi razmer iz Ženeve, ki so ga 21. aprila dosegle ZDA, Rusija, EU in Ukrajina, bi se sicer vse strani na vzhodu Ukrajine, vključno s separatisti, morale "vzdržati nasilja, ustrahovanja in provokativnih dejanj", oboroženci, ki so zasedli vladna poslopja, pa bi jih morali zapustiti in se v zameno za amnestijo razorožiti.

A dogovor je ostal mrtva črka na papirju in Steinmeier je v nedeljo pozval k novi konferenci v Ženevi. Deščija je včeraj izrazil pripravljenost Kijeva na drugo

Srečanje zunanjih ministrov na Dunaju

ANSA

Ženevo, a le pod pogojem da Rusija podpre volitve in ukine podporo separatistom v državi.

Ruski zunanji minister Sergej Lavrov pa je po drugi strani menil, da bi druga ženevska konferenca prinesla le malo na-

EGIPT - Favorit za novega predsednika

Al Sisi zatrjuje, da je z Muslimansko bratovščino konec

KAIRO - Nekdanji vodja egiptovske vojske in favorit za novega predsednika Egipta Abdul Fatah al Sisi je v svojem prvem predvolilnem intervjuju izključil vsako možnost sprave z Muslimansko bratovščino. Kot je zatrdil, je s tem gibanjem odstavljenega predsednika Mohameda Mursija v Egiptu "konec" in se ne bo, če bo on postal predsednik, nikoli več vrnilo.

Muslimansko bratovščino so, potem ko je al Sisijeva vojska julija lani odstavila Mursija, prepovedali in jo označili kot "teroristično organizacijo", njeni voditelji pa so bili aretirani. V protestih je bilo takrat ubitih več kot 1400 ljudi, večinoma islamističnih Mursijevih privrženec.

"Nisem bil jaz tisti, ki je opravil z njo, vi Egipčani ste opravili z njo," je po poročanju francoske tiskovne agencije AFP v prvem televizijskem intervjuju, odkar je napovedal kandidaturo na

ABDUL FATAH AL SISI

predsedniških volitvah konec maja, poudaril Sisi. Tako je odgovoril na vprašanje, ali je z bratovščino konec. Kot je ocenil, so ljudje zavrnili ideologijo bratovščine in ne bi dopustili njene vrnitve.

Na vprašanje, ali bratovščina v primeru, da bo on vodil Egipt, v tej državi ne bo več obstajala, je odgovoril kratko in nedvoumno z "da". S temi besedami je izključil vsako možnost sprave s tem gibanjem, piše AFP.

predka, če prvotni dogovor ostaja neuresničen. Na morebitnem novem srečanju bi poleg tega po njegovih besedah morale sodelovati vse strani, vključno s proruskimi aktivisti z vzhodne Ukrajine in juga države.

V luči ukrajinske krize so se včeraj v Rimu sestali tudi energetski ministri sedmih gospodarsko najbolj razvitih držav, ki so iskali alternative za uvoz ruskega plina. Ugotovili so, da stanja ni mogoče spremeniti takoj, vendar so oblikovali načrt, kako bi odvisnost postopno zmanjšali. Med drugim so se zavzeli za povečanje uvoza utekočinjenega plina, povečanje zaloga in izgradnjo novih plinovodov.

Skupino G7 sestavljajo Nemčija, ZDA, Kanada, Italija, Velika Britanija, Francija in Japonska. Še nedolgo nazaj je za isto mizo sedela tudi Rusija, vendar so jo iz skupine takratnih G8 izključili konec marca, potem ko si je priključila ukrajinski polotok Krim. Rusija zagotavlja Evropi okoli tretjino vsega zemeljskega plina. (STA)

V intervjuju, ki so ga posneli vnaprej, je bil Sisi videti zbran in dobre volje, oblečen je bil v civilno obleko in ves čas nasmejan. Med drugim je sodržavljanom zatrdil, da vojska v primeru njegove izvolitve za predsednika države "ne bo igrala vloge pri vodenju Egipta". Kot je poudaril, ni kandidat vojske.

Sisijev edini rival na prihajajočih volitvah, levičarski politik Hamden Sabahi opozarja, da se bo Egipt pod Sisijem vrnil v avtorske čase, kakršnim so bili priča v času dolgoletnega diktatorja Hosnija Mubarak. Leta 2011 strmoglavljeni Mubarak je, tako kot vsi dosedanja predsedniki Egipta z izjemo Mursija, izhajal iz vojske.

V intervjuju je sicer Sisi med drugim še razkril, da so že dvakrat kovali atentat nanj. Oba poskusa atentata naj bi razkrili po lanskem juliju. Obenem je zatrdil, da "verjamem v usodo in me ni strah". (STA)

Neuspešno glasovanje o ustanovitvi vojske Kosova

PRIŠTINA - Kosovski premier Hashim Thaci je včeraj predlagal razpustitev parlamenta in sklic predčasnih parlamentarnih volitev 8. junija, potem ko so poslanci srbske manjšine s svojo odsotnostjo v parlamentu preprečili glasovanje o ustanovitvi kosovske vojske. Predlog je Thaci podal na novinarski konferenci z evropskim komisarjem za širitev Štefanom Fülejem. Kosovski parlament bi moral v ponedeljek glasovati o preoblikovanju kosovskih varnostnih sil v vojsko Kosova, v skladu z ustavo pa bi morali biti na seji navzoči najmanj dve tretjini poslancev in še najmanj dve tretjini poslancev manjšin. To se ni zgodilo, saj se seje niso udeležili poslanci srbske manjšine. Sejo so zato preložili na včeraj, a so jo srbski poslanci bojkotirali še naprej.

Umrli zbiralec umetnin, ukradenih v času nacizma

BERLIN - Pri 81. letih je včeraj umrl nemški zbiralec umetnin Cornelius Gurlitt, pri katerem so policisti pred časom odkrili neverjetno zbirko umetniških del, domnevno ukradenih v času nacizma. Kot je sporočil njegov tiskovni predstavnik, je bil ostareli zbiratelj že mesece hudo bolan.

Nemško tožilstvo je v Gurlittovem stanovanju v bavarski prestolnici München marca 2012 odkrilo okoli 1400 del modernih klasikov, kot so Pablo Picasso, Henri Matisse, Franz Marc, Paul Klee in Max Beckmann. Preiskovalci si od tedaj prizadevajo ugotoviti, koliko umetniških del v Gurlittovi zbirki je bilo dejansko zaseženih v času nacizma. Trenutno je v pregledu 600 del.

Ob največji onesnaženosti zraka pivo točijo zastoj

PEKING - Pivovarna v Pekingu se je začela oglaševati z napovedjo, da bo ob najhujšem onesnaženju zraka, kar je v kitajski prestolnici hud problem, pivo ponujala zastoj. Cena piva pivovarne Jing-A bo sicer padla z večanjem onesnaženosti ozračja v Pekingu. Pivo, poimenovano Zrakopalipsa ("The Airpocalypse"), bo deset odstotkov cenejše, kot bo onesnaženost zraka preseгла vrednost 200, bo pivo cenejše za 20 odstotkov, ob 500, kar je najvišja vrednost, pa bo pivo zastoj. Apokaliptično pivo vsebuje kar 8,8 odstotkov alkohola, veliki vrček pa stane 35 juanov, kar znaša okoli tri evre. Kot navaja pivovarna, je odstotek alkohola visok, "da bi pokazali, da je velika tudi onesnaženost zraka". (STA)

OECD - Razvite države z ZDA na čelu ponovno pridobivajo zagon

Svetovno gospodarstvo naj bi letos beležilo 3,4-odstotno rast, prihodnje leto pa 3,9-odstotno

PARIZ - OECD svetovnemu gospodarstvu za letos napoveduje 3,4-odstotno rast, kar je 0,2 odstotne točke slabše od novembrske napovedi, medtem ko je za prihodnje leto ohranil napoved 3,9-odstotne rasti. Čeprav se bo gospodarstvo okrepilo, je še vedno nujno hitro ukrepanje za zmanjšanje brezposelnosti, nasloviti pa je treba tudi drugo zapuščeno krize, menijo.

"Razvite države pridobivajo zagon in spodbujajo krepitev globalne rasti, medtem ko se nekoč zastali cilindri gospodarskega motorja, kot so investicije in trgovina, spet zaganjajo," je ob včerajšnji predstavitvi posodobljene gospodarske napovedi v Parizu dejal generalni sekretar Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) Angel Gurría.

Ob tem je opozoril, da se svet še vedno sooča s številnimi izzivi. Brezpo-

selnost vztraja na visokih ravneh, države morajo storiti več za krepitev odpornosti in ustvarjanje delovnih mest, gospodarska rast bi morala biti bolj vključujoča - sporoča Gurría.

Članicam OECD - teh je 34 - organizacija za letos napoveduje 2,2-odstotno gospodarsko rast, prihodnje leto pa 2,8-odstotno. Med glavnimi razvitimi državami so podatki najboljši za ZDA, ki naj bi letos beležila 2,6-odstotno rast bruto domačega proizvoda (BDP), leta 2015 pa 3,5-odstotno, so zapisali v OECD.

Na Japonskem naj bi bila rast v obeh letih 1,2-odstotna. Gospodarska rast se po treh letih krčenja obeta tudi območju evra. OECD mu za letos napoveduje 1,2-odstotno rast, prihodnje leto pa 1,7-odstotno.

Vodja oddelka za gospodarske raziskave pri OECD Christian Kastrop je

po poročanju francoske tiskovne agencije AFP Evropski centralni banki (ECB) svetoval, naj ključno obrestno mero z 0,25 odstotka, kar je zgodovinsko nizka raven, zniža na nič.

Čeprav se zaradi nizke inflacije mnogi bojijo, da bi lahko območje skupne evropske valute zdrsnilo v deflacijo, Kastrop ne vidi začetka deflacijske spirale, zato meni, da ECB še ni treba sprejeti nekonvencionalnih ukrepov. K razmisleku o tem je ECB nedavno sicer pozval Mednarodni denarni sklad.

Brezposelnost, ki je v času krize dosegla zgodovinsko visoke ravni, je sicer začela upadati, vendar naj bi bilo ob koncu leta 2015 v državah OECD brez dela še vedno več kot 44 milijonov ljudi, kar je 11,5 milijona več kot pred krizo, so zapisali v OECD.

Hitro rastoče države iz skupine BRIICS (Brazilija, Rusija, Indija, Indonezija, Kitajska in Južnoafriška republika) naj bi letos in prihodnje leto obeta skoraj 7,5-odstotno rast BDP, prihodnje leto pa 5,7-odstotno.

Najbolj se bo predvidoma odrezala Kitajska, ki se ji po ocenah OECD letos in prihodnje leto obeta skoraj 7,5-odstotna rast. Analitike v zadnjem času sicer skrbijo nekoliko slabši podatki iz druge gospodarsko najmočnejše države na svetu, ki kažejo na ohlajanje tamkajšnjega gospodarstva.

OECD je Sloveniji za letos napovedal 0,3-odstotno rast BDP, prihodnje leto pa naj bi se rast pospešila na 1,2 odstotka. Italija pa naj bi letos beležila 0,5-odstotno rast, prihodnje leto pa 1,1-odstotno, kar je nekoliko manj od prejšnje napovedi.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Talent show: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** La vita in diretta **16.50** Dnevnik in vreme **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Carosello Reloaded

21.15 Film: *The Lincoln Lawyer* (dram., i. M. McConaughey) **23.35** Talk show: Porta a Porta

Rai Due

6.00 Nan.: La strada per la felicità **6.45** Risanke **8.15** Serija: Due uomini e mezzo **8.35** Nad.: Desperate Housewives **10.00** Dnevnik in rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: The Good Wife **17.45** Dnevnik in šport **18.45** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 23.55 Dnevnik **21.00** Serija: LOL **21.10** Show: The Voice of Italy **0.10** Il Musichione

Rai Tre

6.00 Novice **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Report: Mi manda RaiTre **11.15** Elisir **12.00** Dnevnik in rubrike **12.45** 20.10 Pane quotidiano **13.10** Rai Educational **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione – Leonardo, sledi Dnevnik LIS in Piazza Affari **15.10** Nad.: Terra nostra **16.00** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **19.00** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.15** Le storie di Chi l'ha visto?

Rete 4

6.10 Rubrika: Media shopping **6.25** Nad.: Chips **7.20** Nad.: Miami Vice **8.15** Nad.: Hunter **9.40** Nan.: Carabinieri **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.25** 18.50 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: La finestra sul cortile **19.35** Nad.: Il Segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Film: Gran Torino (dram., r. in i. C. Eastwood) **23.35** Serija: The Chase **0.10** Dentro la notizia

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (6. maja 2014)

Vodoravno: Peter Verč, oratorij, Latitana, Ota, A. Ž., N.D., Ugo, gnezdo, S.R., Piovra, aligator, E.C., kamerad, Prati, sičnik, prelom, enica, Pescara, leča, eta, RAM; **na sliki:** Ugo Simčič.

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il Segreto **16.55** Show: Pomeriggio cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Nad.: Il Segreto **23.50** Film: Un soffio per la felicità

Italia 1

7.00 Nan.: Friends **7.30** 15.20 Show: Vecchi bastardi **8.30** 16.15 Show: Urban Wild **9.40** 17.15 Show: Come mi vorrei **10.20** Serija: Dr. House – Medical division **12.10** Cotto e mangiato – Il menu del giorno **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Grande Fratello **14.10** 18.05 Nan.: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball Saga **14.55** Risanke: What's my destiny Dragon Ball **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I. **21.10** Show: Le Iene **0.45** The Pills

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee break **11.20** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nan.: Le strade di San Francisco **16.40** Serija: Il commissario Cordier **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** La gabbia

Tele 4

6.00 7.00 Dnevnik **6.30** 13.00 Rubrika: Le ricette di Gorgia **7.25** 12.50 Italia economia e prometeo **7.35** Dok.: La Genuinità **8.05** Dok.: Italia da scoprire **8.30** 17.30 Deželni dnevnik **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Qui studio a voi stadio **18.00** 23.30 Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Prime club – Mens sana in corpore sano **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.55 Dobro jutro **10.35** Dok. serija: City folk **11.00** Osmi dan **11.55** Dok. film: Moj čudoviti um **13.00** 15.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.20** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.35 Risanke **15.50** Kviz: Male sive celice **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila **18.30** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Stopimo skupaj – Siti besed **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved **23.10** Odkrito **0.00** Turbulenca

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **9.00** Infodrom **9.05** Otroški kanal **10.15** Dobra ura **11.30** Dobro jutro **14.10** 19.00 Točka **15.00** Nedeljsko popoldne **16.25** Glasnik **16.50** Evropski magazin **17.15** Mostovi – Hidak **17.45** Rad igrar nogomet **18.10** O živalih in ljudeh **18.35** Ne vrtu **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Nogomet: Prva Liga, Rudar – Gorica, prenos **20.35** Slovesnost ob dnevu upora proti okupatorju **21.55** Odd. o modi: Bleščica **22.35** Film: Ženska, pištola in špageterija

Slovenija 3

6.00 19.55, 21.55 Sporočamo **6.05** 19.00 Dnevnik **6.35** Primorska kronika **7.35** 20.00, 23.00 Aktualno **8.00** 8.30, 15.30, 17.30 Poročila **8.55** 17.50, 19.30 Kronika **9.00** Seje delovnih teles: 8. seja Odbora za obrambo, prenos **12.00** Seje delovnih teles: 36. nujna seja Mandatno volilne komisije, prenos **12.30** Seje delovnih teles: 46. nujna seja Mandatno volilne komisije, prenos **14.00** Seje delovnih teles: 16. redna seja Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladi, prenos **15.40** Promo **17.00** Evropa v

vsako vas **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.15** Danes, izbor **20.30** Kontakt na oddaja **21.30** Žarišče **21.45** Kronika **22.00** Točka preloma **Sporod se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

7.30 Infokanal **13.55** Dnevni program **14.00** 0.00 Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Meridiani **15.30** Missoni **16.00** Biker Explorer **16.30** Boben **17.30** Vsedanes – vzgoja in izobraževanje **18.00** Lynx magazin **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.45 Vsedanes – dnevnik, sledi šport **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Slovenski magazin **20.30** Gio **21.00** Glasbena odd. **22.15** Artevisione **22.45** Najlepše besede **23.15** Nautilus

Tv Primorka

8.35 9.00, 11.00, 14.00, 15.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.15** ŠKL **10.15** 11.30, 13.00, 14.30, 15.15 Videostrani **12.00** Vedeževanje **17.30** Trenutki s pihalnim orkestrom **18.00** Pogovor pod murvo **19.30** Besede miru **20.00** Med nami **21.00** Jur, zaničan mož **22.05** Glasbeni večer, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **6.50** 12.30 Nad.: Budva na morski peni **7.50** 16.45 Nad.: Želim te ljubiti **8.40** 9.50, 11.00, 12.15 TV prodaja **8.55** 15.45 Nad.: Prepovedana ljubezen **10.05** 17.55 Nad.: Vrtnec življenja **11.15** Serija: Ko pospravlja Kim **11.45** Serija: Princeza **13.40** 23.20 Serija: Nevarna igra **14.50** 22.25 Serija: Talci **19.00** 21.55 24UR - novice **20.00** Nad.: Je bella cesta **21.15** Serija: Mamin dan

Kanal A

6.50 Risanke in otroške serije **8.15** 13.30 Serija: Sanjska upokojitev **8.40** 19.00 Serija: Novo dekle **9.05** 14.20 Serija: Alarm za Kobra 11 **10.00** 15.20 Nad.: XIII: Na sledi zarote **10.55** Serija: Fantastična Beekmana **11.30** Astro Tv **12.30** 14.05 Tv prodaja **13.00** Serija: Vzgoja za začetnike **16.15** Film: Mreža laži **18.00** 19.55 Svet **19.25** Serija: Gremo naprej **20.05** Film: Mreža **22.15** Nad.: Igra prestolov **23.20** Film: Na tankem ledu

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 12.00 Od srede do srede; 12.40 Hrana za dušo in tel; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Dolgo devetnajsto stoletje; 14.40, 17.00 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Maja Haderlap: Angel pozabe – 3. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditve; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Ob enajstih!; 11.30 Poročila; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešetku; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Indie ni Indija.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appunta-

Sreda, 7. maja
Rete 4, ob 21.15

Gran Torino

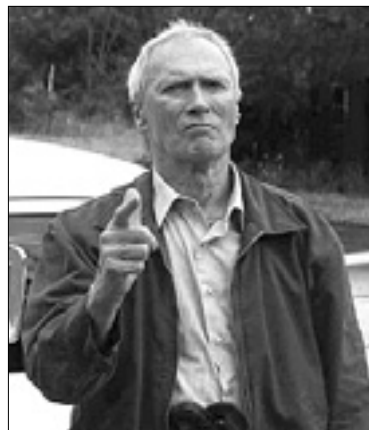
ZDA 2009

Režija: Clint Eastwood

Igrajo: Clint Eastwood, Cory Har-dric, Geraldine Hughes in Dreama Walker

Clint Eastwood je tokrat upokojeni avtomobilski delavec Walt Kowalski. Veteranu korejske vojne je umrla žena, in od takrat preživlja dneve in noči v družbi psičke Daisy. Njegovi sosede, so se vsi odselili ali umrli. V njihove hiše so vselili priseljenci iz Jugovzhodne Azije, ki jih sivolasi Walt ne mara. Neke noči nekdo poskuša ukrasti njegov avtomobil iz leta 1972. Še vedno bleščeč kot takrat, ko ga je Walt pred desetletji lastnoročno pomagal spraviti s tekočega traku. Inprovizirani tat je mladi sosed Thao, ki so ga člani nasilne tolpe prisilili, da mu ga je poskušal ukrasti. Walt se upre tako kraji kot tolpi, s čimer postane junak sosese – zlasti za Thaovo mamo in sestro Sue, ki hočeta, da Thao dela za Walterja, da se bo tako odkupil za svoje dejanje. S pomočjo velikodušne prijaznosti Thaove družine Walt postopoma začanja razumeti določene resnice o svojih sosedi ...

VREDNO OGLEDA

menti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Antepima classifica; 11.00, 18.00 Economia e dintorni; 11.35 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Commento in studio; 13.35 Fegiz Files; 14.00, 23.00 Finestra sul Friuli Venezia Giulia; 14.35 Saranno suonati; 15.00 La biblioteca di Babele; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 La musica scelta da Radio Capodistria; 21.00 Sconfinando; 22.00 Classicamente/Liricamente; 22.30 Sonoramente classici; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 8.05 Svetovalni servis; 8.30 Polka in valček na Prvem; 8.40 Obvestila; 9.00 Dnevni program; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Stopimo skupaj; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd. v angl. in nem.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vreme; 7.00 Kronika; 8.15 Express; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.55, 13.30 Spored; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.30 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilske prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevlji žuli; 13.00 Danes do 13.00; 14.00 Kulturnice; 14.30 Obvestila; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.45 Odbita do bita; 17.10 Evropa osebno; 17.35 Novice in obvestila; 18.00 Cederama; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba.

SLOVENIJA 3

10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.20, 16.05 Napoved programa; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Literarni utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.01 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Baletna glasba; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor in glasba; 19.00 Literarni nokturmo; 19.10 Medigra; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Glasni novi svet; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

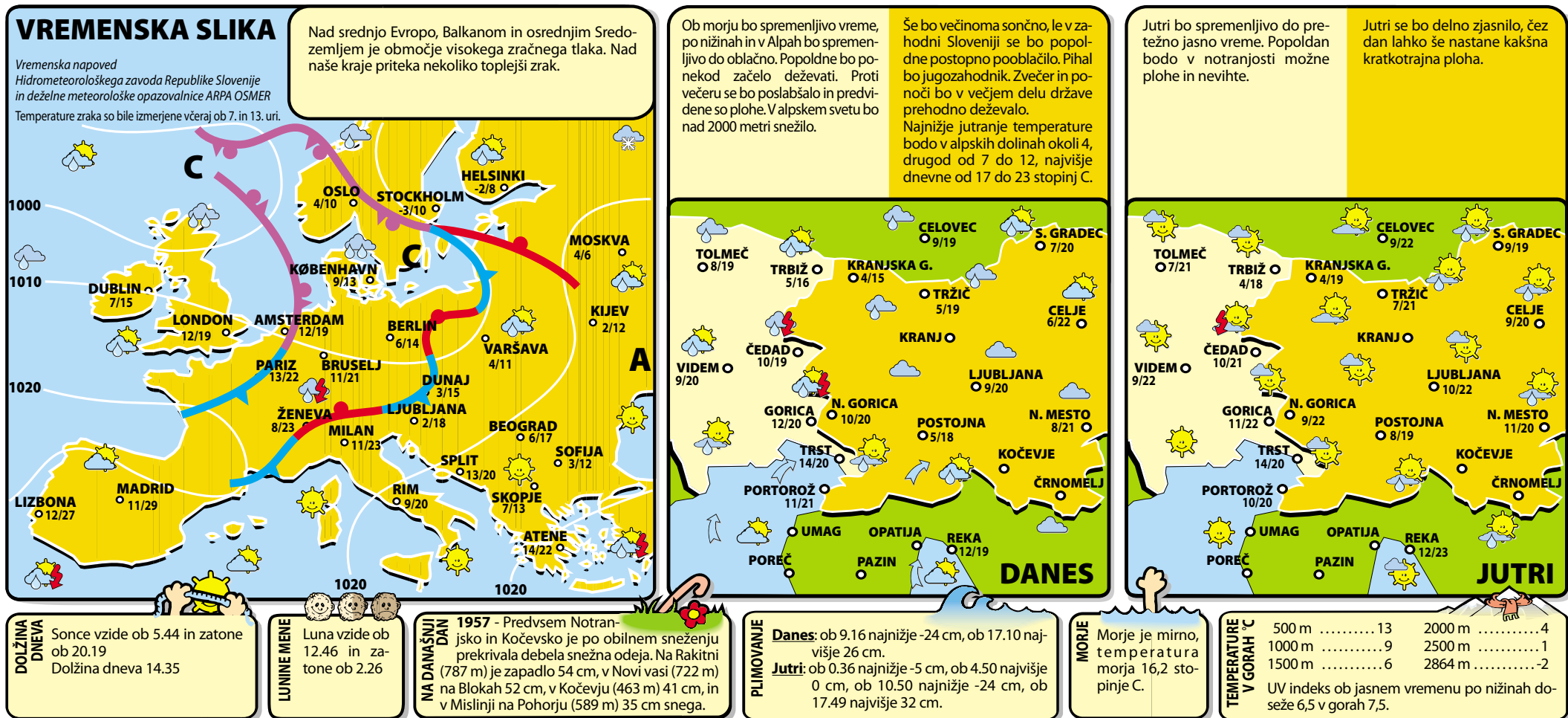
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Princ George inkognito lizal sladoled

WELLINGTON - Princ George, najmlajši naraščaj v britanski kraljevski hiši, naj bi se med aprilskim obiskom v Novi Zelandiji inkognito pomešal med navadne ljudi in si med drugim privoščil sladoled. Skupaj s svojo varuško Mario Borrallo se je devetmesečni George vozil v vozičku po parku v novoze-landski prestolnici Wellington, in si ogledal tamkajšnje otroško igrišče. Obenem se je posladkal s sladoledom z okusom vanilije in koščki čokolade. Sladoled je sicer kupila varuška, a ga je malo odstopila tudi princu. Tako je vsaj tiskovni agenciji Fairfax zaupal sladoledar Barry Ludlow. Organizatorji april-skega obiska Georgovih staršev, britanskega princa Williama in njegove so-proge Catherine v Novi Zelandiji so izlet v park že potrdili. (STA)

Nokia vlaga v razvoj tehnologij za inteligentne avtomobile

HELSINKI - Finski telekomunikacijski velikan Nokia je v ponedeljek vzpostavil investicijski sklad, ki bo imel na voljo 100 milijonov dolarjev za investicije v obetavna podjetja z inovacijami na področju tehnologij in storitev za inteligentna vozila. Sklad so poimenovali Connected Car, upravljal ga bo družba Nokia Growth Partners (NGP). Sklad bo sodeloval z Nokii hčerinsko družbo Here, ki razvija digitalne kartografske in lokacijske storitve. V Nokii želijo na ta način okrepiti rast ekosistema storitev okrog že uveljavljenih lokacijskih rešitev za z brezžičnim internetom povezana vozila Here.

SAVE THE CHILDREN - Italija na 11. mestu, Slovenija na 17.

Najbolje je biti mati v Skandinaviji, najslabše razmere pa so v Somaliji

Najbolje se godi materam na Finskem, Norveškem in Švedskem

LONDON - Pogoji za materinstvo v svetu so različni, razkoraki med državami, kjer se materam godi najbolj, in tistimi, kjer živijo v najslabših pogojih, pa se še pogloblja, izpostavlja letošnje poročilo o položaju mater v svetu. Najboljši pogoji za matere so v Skandinaviji, najslabši pa v Somaliji. Slovenija je na 17. mestu med 178 državami, Italija pa na 11. Clovekoljubna organizacija Save the Children v rednem letnem poročilu upošteva zdravje mater, smrtnost otrok, izobrazbo, dohodek in družbeni položaj žensk.

Glede na te kazalce se najbolj godi materam na Finskem, Norveškem in Švedskem, najslabše pa v Somaliji, Demokratični republiki Kongo in Nigeriji. Slovenija letošnje poročilo uvršča na 17. mesto med 178 državami, medtem ko je

bila lani 14. med 176 državami. Kazalci za Slovenijo so sicer lani in letos podobni, letos je nekoliko slabši le BDP na prebivalca.

Italija je bila lani na 17. mestu, letos pa je, kot rečeno, na 11. To napredovanje je treba pripisati predvsem večji prisotnosti žensk v vladi, ki je bila lani 20,6-odstotna, letos pa je 30,6-odstotna.

"Najtežje je najrevnejšim materam. Poročilo tudi letos izpostavlja velik razkorak med pogoji za matere v revnih in bogatih državah," je dejala vodja organizacije Save the Children Jasmine Whitebread.

Številne afriške države so na repu lestvice že vrsto let, glede na izsledke poročila pa pomembno vlogo pri tem igrajo oboroženi konflikti. Po statističnih

podatkih se denimo v DR Kongo ženskam in otrokom godi celo slabše kot oborožencem, navaja poročilo. Šest od desetih držav na koncu lestvice so prizadele naravne nesreče.

Sirija je zaradi državljanske vojne v državi zdrsnila s 65. mesta v letu 2011 na 115. mesto v letošnjem letu, med drugim zaradi propada nekoč delujočega zdravstvenega sistema. Po drugi strani je bil Afganistan pred tremi leti na dnu lestvice, letos pa je zaradi nižje umrljivosti mater in otrok na 146. mestu.

Poročilo poudarja, da bi morale biti vse države bolj pripravljene pomagati materam in otrokom v težavah. Ob tem dodaja, da ne bo moč preprečiti smrti mater in otrok, dokler najsihekše države ne bodo postale stabilnejše, zdravljenje pa dostopnejše.

Vampirski terapija za dolgo in zdravo življenje

NEW YORK - Znanstveniki z ameriške univerze Stanford so odkrili, da kri mladih miši izboljša spomin in sposobnost učenja starejših miši. Na univerzi Harvard pa so odkrili, da protein GDF11, ki je močno prisoten v krvi mlajših miši in kasneje počasi izginja, ohranja prožnost mišic in "mladost" možganov. Znanstveniki so kot kaže odkrili dokaze za to, o čemer so govorile že poganske tradicije in pisali avtorji grozljivk od Brama Stokerja in njegove Drakule naprej - namreč da osvežitev z mlado krvjo pripomore k daljšemu življenju. Ljudje krvi sicer zaenkrat verjetno še ne bodo začeli piti, saj so raziskave zaenkrat pri miših, vendar pa na obeh univerzah računajo, da bodo kmalu začeli s poskusi na ljudeh. Za pokojnega severnokorejskega diktatorja Kim Jong Ila se je govorilo, da si vbrizgava kri mladih zdravih devic, kar mu je sicer pomagalo le do ne prav častitljive starosti 70 let. Vendar pa ugotovitve znanstvenikov ameriških univerz, objavljene v reviji Science, nakazujejo, da je bil morda na pravi poti. Protein GDF11 oziroma zamenjava stare krvi z mlado bi lahko bil ključ do zdravljenja bolezni, kot je Alzheimerjeva, ter recept za boljše in daljše življenje.

Branilci upornega kavboja razburjajo Nevado

LAS VEGAS - Samooklicani branilci rasističnega kavboja Cliva Bundyja, ki je nekaj časa veljal za junaka ameriških konservativnih politikov in medijev, med prebivalci v Nevadi vzbujajo vse večjo zaskrbljenost. Po novem namreč že postavljajo tudi cestne zapore in z orožjem silijo voznike, da se identificirajo. Demokratski kongresnik Steven Horsford od državnih oblasti zahteva, da oborožene pripadnike milic iz različnih delov ZDA, ki so prihiteli na pomoč kavboju v sporu z zvezno vlado, preženejo iz njegovega okrožja. Vendar pa zadeva ni tako enostavna. V Nevadi je pravica do nošnje orožja praktično neomejena, lokalni šerif pa nima na voljo dovolj ljudi za boj proti oborožencem, ki so uspeli pregnati celo kavboje in agente zvezne vlade.

Bundy že več let ni plačal za pravico do paše goveda na javnem zemljišču in zvezna vlada je želela milijon dolarjev dolga poravnati z zaplombo njegovega goveda. Potem ko so zvezni kavboji ujeli nekaj sto glav goveda, so Bundyju na pomoč prihiteli pripadniki protivladnih milic iz različnih delov ZDA, ki so jih opogumili komentatorji televizije Fox. Ti so namreč zadevo prikazali kot boj "pravega Američana" proti vsiljivi zvezni vladi. Zvezna vlada oziroma vladni urad za zemljišča je popustil in Bundy je dobil svoje krave nazaj. Nad tem so bili sprva ogorčeni le demokratski politiki, medtem ko so republikanci slavili zmago - a le dokler Bundy ni odprl ust in začel komentirati rasnih odnosov v ZDA. "Zamorci" je označil za lenuhe, ki le postavajo, krajevo, živijo od socialne podpore in pobijajo svoje otroke s splavom. Bundy je postal prevroč kostanj tudi za televizijo Fox, ki se ga je odpovedala. Pripadniki milic, ki so v glasnem kavboju našli nov smisel življenja, pa se niso pripravljali umakniti in postavajo naokrog v pričakovano nove akcije zvezne vlade.

Prebivalci okrožja na severovzhodu Nevade so vsega cirkusa naveličani, še posebej ker oboroženci sedaj postavljajo cestne blokade in jih nadlegujejo. Ljudi je strah za lastno varnost in ne morejo verjeti, da se jim v Nevadi dogaja "Ukrajina", kot pravijo. Od izvoljenih politikov zahtevajo ukrepanje. Temnopolti kongresnik Horsford, ki predstavlja tudi Bundyja, je za zdaj sicer edini, ki glasno zahteva enosmerne vozovnice za milice nazaj tja, od koder so prišle. Republikanski guverner Nevade Brian Sandoval zaenkrat namreč izključuje možnost odstranitve milic s silo. Bundy medtem vztraja, da ni rasist, in ne razume, kaj je rekel narobe. (STA)